

Sermonū funebriū distinctiōis I Sermo I

Secundū distinctio p̄ma agens de cōtem-
ptu mūdi et p̄sentis vite cuius sunt sermo
nes septem.

De breuitate humane vite Sermo I
Breues dies

hoīs sunt numer' mē-
suū eius apud te est
cōstituiti terminos

q̄ p̄teriri nō p̄te-
runt. Job. xliiij. **Et**
diuina scriptura huius-

mano more loquēs quēdā eorū q̄ sunt dicit
habere dies eternos: sicut ea q̄ semp fuerūt
sunt et erūt. Et h̄mōi dicitur oīa que p̄tinet
ad diuinā naturā. Propterea de filio dei et
eterna eius generatione dicitur Michae. v.

gressus eius ab initio a dieb' eternitatis
qui videlz dies sicut nunq̄ inceperūt: ita et
nunq̄ deficiēt. Dicunt autē dies a dyan qd
est claritas: qz scilz in eternitate dei nō est
trāsmutatio neqz vicissitudinis obūbratio

Quēdaz alia sunt que dicuntur habere die-
es longos sicut spūalia: q̄ ex quo inceperūt
nunq̄ deficiēt. In Prover. iij. Longitudo
dierū in dextra ei: et in sinistra ill' diuitie
et gl'ia. Ubi manifeste ostendit qz sicut per
sinistrā intelligunt spūalia vt diuitie et gl'ia

mūdi: ita p̄ dextrā intelligunt bona spūa-
lia: que sez nunq̄ deficiūt. Et idcirco longi-
tudine dierū dicit esse in eis. Quēdaz vero
sunt que dicuntur habere dies breues vl pau-
cos. sicut sunt naturalia quēdā corpōralia.

Quia igit in hoīe est et vita spūalis et ḡra et
vita etiam corpōralis ex natura: hinc est qz
homīni q̄nqz p̄mittunt dies lōgi ex gratia
Et q̄nqz dicit dies eius breues ex natura.

De quo expressa figura habet Esa. xxxviiij
Ubi d̄ qz in dieb' illis egrotauit esechias
vsqz ad mortē. Et venit ad euz esayas f. li.
amos pp̄ba dicens. Disponde domini tuer: q̄a
morieris tu: et nō uiues. Et istud verū erat
quātū ad sui naturā: qz tūc moritur' erat.

Sed post ofonez eius et lachrymas subdit
qz esayas iterū dixit ei. Vex dicit dñs de' da-
uid patria tua. Audiui ofonē tuā et vidi lac-
chrymas tuas. Ecce ego adiciā super dies
tuos quēdecim annos. Et istud fuit de ḡra.
Sic ergo ex natura vel ex culpa habere de-
bebat dies breuiiores: sed habuit ex gratia
dies longiores. Beatus ergo Job loquēs de
hoīe in x̄bis p̄posita s̄m vitā naturalē et
corpōralē ipsius dies dicit esse breues. Bre-

ues inq̄t dies hoīs sūt rē. In q̄b' x̄bis tris
ostendit de vita hoīs corpōrali. Breues describit
eā vt notabil' recurtata: qz breues dies rē.

Secundo insinuat stabiliter mēsuram.
qz numerus mēsuū rē. sez stabilitar' et cert'.

Tertio eam ostēdit immutabiliter limita-
tam: qz cōstituiti terminos eius rē. **B**

Ostendit ergo primo
humana vita notabil' breuitata seu decur-
rata. cū dicit. breues dies rē. Cuius quidez
rō est: qz ante p̄ctm̄ primoz parentū: sicut
dicit Aug. lib. de. q. veteris et noui testamē-
ti. deus hoīem fecit qz q̄dū nō peccaret in
mortalitate vigeret: vt ipse sibi auctor esset
sine ad vitā sine ad mortē. Non autē corpus
hoīs erat indissolubile p̄ aliquē imortalita-
tis vigo: ē in eo existente: sed merat aievis
qdā sup̄natural' data p̄ quā poterat corp' ab
oi corruptione p̄seruare. q̄dū ipsa deo
subiecta māssisset. Et h̄ fuit notabil' factuz
qz ipa aia rōnalis excedit p̄portione mare-
rie corpōralis. Cōueniens igit fuit vt a p̄nci-
pio x̄tus ei daret p̄ quā corpus cōseruare
posset supra naturā materie corpōralis. Sed
postea p̄pter p̄ctm̄ talis x̄tus sup̄naturalis
hoī subtrahēta est: et relicū est corp' eius
sue nature mortali. Et p̄pterea ap̄lus dicit
Roma. v. ca. Per p̄ctm̄ intrauit mors: per
quā sez vita hoīs q̄ semp manere potuisset
breuitata fuit et decurtata. Et ex hoc pauldū
bio accidit qz vt verba p̄posita dicūt. Bre-
ues dies hoīs sunt. **¶** In quo p̄fecto
hoī peccāti misericordit' vt iliter ē p̄missuz.

Misericorditer quidē vt aduersa q̄bus vi-
ta humana frequēter in p̄nci p̄cutit: confi-
derata vite breuitate facili' tolerent. Nam
sicut dicit Tullius. Quia breuita tolerabilia
esse debēt: etiā si magna sint. Et hinc est qz
p̄secutionis vltime q̄ futura esse d̄: tempore
antichristi in qua mala et aduersa abundas-
būt vehemētissime: vt electi nō deficiāt: di-
es breuiabunt. s̄m illud Math. xxiiij. Crit-
tūc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio
vsqz modo: neqz fiet. Et nisi breuitati fu-
issent dies illi nō fieret salua oīs caro: sed
p̄pter electos breuiabunt dies. Et q̄ etiā
nōc misericordit' ac idit qz de' q̄sdā nimia ca-
lamitate oppressos p̄ mortē festit subtra-
here. Narrat em̄ Valerius maxim' lib. ij.
ca. i. qz in ciuitate maritimensi tenebat an-
tiquitus in custodia publica venenū quod
dā cicuta tempātū: quod absumere vt fibi

ostendit ergo primo
humana vita notabil' breuitata seu decur-
rata. cū dicit. breues dies rē. Cuius quidez
rō est: qz ante p̄ctm̄ primoz parentū: sicut
dicit Aug. lib. de. q. veteris et noui testamē-
ti. deus hoīem fecit qz q̄dū nō peccaret in
mortalitate vigeret: vt ipse sibi auctor esset
sine ad vitā sine ad mortē. Non autē corpus
hoīs erat indissolubile p̄ aliquē imortalita-
tis vigo: ē in eo existente: sed merat aievis
qdā sup̄natural' data p̄ quā poterat corp' ab
oi corruptione p̄seruare. q̄dū ipsa deo
subiecta māssisset. Et h̄ fuit notabil' factuz
qz ipa aia rōnalis excedit p̄portione mare-
rie corpōralis. Cōueniens igit fuit vt a p̄nci-
pio x̄tus ei daret p̄ quā corpus cōseruare
posset supra naturā materie corpōralis. Sed
postea p̄pter p̄ctm̄ talis x̄tus sup̄naturalis
hoī subtrahēta est: et relicū est corp' eius
sue nature mortali. Et p̄pterea ap̄lus dicit
Roma. v. ca. Per p̄ctm̄ intrauit mors: per
quā sez vita hoīs q̄ semp manere potuisset
breuitata fuit et decurtata. Et ex hoc pauldū
bio accidit qz vt verba p̄posita dicūt. Bre-
ues dies hoīs sunt. **¶** In quo p̄fecto
hoī peccāti misericordit' vt iliter ē p̄missuz.

Misericorditer quidē vt aduersa q̄bus vi-
ta humana frequēter in p̄nci p̄cutit: confi-
derata vite breuitate facili' tolerent. Nam
sicut dicit Tullius. Quia breuita tolerabilia
esse debēt: etiā si magna sint. Et hinc est qz
p̄secutionis vltime q̄ futura esse d̄: tempore
antichristi in qua mala et aduersa abundas-
būt vehemētissime: vt electi nō deficiāt: di-
es breuiabunt. s̄m illud Math. xxiiij. Crit-
tūc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio
vsqz modo: neqz fiet. Et nisi breuitati fu-
issent dies illi nō fieret salua oīs caro: sed
p̄pter electos breuiabunt dies. Et q̄ etiā
nōc misericordit' ac idit qz de' q̄sdā nimia ca-
lamitate oppressos p̄ mortē festit subtra-
here. Narrat em̄ Valerius maxim' lib. ij.
ca. i. qz in ciuitate maritimensi tenebat an-
tiquitus in custodia publica venenū quod
dā cicuta tempātū: quod absumere vt fibi

ostendit ergo primo
humana vita notabil' breuitata seu decur-
rata. cū dicit. breues dies rē. Cuius quidez
rō est: qz ante p̄ctm̄ primoz parentū: sicut
dicit Aug. lib. de. q. veteris et noui testamē-
ti. deus hoīem fecit qz q̄dū nō peccaret in
mortalitate vigeret: vt ipse sibi auctor esset
sine ad vitā sine ad mortē. Non autē corpus
hoīs erat indissolubile p̄ aliquē imortalita-
tis vigo: ē in eo existente: sed merat aievis
qdā sup̄natural' data p̄ quā poterat corp' ab
oi corruptione p̄seruare. q̄dū ipsa deo
subiecta māssisset. Et h̄ fuit notabil' factuz
qz ipa aia rōnalis excedit p̄portione mare-
rie corpōralis. Cōueniens igit fuit vt a p̄nci-
pio x̄tus ei daret p̄ quā corpus cōseruare
posset supra naturā materie corpōralis. Sed
postea p̄pter p̄ctm̄ talis x̄tus sup̄naturalis
hoī subtrahēta est: et relicū est corp' eius
sue nature mortali. Et p̄pterea ap̄lus dicit
Roma. v. ca. Per p̄ctm̄ intrauit mors: per
quā sez vita hoīs q̄ semp manere potuisset
breuitata fuit et decurtata. Et ex hoc pauldū
bio accidit qz vt verba p̄posita dicūt. Bre-
ues dies hoīs sunt. **¶** In quo p̄fecto
hoī peccāti misericordit' vt iliter ē p̄missuz.

Misericorditer quidē vt aduersa q̄bus vi-
ta humana frequēter in p̄nci p̄cutit: confi-
derata vite breuitate facili' tolerent. Nam
sicut dicit Tullius. Quia breuita tolerabilia
esse debēt: etiā si magna sint. Et hinc est qz
p̄secutionis vltime q̄ futura esse d̄: tempore
antichristi in qua mala et aduersa abundas-
būt vehemētissime: vt electi nō deficiāt: di-
es breuiabunt. s̄m illud Math. xxiiij. Crit-
tūc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio
vsqz modo: neqz fiet. Et nisi breuitati fu-
issent dies illi nō fieret salua oīs caro: sed
p̄pter electos breuiabunt dies. Et q̄ etiā
nōc misericordit' ac idit qz de' q̄sdā nimia ca-
lamitate oppressos p̄ mortē festit subtra-
here. Narrat em̄ Valerius maxim' lib. ij.
ca. i. qz in ciuitate maritimensi tenebat an-
tiquitus in custodia publica venenū quod
dā cicuta tempātū: quod absumere vt fibi

ostendit ergo primo
humana vita notabil' breuitata seu decur-
rata. cū dicit. breues dies rē. Cuius quidez
rō est: qz ante p̄ctm̄ primoz parentū: sicut
dicit Aug. lib. de. q. veteris et noui testamē-
ti. deus hoīem fecit qz q̄dū nō peccaret in
mortalitate vigeret: vt ipse sibi auctor esset
sine ad vitā sine ad mortē. Non autē corpus
hoīs erat indissolubile p̄ aliquē imortalita-
tis vigo: ē in eo existente: sed merat aievis
qdā sup̄natural' data p̄ quā poterat corp' ab
oi corruptione p̄seruare. q̄dū ipsa deo
subiecta māssisset. Et h̄ fuit notabil' factuz
qz ipa aia rōnalis excedit p̄portione mare-
rie corpōralis. Cōueniens igit fuit vt a p̄nci-
pio x̄tus ei daret p̄ quā corpus cōseruare
posset supra naturā materie corpōralis. Sed
postea p̄pter p̄ctm̄ talis x̄tus sup̄naturalis
hoī subtrahēta est: et relicū est corp' eius
sue nature mortali. Et p̄pterea ap̄lus dicit
Roma. v. ca. Per p̄ctm̄ intrauit mors: per
quā sez vita hoīs q̄ semp manere potuisset
breuitata fuit et decurtata. Et ex hoc pauldū
bio accidit qz vt verba p̄posita dicūt. Bre-
ues dies hoīs sunt. **¶** In quo p̄fecto
hoī peccāti misericordit' vt iliter ē p̄missuz.

Misericorditer quidē vt aduersa q̄bus vi-
ta humana frequēter in p̄nci p̄cutit: confi-
derata vite breuitate facili' tolerent. Nam
sicut dicit Tullius. Quia breuita tolerabilia
esse debēt: etiā si magna sint. Et hinc est qz
p̄secutionis vltime q̄ futura esse d̄: tempore
antichristi in qua mala et aduersa abundas-
būt vehemētissime: vt electi nō deficiāt: di-
es breuiabunt. s̄m illud Math. xxiiij. Crit-
tūc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio
vsqz modo: neqz fiet. Et nisi breuitati fu-
issent dies illi nō fieret salua oīs caro: sed
p̄pter electos breuiabunt dies. Et q̄ etiā
nōc misericordit' ac idit qz de' q̄sdā nimia ca-
lamitate oppressos p̄ mortē festit subtra-
here. Narrat em̄ Valerius maxim' lib. ij.
ca. i. qz in ciuitate maritimensi tenebat an-
tiquitus in custodia publica venenū quod
dā cicuta tempātū: quod absumere vt fibi

Sermonū funebriū

mortē inferre licebat: vel ijs q̄ essent in nī-
mia aduersitate: vel q̄ vixissent et essent in
multū magna p̄speritate. Primi quidē fa-
ciebāt vt p̄ mortē aduersitate finiret, **Se-**
cundi verō ne ante mortē p̄speritate amit-
terent et in calamitate incidēret. Erāt tñ p̄
siti iudices ad iudicādū sup hoc. Et ista cō-
suetudo p̄cessit a grecis. Sed tñ qz nō licet
hoī p̄pter quācūqz aduersitate occidere se
ipsū: sancti et fideles viri p̄pter quas cūqz
calamitates quas habeāt nō sibi mortē in-
ferūt: s; aliq̄ optent mortē: et petant a deo
eā sibi dari, sicut helias angustiat⁹ petiuit
aie sine vt moreret: et dixit. Sufficit mihi do-
mine tolle aiaz meā. iij. Reg. xix. Itē in hoc
q̄ dies hoīs sunt breues p̄uisus est vtilitati
eius vt videlz p̄spa et delectabilia mūdi q̄
aiam ligāt ne ad celestia tendat ex ipa vite
breuitate respiciat: considerādo salūz illud
Job. xx. Voc scio a p̄ncipio ex quo positus
est hō sup terrā q̄ lapsus impioꝝ brevis sit:
et gaudiū hypocrite adistat p̄ncipi. Si ascē-
derit in celū supbia eius: et caput ei⁹ nubes
tetigerit quasi sterquiliniū in fine perdet. Et
qui viderāt cū dicit. **Ubi est?** **Ubi** no-
tandū q̄ dies hoīs dicunt esse breues rōe
paucitatis ex eo scz q̄ paucis dieb⁹ vita hu-
mana protendit. Sūt em̄ quedā viuētia
quoz vita lōgissimo tpe durat: sic plāte vel
sialia quedā. Naz cerui vt dicit plin⁹ nūq̄
pariunt febrē et diutissime viuūt. An et qui
dā cerui alexādri viui capti sunt p̄ centum
annos post mortē eius habētes adhuc an-
nulos aureos quos eis alexāder fecerat in-
necti. De palma aut̄ arist. refert in libro de
causis lōgitudinis et breuitatē vite q̄ viuūt
q̄ngentis ānis. Unde hmōi tādiū viuētia
dicunt viuere p̄ multos dies. sicut ponitur
exēplū de ipa palma. Job. xxix. Sicut pal-
ma: inq̄: multiplicabo dies. S; homo nas-
tus de muliere breui viuēs tpe dicit habe-
re dies breues. i. paucos. s̄m̄ illud Job. x.
Paucitas dierū meozum finiet breui. **S**
In quib⁹ quidē vbiis de tpe humane vite
tres conditiones tanguntur.
Prima quidē: quia e valde modicū: ideo
vocatur paucitas.
Secūda est: quia habens terminuz: ideo
dicitur finietur.
Tertia est: quia valde currum: ideo dicit
breui scz spacio temporis.
Sed circa p̄mū atēdedū est q̄ h̄ illi qui
p̄ueniūt ad decrepitā etatē dicant in rei ve-

ritate habere plurimos dies: sicut dicit. iij.
Reg. i. Rex dauid senuerat: habebatqz eta-
tis plurimos dies. Nihilominus ex duob⁹
bus cōtingit q̄ etiā plurimi dies t̄pis vide-
antur hominibus pauci. Quoz em̄ p̄tingit ex
vehemēti passione: q̄nqz nō ex cōparatiōe
Ex passione quidē et p̄cipue amoris. Naz
q̄n aliquis vehemēti amore afficit ad ali-
quā rez: p̄pter quā scz assequēda oporteat
eū multis diebus laborare: illi multi dies
laboris sibi vident pauci ad tolerandū p̄-
pter vehemētiā amoris. Et sic amarozub⁹
celestis glie plerūqz et vehemētia affectus
etiā magnū t̄ps quo eos op̄s affigi vt illā
assequant⁹ videt esse modicum et punctale
Sūt em̄ q̄ in paucis verat in multis be-
ne disponent. Unde. i. petri. i. Modicū nūc
si op̄s p̄rissari in varijs temperaturib⁹. De b
aut̄ habet figura gen. xxix. Ubi dicitur q̄
fuit iacob p̄ rachel septē annis: et videt
bant illi dies pauci p̄re amoris magnitudi-
ne. Nam rachel q̄ interpretat vidēs p̄ncipiū
vitā etnā significat: q̄ in deuyisione cōsistit
qui est primū p̄ncipiū oim̄. Quis amore
iacob electus scz quilibet de quo dicitur in
ps. Quis iacob elegit dñs. p̄ ea assequenda
dei fuit uti se subiecit in qua quātociqz die
ruz spacio laborat et affligat: dies tñ ei pau-
ci vident p̄re magnitudie amoris illi⁹. Nā
sicut dicit b̄tus Aug. Via seua et imania to-
lerabilia et prope nulla efficit amor. **S**
Quoz vero cōtingit q̄ multi dies dicuntur
esse pauci vel parui ex alioꝝ cōparatiōe. si
cur illi qui fuerūt post p̄mā etatē mūdi scz
post diluuiū seu in p̄ncipio mūdi. Et p̄pter
ea iacob gen. xlvij. interrogat⁹ a pharaoz
ne q̄t scz dies ānoz vite tue. Respondit. Dies pe-
grinationis vite mee centū viginti annoꝝ
sunt parui et mali: et nondum peruenierunt
vsqz ad dies patrū meoz. Ubi p̄mo aduer-
te q̄ loquēs de vita sua tanq̄ de vita hūa-
na vocauit eā pegrinationē quia scilz soli⁹
hoīs dū viuūt p̄p̄riū ē pegrinari seu pegrē-
p̄fialci. Angeli ei nō pegrinat neqz pegrē-
p̄fialciunt. qz termino sunt cōiuncti scz deo
Nec b̄ti cū nō s̄t i viatē i patria q̄ termin⁹
vie. Danatū nō nō p̄nt: qz sūt p̄petuo exilio
relegati. Vnita hō nō p̄nt: qz tonū bonū co-
rū et in appetitu sensitiuo q̄ ifer⁹ terminat.
Vnde totū bonū corū est hic inferus. Et iō
solus homo viator est et pegrin⁹ inter oēs
creaturas. qz nō est vltimo fini cōiunctus
siue bono siue malo. Propter quod viatorū

Distinctionis I

Sermo I

boni dici pot tanq̄ toti hūane nature hic inferi existēt. Tu sol' peregrin' es in hierusalē. i. vt tendas in hierim q̄ interpretat vi flo pacis. qz tūc in vidēdo deū appetit' pacificabit'. **Tercio** nota q̄ iacob dies suos dicit fuisse malos: siue p̄p̄t euentū maloz q̄ sibi in eis acciderant: siue etiā p̄p̄t p̄tā que hō viues in eis quortidie perpetrat. **Tercio** dies suos dixit fuisse paruos non respectu sui. qz. **l. r. xx. annis** vixerat: si poti' respectu pat̄ri antiquoz: ad quoz dies nonduz puenerat. Nam illoz antiquoz pat̄ri q̄ fuit sunt saltē ante diluuiū q̄ si null' legim in scriptura qui nō vixerit vltra septingentos annos. vt habet **Gen. v.** vbi plures eoz vltra nongetos annos vixisse referunt. **Et ideo** iacob dixit q̄ dies sui respectu illoz erant parui. **l. pauci.** **Secūdo** ostendit in auctoritate inducta q̄ vita humana ē habēs terminū. **Et ideo** dicit finies. s. morte. **Et hic** finis scz mortis ē multū p̄uidēdus & for' midādus. Nam quādo ē aliqd̄ periculū vbi pauci periclitant' & multi etiā euadunt: non est mirū si hoies audaces & fortes nō timeant nec p̄uideant sibi. **Sed** quādo ē talis passus p̄ que nullus transit q̄n dimitat robam. i. rem seu vestē & pellē: tūc est stulticia magna si nō p̄uideat sibi vt transeat tutus. Ita certe si finis noster esset talis q̄ aliqd̄ p̄ vim vel p̄ pacē posset euadere: nō esset mirū q̄ hō non curaret de fine. **Sz** est talis passus q̄ nullus p̄t euadere. vnde iste ē finis oim. s. mors. **Que** sic habz potētā in anglia sicut in francia: sic in semb' sicut in inuenib': sic in pauperib' sicut in diuitib'. **Et** frequēti' occidit por': p̄inguis q̄ macer. **Sic** morif' bos sicut vitul': sic asina sicut asellus. & frequēti' portat asina corium aselli ad forū. **Et** iuuenis portat a parētib' & amicis ad sepulcrū. **Vicet** autē contra istū finē nō possit hō sibi p̄uidere vt possit ip̄m euadere quoad corp': debz tamē & prudent' potest sibi quoad aiām p̄uidere: ne vadat ad p̄ditionē. p̄pter qd̄ dicit. **i. Petri. iij.** Finis oim appropinquabit. s. mors. **Est** ore itaqz p̄uidētes & vigilate. **Item** iste finis ē formidandus cū sit periculosus: est etiā incert' & p̄pinquus. **Vidēti'** enī q̄ q̄ latro ē in carcere adiudicatur' mortū nunq̄ off' fear'. quia quando canqz audit ostiū aperiri: credit q̄ debeat extrahi & duci ad suspendiū. **In** hoc aff' igitur miser peccatores: qui nolunt dimittere peccatū. quia sciunt q̄ quando oia

etibit de corpore: tunc suscipiet in inferno. **Uñ Rom. vi.** Finis illoz mors ē. **Ter**tio quoz ostēdit in auctoritate inducta q̄ temp' humane vite est valde modici. qz si nictur in breui. **Temp'** em' hois ante mortē valde breue est. **Aristo.** autē in lib. **xx** causis longitudinis & breuitatis vite. ponit tres causas breuitatis vite: nō solū in homie sed etiā in aialib' alijs. **Et** p̄ma causa ē nimius vsus veneris. qz emittit nutrimentū tam dispositum vt cōuertat in corp'. **Propter** quā causam dicit q̄ passerēs masculi parum viuunt. qz sunt nimis luxuriosi. **Et** cōtrario castitas confert ad diut' viuendū. p̄p̄t qd̄ dicit q̄ multi diuti' viuunt q̄ equi. **Secūda** causa est: p̄pter nimium exercitiū laboris qz labor exatit calidū: & facit ip̄z exhalare simul cū humido. **Et** sic aialia ericant' & in frigidant'. qd̄ pertinet ad senectutē. **Vicē** labor cōferat habentib' humidū superflūū & extraneū & paucū calidū. qz tunc calor & plābozem exatit' consumit tale humidū. **Tert**ia causa ē p̄pter defectū nutritiōis. **Et** ista est causa accidentalis. **Nam** calor digerēs non inueniens nutrimentū cōuertit se sup' humidū subiectū sibi: & consumēs ip̄m etiā per consequens & ip̄e deficit. **Et** sic per accidens consumit seip̄m. sicut maior flāma cōsumit humidū qd̄ esset subiectū minoris flāme: per accidēs consumit etiā se. **Quicunqz** igit' his tribus grauatur: potest dicere illud **Job. xvij.** Spirit' me' attenuabit' dies mei breuiabunt'. **Et** sic etiā est de vita sp̄ialis. qz veneris vsus indebit' est ex luxuria. labor inordinat' frequēti' est ex auaricia. defect' sp̄ialis nutrimentū frequēti' est ex accidia: q̄ retrahit a sp̄ialib' operib': quib' vita sp̄ialis nutrit'. **Seneca.** Generosos animos labor nutrit a quo retrahit accidia. **Uñ** ista tria p̄dicta vicia spiritualis faciunt deficere spirituale vitā & dies virtutū. **¶**

Secūdo ostēdit in auctoritate principali quomodo vita humana est stabilis' mensurata. quia numer' mensuram eius apud te est. s. tibi notus & a te stabilitus. sicut numerus aliquoz dicitur esse apud eos a quib' est stabilitus. **Sed** licz talis numer' sit notus apud deum: non tamē notus est homi hic viuenti. **Nam** sicut deus quedā reseruat' sue potentie vt solus ip̄e possit ea facere vt creare: miracula vera facere & huiusmodi. **Sic** etiā quedā reseruat'

¶ Sermonū funebrū

uit sue scientie: vt ipse solus sciat, sicut sibi soli cognitus est electorū numerus in superna felicitate locādus. Item sicut dies futuri iudicij. Unde dñs dicit **Matth. xxiii.** De die autē illa et hora nemo scit, neq; angeli celoz nisi solus pater. Nec ppter ea excludit filiū, quia quecūq; nouit pater, nouit et filiū. Nec obstat qd dicit **Matth. xii.** qd de die illo nemo scit: neq; angeli in celo: neq; filiū nisi pater. qd dicit filiū illud nescire: in q̄tū illud scire non fecit. Posset tamen deus si uellet ista reuelare. Et simile est de fine, i. de morte hominis. qd hora et modū mortis future vniūscuiusq; hoīs deus scit. Homo autē mortis sue temp⁹ nec numerū dierū vite sue scit: nisi deus ei reuelet. Qd considerans dauid a deo sibi reuelari petebat dicens. ps. xxxviii. **Notū fac mihi dñe finē meū: et numerū dierum meoz quis est: vt sciam quid desit mihi.** In quib⁹ quidē verbis de tribus a deo certificari petebat.

¶ Primo de mortis sue qualitate: cum dicit **Notū fac mihi dñe finē meum.**

¶ Secundo de vite quāritate: cum subdit. et numerū dierū meoz quis est.

¶ Tertio de sui defect⁹ necessitate: cū dicit, vt sciam quid desit mihi.

¶ Circa p̄mū atrendendū est qd homo de fine suo et de morte habz quadruplicē ignorātiā. Quia de morte sūt quattuor sibi ignota. scilicet status: temp⁹: locus: et modus. **Stat⁹** quia nescit homo in quo statu moriet⁹, homo scz an malo. Et qualē mors inueniet talem in perpetuū stabiliet hoīem. **Temp⁹** quia nescit hō qua hora moritur⁹ sit. Et ideo oīs hora debz esse ei suspecta vt semp sit paratus. sicut seru⁹ expectās dñm et nesciens qua hora debeat venire. Quis quādo videt arcum tensum et sagittā paratā non differt auolare. Et sic homo cum sagitta mortis, i. dei hora sit parata: debet volare ad penitētiā: et non facere sicut auis stulta que differt auolare quousq; sit percussa: et tunc nō potest. Et sic q̄ nō cōuertit ante mortē postea nō poterit. Tertio est ignota quoad locum, qd nescit in quo loco mori debeat. siue in terra siue in mari siue in flumine. ppter qd dicit **Seneca.** Mors insidiatur in omni loco: mors vbiq; te expectat. Tu quocq; si sapiēs fueris vbiq; eam expectabis. Quarto autē est ignor⁹ mortis modus, quia nescit homo vtrū morte naturali an violenta moritur⁹ sit. i. vtrū mori debeat senio an egritudine:

et si egritudine an egritudine febris an asthma: an alia, vel vtrū debeat mori gladio: an suspēdio: an combustionē ignis: an submersionē aquarū quauis alia morte, ppter qd dicit **Eccl. ix.** Nescit homo finem suū. i. in quo statu vel tempore vel loco vel modo finire debeat dies suos. Aliquando tamen deo specialit⁹ volente vel concedente reuelat homi finis vite sue per aliquē spiritum angelicū vel humanū apparentē, sicut apparuit sauli samuel qui iam mortu⁹ fuerat et resuscitatus per phitonissam et reuelauit ei finē suū. sicut patz **Eccl. xlvj.** vbi de saule loquens dicit. Post hec dormiuit. Et mortu⁹ fecit regi: et ostendit illi finē vite sue. Et exaltauit vocē eius de terra in p̄beria delere impietate gentis. Et sicut dicit **Aug.** in epistola ad simpliciānū. Illa suscitatio samuelis nō absurde potest intelligi esse facta miro modo. vt. scilicet nō domināte arte magica vel potentia: sed pot⁹ dispositione dei oculata: que et phitonissam et samule forte latuerit: sic ostenderet spūs iusti samuelis defuncti aspectibus saulis regis viuētis: diuina sententia dicens eū a deo percussum esse. Alio modo vt non vere spūs iusti samuelis a reque sua fuerit ex citatus: sed p operationem demonis aliq̄ fantasma vel visio illusio ve imaginaria fuerit facta: quam scriptura samule appellat: sicut solent imagines rerū suarū nomib⁹ appellari. Et si obiciat quia demones nesciūt futura cōtingentia. Dicendum s̄m **Aug. lib. de cura p mortuis agenda.** qd de⁹ ad vtilitatē ecclie nō solū vtrif bonis angelis et ministris: s̄ etiā malis, sicut patz de balaam **Nūeri. xxii.** per quē de⁹ multa vera p̄dixit: cū tamē esset diuin⁹ et mag⁹ sicut habet ibidē ca. xxiii. **¶** Secundo petebat dauid certificari de vite sue quāritate cū dicebat. Et numerū dierū meoz quis est supple notū fac mihi. Fuerūt autē quidam dicentes qd numer⁹ dierum vite cuiuscūq; hoīs poterat sciri p astrologiā. Quia q̄tū ē ex virtute celestium corporū. q̄tū est tēp⁹ pfectus rei generat⁹: tantū est temp⁹ defect⁹ ei⁹ et cōuerso. Et hoc patz in illo pisce qui dicit ephymera. in quo tēp⁹ diei est temp⁹ pfect⁹ ei⁹, qd scz in spacio. xxiii. horarū morit⁹. scz post diē et noctē. et simile dicit esse in alijs. Unde si period⁹. i. mensura duratiōis pfectus alicui⁹ rei sunt. xxx. anni: totidē erunt anni defect⁹. et ita naturaliter viuet .lx. annis tantū. Causa autē quare period⁹ viuius

est maior vel minor q̄ periodus alteri est, qz nō solus accessus vel recessus solis et stel- larum facit periodū; sic nulli vira pre- deref vltra anū; in quo sol accedit et recedit per .xii. signa zodiaci. Sed periodū facit res- latio ignis ascendētie sup̄ horizonē ad oīa alia signa et stellas in hora cōceptus et nati- vitatis rei. hoc em̄ modo periodū vni ē ma- ior vel minor: sed effectus et fortitudines stel- larum in signis positariū; qz planete cuz sunt in suis fortitudinib⁹ dant periodū fortiorē. Et p̄fect⁹ rei computat⁹ a p̄mo signo ascen- dente vsqz ad septimū signū eiusdē circuli. Et a septimo vsqz ad p̄mū computat⁹ defe- ctus. Et idō septimū signū dicit⁹ dom⁹ mor- tis; et ascendens dom⁹ vite. et sic temp⁹ p̄fe- ctus et defect⁹ equant⁹. Et sic dicit⁹ q̄ qui fa- ceret vires planetariū in hora natiuitatis ali- cui⁹; p̄noscitaret de tota vita ei⁹. S; istud qd̄ dicunt nō est necessitatis; imo frequē- talis p̄noscitatio inuenit⁹ falsa; eo q̄ potest multiplicat⁹ impediri. s; p̄pter inequalitatem materie. i. p̄pter acadētia diete scz cibi; vel per mortē violentā et alia huiusmodi. Ideo diuersimode moriunt⁹ hoīes citi⁹ vel tardi⁹ q̄ p̄ naturā dependēte a celo mortales sint. Itē norandū q̄ scriptura videt⁹ alicui deter- minare numerū dierum vite hominis; dicit⁹ Eccl. xviii. Numerus dierum vite hominis vt multū centum anni. Sed tamen ex hoc dicto nō notificatur numer⁹ dierum cuius- cunqz hominis particularis. quia licet quidā perueniant ad etatē centum annorū; sicut Benē. xvij. dixit Sara de abrahā. Putas- ne centenariū nascet⁹ filius? Tamen nō oēs sed pauciores perueniunt ad illam etatem. Sed quidā repeririunt qui etiam centena- rium transcendunt. S; vult scriptura dicere q̄ si qui homines ad hunc numerū dierum perueniunt; certe multū est; licet in conspe- ctu dei et in comparatione eternitatis eius; quasi nihil sit vel exiguū quid. Et ideo pro appetitu eterne vite videt⁹ sanctis virtus vi- ta ista p̄sens exigua et tediosa. s; illud Sa- pientie. ij. Exiguū et cū tedio est tempus vi- te nostre. **¶** Tertio in auctoritate indu- cta prebat etia dāuid habere noticiā de sui defect⁹ necessitate; cū addidit. vt sciam quid desit mihi. **¶** Ilosa. i. q̄rum desit de penitētia peragenda ad plenā satisfactiōē et remis- sionem peccatorū. Voc em̄ esserytyle scire. vt suppleretur hic. quia post hanc vitam quis- quid minus fuerit satisfactū; suppletur in

ignis purgato: ij. pena. De cui⁹ magnitudi- ne dicit Augu. in quodā sermone. q̄ quīs non sit etern⁹; tamē durior erit q̄ quicquid in hoc seculo penarum; aut sentire aut vide- re aut cogitare quis potest. Et ideo deberēt penitētes in hac vita multū conari ad plenā satisfactiōē. vt nō oporteret postea illa pe- na cruciari. Et quia p̄cipue p̄ elemosynas fit satisfactio et peccatorū remissio; dixit dñs cuiā inueni diuiti. **¶** Luce. xvij. Hade et vete- de omnia que habes et da pauperib⁹. S; no- tandū q̄ generalit⁹ loquendo ad hoc q̄ alii- quid non desit alicui; oportet q̄ habeat oīa. Tunc autē habet omnia quando habet illum in quo continent⁹ oīa scz xpm̄ dñm. Et ideo il- lo habito per gratiā; habent⁹ in illo omnia q̄ expediunt saluti humane; ita vt nihil desit. Et hinc est q̄ ex cunctibus ex hac vita datur p̄vitiatico tpe xps̄ sub sacramento vt nihil desit in vita; et in transitu mortis. Unde di- xit ap̄lus. i. **¶** 1. In omnib⁹ diuites facti estis in illo id est in xpo. et subditur. Ita vt nihil vobis desit in vlla gratia. **¶**

¶ Tertio in auctoritate p̄ncipali ostendit⁹ vita humana immuta- biliter limitata siue terminata; cū dicit. **¶** Cō- stituisti terminos eius qui p̄teriri non po- terunt. s; nec in plus nec in minus. vt exponit sanct⁹ **¶** Tho. de aq̄no. Dicit autē constituisti terminos ei⁹. s; hoīs. Dñm vita hūana hz ter- minos naturales; casuales; et p̄uidētales. Termini naturales sunt ex naturali cōplexi- one; et sunt varij; qz s; in variis cōplexionibus hoīs; quidā citi⁹; et quidā tardi⁹ moriuntur. S; casuales terminū sūt ex fortitū accidē- te; et isti sūt q̄si infiniti; qz q̄si ex ifinid⁹ casib⁹ et accidētib⁹; p̄tingere pōt q̄ hoīes moriā; et terminet⁹ vita eorū. S; p̄uidētales termini sūt ex diuine p̄uidētie dispōne. et isti sūt finiti; qz scz vita hūana necvlteri⁹ p̄dēdi pōt; nec etiā citi⁹ deficere q̄ sit ex diuina dispōitiōe stabili- tati et determinatū. ps. ciiij. Terminū posuisti quē nō trāsgredient⁹. **¶** S; notādū q̄ i mor- te vita hoīs pctōris terminat⁹ i magna ama- ritudine. siue ex eo qd̄ dērelinq̄t. s; mundū; si- ue ex eo ad qd̄ cedit. s; infernū; siue ex eo qd̄ metuit. s; diuinū iudiciū. **¶** **¶** In iohes. xv. **¶** Ma- re magnū. i. amaritudo mag; termin⁹ ei⁹. s; iust⁹ moriēs hz duos terminos gliōfos et fir- mos. i. et nos. **¶** Anū in ḡlificatione aie. s; post mortē. aliū in ḡlificatione corpis in resurre- ctione. p̄pter quod dicit **¶** Prouerbiorū. xv. **¶**

Sermonū funebriū

Domū superboꝝ demoliet dñs: r firmos faciet terminos vidue, s. in eterna gloria. Ad quā nos perducatur deus rē.

De multiplici defectu hūane vite, Ser. II

Homo nat' de muliere rē vsq; r adducere eū tecus in iudiciū. Job. xiiij. Sicut hō bonū nō diligit nisi aliquatit cognoscat. qz inuisa diligere possum': incognita nequa q' vt dicit Aug. sic nec malus vitat aut spernit nisi cognoscendo aduertat. Et hinc ē q' vitam eternā que summū bonū ē: sicut homo hic debilit agnoscat rita r debilit diligit. Cōsimilit ergo vitā mundi: que miserrima ē r maligna: ideo nō spernit qz eius miseria r angustias nō attendit. Sicut si aliq's in rosario aspiceret intantū ad rosas q' nō attēderet spinas, r ideo magis pungeret. Unde beatus Job vt hanc vitā despiciam': r de ei' amissione p mortē min' doleam': genera: les ipi' miseria describit nobis in x'bis p postis: dices, Homo nat' de muliere breui viuēsa tēpo: e replef multis miserijs qui q's flos egredit rē. **¶** In quib' verbis vitā hūmanā tripliciter describit.

¶ Primo q'tū ad sui pncipiū ostēdit q' ipa est debilis r fastidiosa: cū dicit. hō nat' rē. Secūdo q'tū ad mediū ostēdit q' ē flebilis r calamitosa. qz breui viuens tpe rē.

¶ Tertio q'tū ad exitū est terribilis r fo: tidolosa: cū addit. et dignū ducis rē.

Dico ergo q' pmo ostēditur humane vite pncipiū esse debile r putridū. qz hō nat' de muliere: q' est res fragilis r debilis. Et cōcipit ex ei' mēstruali materia: q' est putrida r abominabilis. Et dicitur quidā hoc p' p'ctm' pmoꝝ parētū hoi euenire. qz in statu innocētie si hō nō peccasset nō fuisset gñatio hois ex viro r muliere. vñ Greg. nazāze, in lib. que fecit de hoie dicit q' in paradiso alit fuisset multiplicatū gen' humanū: sicut multiplicati sūt angeli absq; cōcubitu p opatōne diuine r'utis. Et dicit q' de' ante p'ctm' fecit masculū r feminā respiciēs ad modū generatōnis q' futur' erat post p'ctm': cū ipse erat p'fect'. S; hoc dicitur sicut dicit sanct' thomas nō rōnabile ē. qz ea q' sunt naturalia hois: nō subtrahunt neq; dant hoi p' p'ctm'. Manifestū ē autē q' hoi fm aiālē vitā: quā habebat etiā ante p'ctm': naturale ē gñari ex viro r muliere. Nā in oi

generatiōe naturali requirit' virt' actiua r passiua. In cū in oib' in quib' ē distinctio sexus virt' actiua sit in marivirt' vero passiuā in femina: naturalis ordo exigit: vt cōiungant' mascul' r femina. Et ideo etiā si hō nō peccasset fuisset gñatio hois ex viro r muliere. Et ideo Sc'i. ij. legit' fuisse facta mulier i adiutoriu: si nō ad aliud nisi ad generationē. qz ad quodlibz aliud op' cōuenienti' adiunari potuisset p virū q' p mulierē. S; nō fuisset in statu innocētie deformitas inordinata cōcupiscētie q' nūc est in actu generationis. qz inferiores vires oīno rōni subdebanf. sicut dicit beatus Aug. xiiij. de ciui. dei. Et ideo non ex culpa: s; pot' ex aiālē natura puenit hoi q' sit nat' ex pncipio fragilis. Ex muliere. r etiā ex materia corruptionis r putredini apta. ex eo q' corruptio vni' ē generatio alteri'. Et ideo nō est mirū si vita hūmani corpis ex tali generata pncipio fragilitatē r inuidiciā habeat. Et de hac fragilitate r inuidiciā hūani pncipij d' Job. xxv. Nunq' iustificari pot' hō comparat' deo? Aut apparere mūd' nat' de muliere? Ecce enī luna nō splendet: r stelle non sunt mūde in cōspectu ei'. q'to magis hō putredō: r fluius hois x'mis? **¶** In quib' quidē x'bis exp'munt' q'ncz hūane r fragilis vite defect'.

¶ Prim' qz ē ad malū peluvis r iusta. id dicit. Nunq' iustificari pot' hō cōparat' deo? Secūd' qz ē cōinquinabilis r impura. id dicit. Aut apparere mundus?

¶ Tertius quia ē fragilis r infirma. ideo additur. natus de muliere.

¶ Quart' qz est eclipsabilis r obscura. p' qd' subiungit. Ecce enī luna nō splendet rē.

¶ Quint' nō ē. qz ē putrefactibilis r corruptar: id dicit. q'to magis hō putredō rē.

¶ Prō ergo ostēdit hūana vita esse p'diuis ad malū r iniusta: cū d'f. Nunq' pot' hō rē. Iusticia enī hūana i duob' deficit a iusticia diuina. Prō qz tanta ē rectitudo diuine iusticie q' nullo modo pot' flecti ad malū. S; hō ecōtrario ē flexibilis ad malū. Naz sicut dicit' Bene. viij. Sensus r cogitatio hūani cordis i malū p'ona sūt ab adolescētia sua. Secūdo qz tāta ē diuine iusticie rē: q' nullo modo pot' deficere a bono. Sed hō ecōtrario difficilis ē ad bonū. Et p'p'erea nō ē qui faciat bonū non est vsq; ad vni'. s; r'p'm deū. Et p'pter ista duo cōtingit q' humana iusticia diuine iusticie cōparata iniusticia videt', sicut bacul' q' ad oculū videt' rectus:

appositus ad rectissimā regulā videf cur
uus. Et hinc est qd etiā sancti viri timēt ve
nire ad regulā r ad rectitudinē diuini iudi
cij. Quia sicut dicit Augu. loquēs deo. Ne
etiā laudabilē vite hoīs si remota mia discu
trias eam. s. ex sola iusticia. ideo dicebat ps
exli. Non intres in iudiciū cū suo tuo dñet
quia nō iustificabit in cōspectu tuo omnis
viuēs. Si ergo iustus vix saluabit impius
r pctōr vbi parebit. i. Pcti. iij. quasi dicat
Si ille qd fuit iustus. i. purus sibi r innocēs
alijs vix saluabit in cōspectu diuini iudicij
ille qui fuit impius alijs vt raptor r furari⁹
vel homicida vel hmōr vbi parebit. s. ipone
Quis emi locus et oīs creatura cōtra eū
erit. **¶** Sed cū dicit btūs Job aut appa
rere mūdus. vult ostēdere qd vita humana
est cōtinquabilis r immūda. s. iniquamen
to r immūdia peccati. Et hoc dupl. s. res
pectu dei r respectu sui. Respectu dei sunt
imūdi etiā illi qui vidēt sancti. Nā frequē
pānus qui oculo hoīs intuetis ipm solū vi
detur albus: si ponat iuxta rem albiſsimaz
videf niger r immūdus. Sic est de mūdi
cia cōiunctiqz hoīs respectu diuine puritatē
Unde Sa. xliij. Quasi pānus menstruare
vniuerſe iusticie nostre. Quia oīs puritas
sine corporalis sine spūalis nihil est respectu
puritatis diuine. Et ideo dicit Job. xv. Ecce i
ter sanctos eius nemo est immutabilis: et
eli nō sunt mūdi in p̄spectu eius. **¶** Thomas
gis abominabilis r inutilis homo. Ex quo
patet qd nec spūalis mūdicia sanctorū. i. an
geloz. vt exponit sanct⁹ thomas: nec mūdi
cia corporalis celoz: est aliquid respectu diuini
ne puritatis. Nam celū habz materiā. r an
geli r sancti habuerūt a p̄ncipio saltē possi
bilitatē ad culpā: que quidē in deo nō est
vnde ē oīno mūdus ab impuritate materie r
et ab impuritate culpe. Sed homo est abo
minabilis p̄pter corruptionē mali: r inuti
lis p̄pter defectū boni. **¶** Tertio cum dicit
in auctoritate iuducta. natus de muliere:
vult ostēdere qd vita humana est fragilis et
infirma. Et rō est: qz vniquodqz p̄ncipia
tum sapit naturā sui p̄ncipij. S; p̄ncipius
ex quo nascit homo est fragile r debile: qd
nascit ex muliere. Et iterum est putridus r
abominabile. qz nascit ex menstruo. Jo. iij.
Quod nati est ex carne caro est. s. fragilis
et putrefacit ilis. Et inde est qd corp⁹ hoīs
est valde fragile r debile. Unde Boetius.
¶ Porro si corpus spectes qd imbecill⁹ hoie

repire queas. que sepe mortuus inficit mu
sculari. Auger etiā debilitas generationis
hoīs: eo qd viri r mulieres hodie in nimis
tenera r debili etate qnqz contrahūt matri
monij. ideo generāt filios debiles r par
viuētes. Propter quod dicit Arist. qd muli
er que nubit debet esse p̄fecte etatis r xruj
scz. r viij. annoz. Vir aut vt sit p̄fecte xruj
ad generandū filios debet habere duplum
tps videlz. xxxvi. annos: vt ipse dicit: r tūc
generaret filios fortes r vtilēs. Et ideo in
p̄ma etate mūdi tarde filios genuisse legi
tur. sicut ps. Beñ. v. Ubi legit qd Seth post
centū qnqz annos etatis genuit Enos ate
que nō legit alij genuisse: s. postea plures.
Et vixit Enos nongētis qnqz annis. Seth
ho nōgētis duodecim ānis. Enos post. xc.
annos genuit caynā. r post plures. Cay
nam cepit generare post septuaginta ānos
etatis: tūc emi genuit malalehel. Et vixit post
qd genuit octingētis. xl. annis: genuitqz fil
lios r filias. Et facti sunt oēs dies Caynā
nongēti decē anni. r mortuus est. Et simile
habet ibidē de multis alijs. Sed xpi ecclā
magis attendēs ad etatē anime qd corporis:
et magis curās de salure anime qd de dura
tione vite corporalis: ordinauit qd tps matri
monij possit esse in etate dilectōis r p̄uber
tatis. sicut est in puella. xij. annoz. r in ma
sculo. xiiij. qz tunc cōiter incipit rō vtriusqz
vigere: r incipiūt insurgere mor⁹ r stimuli
carnis. Propt̄ quod nō vxorati frequēter
incidūt in pctā carnis. **¶** Est aut aduers
tendū qd in natis ex muliere iuenit triplex
malū. Prīmū ē infectiōis subiecti rōne. s. hor
ribilē vtpote originalē pcti. Cū emi duplex sit
natiuitas scz i vtero r ex vtero. Quātū ad
p̄mā natiuitatē scz i vtero: sol⁹ xps natus ē
sine infectione originalis peccati. Luce. i.
dixit angelus hōgini marie. Quod emi ex te
nascet sanctū: vocabit filius dei. Sed qd
dam alij sancti ex sp̄ali p̄uilegio gfe fuerūt
sanctificati in vtero r a pctō originali pur
gati: i. qd fuerūt cōcepti: tales q̄tū ad scōz
natiuitatē ex vtero nati sunt sine peccato. si
cut legit de hieremia p̄pheta: r de btā hōgi
ne maria. Et itāz ecclā de btō Johanne ba
p̄rista qd sp̄s scō replet⁹ fuit ex vtero maris
sue. vt dicit Lu. i. Et de qd etiā dñs matt. xi.
dicit. Inter natos multū nō surrexit ma
ior: iohāne baptista. **¶** Sed qdā ex mulieri
bus nati subdunt p̄uatiōni. r istud est scōz
malum. Cuiusmodi sunt illegitime nati: vt

Sermonū funebrū

sunt nati quorū quidā sunt illegitimi et naturales vt nati ex simplici fornicatiōe. Alij illegitimi nō naturales sicut spurij ex adulterio nati vel supro. Quēs em̄ sic illegitimi puati sunt legitimis actibus: qz nō admittunt ad officia vel dignitates: qz requirunt quādā honestates in illis qui hec exercent. Item sunt puati successiōib⁹: qz nō succedūt in hereditate patris. Naturales tñ filij succedere possunt in sexta pte: spurij autē in nulla pte: quia d iure naturali parētes eis in necessarijs puidere teneant. Sñ p̄tinet ad sollicitudinē ep̄i vt vtrosq; parētes cogat ad hoc vt eis puidēat. Taliū ḡ spurioꝝ generatio: vocat natio iniqua. Sapie. iij. vbi dicit. Filij adulteroz in summatione erūt. et ab iniquo thoro semē extirminabit. Et si q; dem longe vite erūt in m̄bilū computabūt et sine honore erit nouissima senect⁹ illorū. Et sequit. Nationes em̄ iniquē dire sunt con summationis. Tertiu malū est: qz qdaz ex mulieribus nati sunt obnoxij subiectioni. s. fuitutis. sicut ille q; nascit ex serua muliere seruus est. qz scz fm̄ leges hūanas: partus sequit ventrē. Et hoc rōnabil⁹: qz filij a parte cōplementū formale: sed a matre substantiā corpis. Seruitus autē corpalis p̄ditio est: cū seruus sit qñ instrumentū dñi in operādo. Et ideo ples in libertate et fuitute sequit matrē. Sed in his q; p̄tinet ad dignitatē. s. q; est ex forma rei sequit patres. sicut in honoribus et municipijs et hereditate et alijs h̄mōi. Et huic p̄cordat canones et lex moysi. vt p̄ Exo. xxi. Quis in quibusdam locis de cōsuetudine aliud fuit: s; nō irrōnabil⁹. Figura hui⁹ rei habet in ysaie q; fuit natus de ancilla. i. de sua. Sal. iij. Qui de ancilla fm̄ carnē natus est. De q; postea subdit. In fuitute generās q; est agar. Quart⁹ defect⁹ hūane nature et vite ē. s. qz est eclipsabilis et obscura. Et tāgīt cū dicit in auctoritate sup̄ius iducta. Et luna nō splēdet in cōspectu eius: et stelle nō sunt m̄ide in cōspectu eius. Per lunā em̄ intelligit natura humana: qz hz lumē scie cum defectu ignoratiē vel obliuiois: et cū ymbra alicui⁹ obscuritatis: sicut p̄ de fide. S; per stellas intelligunt angeli cū lumine scie creati: qā scietes creati sunt: quod tñ habet a sole. i. a deo. Unde apoc viij. Stelle angeli sūt. Au na ergo in cōspectu eius. I. dei nō splēdet: qz scz in cōspectu claritatis diuini iudicij omnis humane scie splēdor est tenebra. Unde

corā deo iudicāte tacebūt. et m̄bil valebūt fillogismi logicorū: p̄suasiones rhetorū: rōnes p̄horū: et oēs etiā allegatiōes aduocatorū. Et tūc etiā sicut dicit Piero. adducef et stult⁹ plato cū suis discipulis. aristoteli argumēta nō pderūt. Unde Adarci. xij. Luna nō dabit splendorē suū. Sequit. Et stelle. i. angeli nō sunt m̄idi a pctō scz vel errore. Quia hz a principio fuerit creati cū lumine scie et ḡ. s. tñ quidā eoz peccauerūt. Et p̄terea dicit Job. iij. In angelis suis reppit prauitātē. Et sic a vero lumine auertit obtenebrati sūt Job. iij. Obtenebrant stelle caligine ei⁹. scz peccati. Si Quitus humane vite defect⁹ scz q; est putrefactibilis et immūda offēdit cū dicit. Homo putredo et filius hois h̄mis. Homo em̄ dicitur putredo p̄pter tria. Primo q; dem qz ex putredine generat⁹: siue quātum ad id q; p̄currit ad generatōem ex pte p̄tis vt est semen: siue q̄tus ad illud quod est ex pte m̄tis vt est mēstrualis materia. quorūz vtrūq; est putrefactioni p̄pinquū. Sñ Job xvij. Putredini dicit. Pater me⁹ es. mater mea et c. Secōdo dicitur homo putredo: qz viuēs putredine replet⁹: siue putredine infirmitatū siue putredine q̄tus ad nutrimentoz sup̄fluitatibus. Job. vij. Induta est caro mea putredine. Tertio dicitur putredo: qz corp⁹ eius p̄ morte in putredinem: resolut⁹. Job. xij. Quasi putredo cōsumēdus sum. Sequit et subdit. Et filius hois h̄mis: qz scz h̄mis ex putredine generat⁹. Si ḡ filius hois ex hōmine generat⁹: et hō est putredor: h̄mis generat⁹ ex putredine. sequit q; filius hois sic h̄mis. Unde corp⁹ hois et viuēs a h̄mibus comedif. et post mortē etiā h̄mibus operif fm̄ illud Esa. xliij. Subt te steruet timea: et operimētū tuū erūt h̄mes. Ita vt possit ex p̄sona mortui veracif dici illō. ps. xxi. Ego aut sum h̄mis et nō homo et c. v

Secūdo principaliter

in ipsē h̄bis includunt quāq; p̄tinentia ad humane vite calamitatē et miserā. Primo est ip̄ius vite modicitas: cui⁹ dicitur b̄zui viuens tempore. Secōdo est multiplex ip̄ius calamitas: qz repletur multis miserijs. Tertium est ip̄ius fragilitas. quia quasi flos egreditur et conteritur. Quartum est ip̄ius vanitas. quia fugit velut ymbra. Quintū est ip̄ius mutabilitas: qz nunq̄

In eodem statu permanet.

Primo ergo ponit humane vite modicitas, qz breui viues tpe. Notandū est em̄ qz nō solū temp⁹ quo homo viuit: s; etiā totū tps dī esse breue. **V**icet em̄ pbs ponat pri⁹ mū mortū esse sempiternū: t p dñs etiā tps quod est mēsurā ipius, tū vitas fidei tenet qz mor⁹ celi cessabit s; post diē iudicij. t p dñs tps ampli⁹ nō erit, s; illud apoca. x. **J**urauit p viuentē in secula seculoz qz creauit celū t ea qz in eo sunt: et terrā t ea que i ea sunt: t mare t ea qz in eo sunt. qz tps nō erit apli⁹. **U**nde tps sicuti habuit iūtiuz: ita habebit t fine. **E**t qz breue est om̄e qd sine claudis: vt dicit Aug. sequit qz totū tps sit breue. **1. Cor. vij.** Tps breue est, t precipue respectu eternitatis: qz infinita est t tota siml absqz successione vel motu. **U**nde cū tē tuz tps sit finitū, sequit qz sit quasi momentuz respectu eternitatis. **V**ndō pbs. lxxxix. **M**ille anni ante oculos tuos: quoz s; intuit⁹ est eternuz t vnicus tanqz dies besterna que pterijt. **C**ū ergo tps quo quisqz hō viuit sit parua portio tēpis totius, sequit qz tēpus hūane vite multo magis debeat dici breue. **A**ssignat aut triplex rō a qz bñsdā qre deus vult hoies viuere breui tpe. **P**rimo qdē ad puniendā culpā. **N**ā in hūana natura vt ip si dicūt: sicut augmētata est culpa: ita dcurtata est vita. **N**ā in bma estate mūdi videlz ante diluuiū: qz nō dū erat pctm̄ multiplicatū vt postea fuit, hoies diutissime viuēbāt. **N**ā vt habet **Gen. v.** **A**dā vixit nongentis xxx. annis. **M**alalehel qz fuit diu postea in eadē estate vixit octingētis. **xv.** **A**amech qz fuit pater **Noe**: t qst finis illius bme creatis vixit septingētis. **lxxvij.** **A**nis. **T**pe aut noe qz pctm̄ erat nimis multiplicatū: volēs de⁹ ampli⁹ abbreviare tps hūane vite dixit ad noe. **Gen. vi.** **N**on pmanebit spūs meus in hoie in eternū: qz care est. erūtqz dies illius centū. **xx.** **A**noz. **D**iu aut postea, s; tpe dauid qz multū increuerat idolatria t alia pctā: ad huc magz breuiata est vita hois: ita vt dice ret dauid. **D**ies ānoz nfoz in ipis. **lxx.** **A**ni. **S**i aut in potētarb⁹. **lxxx.** **A**ni. **tc.** **J**ob. xvij. dies mei breuiabūt. t spūs me⁹ attenuabit. **Q**uāto em̄ pctm̄ in hūana natura magz augmētā: itāto spūs. i. spūalis vita magz arte nuat. s; deficit. **D**o. t ad punitiōz culpe s; augmētū ei⁹ dies hūane vite breuiant. **S**z scitis **Tho.** dicit qz ista evertario humane vite nō est ppter augmētū pcti aut ppter de-

bilatē nature, qz nūc nō miori tēpe viuit hoies qz tpe dō. **S**z illa diuinitas vite fuit a pncipio a dīna vtute vt gen⁹ hūanū mltiplicaret. **S**cōda rō ponit ppter finendam miserā. **N**ā si hō est iū magna miseria dō: nū est ei qz vita breuiet: qz melio⁹ ē mors qz vita amaravt dī **Ecll. xxx.** **E**t iō etiā sci viri vidētes qz exigūū t cū tedio ē tps vite nre. vt dī **Sapie. ij.** oprāt extire de vita suē de corpe mortali, sicut paul⁹ philip. i. deside riu hñs dissolui. **E**t **Ro. vij.** dicebat **In**felix ego hō qz me liberabit d corpe mo: t hū⁹ t p p heta **Deu** me qz icolar⁹ me⁹ plō gar⁹ **E**t nō hō sit in vite pspertate ad huc pōt i miserā cadere: qd est s; **Boetij** sūmū in felicitatē gen⁹ aliqñ fuisse felicē. **S**ic refert **Valerij** maxim⁹ lib. vi. cap. xi. de polycrate famioz tyzāno. qz diu vixit in magna felicitate: qz fuit cōspicu⁹ abūdātissimis bonis, qz oēs conat⁹ eius pspertū pcessum t exitū habebāt. **S**pes ei⁹ de re quā cuperet nūqz frustrabat: qz oia vota sua statim vt expi mebat ea implebant. qz velle t posse eque erāt in eo. **S**emel tñz ad breue tps passus ē aliquod damnū. qñ s; mimū anulum sibi valde gratū ex industria picit in mare. ne scilz ois incō modi exps esset: sed continuo recupauit ipm̄: capto pisce, qui vōzauerat illū. **E**t tamē post tantā vite felicitatē ignominiosam mortē recepit, qz in summitate mytelenēsis montis ab ozōthe prefecto regis darij fuit crucifixus. **E**t tandiu stetit in cruce qz membra eius om̄ia tabido cruore manātia putrida facta sunt. **U**nder qdam antiquoz elegerunt sponte mori venenum bibendo sanū: aut ppter aduersitatē quam habebāt: aut quam timebāt. **U**ed viri sancti non inserūt sibi mortē ppter tedū vite quātūcumqz calamitose, sed vt vt dicit **Au**gustinus. habēt vitā in paciētia: t mortem in desiderio. **D**eus aut ex sua singulari grā quādoqz quosdā festine suberabit ex hac vitā: ne a sua bonitate recedāt. t in miserā t malitiā peccati corruāt. **E**t ideo dī **Sapie** quarto. **R**aptus est ne malitia mutaret intellectū eius aut ne fictio deciper animam illius. **E**t paulo post. **C**ōsummatuz in bre ut expleuit tpa multa. **V**lacita em̄ erat deo aia illius. **P**ropter hoc festinant e ducere illū de medio iniquitatū. **T**ertia rō breuitatē vite hois ponit ppter repmēdā superbiāz qz hoies ppter modicā prātē in supbiā eleuant. **A**d quāz supbiā reprimendam

Sermonū funebriū

precipue eos q̄ sunt i maiori p̄tate facit bre
ui tpe viuere. sicut pz i alexandro magno q̄
breui tpe vixit i domini sui p̄tate. fm illd
p̄mi Machabeoz p̄mo. Regnavit alexan
der duodecim annis: et post hec decidit in le
culū: r̄ cognouit qz moreret. Unde etiam
summi p̄ntifices qui sunt in maxima potē
tia sp̄iali r̄ tempali cōmuniter vident q̄
nō multo tpe viuūt. Ideo dicit Eccehastici
x. **Q**uis poteratū breuis vita. **U**ter dō
describit humane vite mltipler calamitas
quia replet multis miserijs. Miseria enīz
imporat defectū boni r̄ abūdantiā mali.
Unde beatitudo sanctorū dicit ab omni mi
seria esse inuimus: quia habet carentiāz oīs
mali: et abundantia oīs boni. Unde illi qui
sunt in celo sunt totaliter beati: sed qui i in
ferno p̄pter abundantia maloz et defectū
bonoz sunt oīno miseri. Nos qui in mūdo
vuiumus quia deficiū in multis bonis et
abūdamus in multis malis: ideo replemur
multis miserijs. ps. lx viij. **I**mp: operiū ex
pectauit cor meū r̄ miseria. **I**mp: operiū p̄
pter defectū bonoz. Miseria p̄pter multi
tudinem maloz. **S**ed aduertendū q̄ illi
qui in vita ista min⁹ habēt de miseria siue
de defectu: sicut hoies diuites in alia vita
futura habebūt plus de miseria. Et cōtra
rio boni r̄ patietes paupes: vt patet Aue
ryi. in lazaro paupe r̄ diuite epulone: cui
dicit abraham. **R**ecordare fili qz recepisti
bona in vita tua r̄c. **P**ropt̄ea dicit Jacobi
v. **G**ite nūc diuites v̄lulātes plorate i mi
serijs v̄ris q̄ supueniēt vobis. **R**er
tio describit hoīs fragilitas: q̄a quasi flos
egredit̄ et conterit. **F**los enī licet cū decoze
egrediat̄ cū odore p̄grediat̄. r̄ graciose col
ligatur: r̄ cū honore in fertis ponat̄: tamen
finaliter r̄ cito marcescit: r̄ in terrā cin de
spectu proicit̄. **S**ic homo q̄uis habeat in
pueritia pulchritudinis decoze: in iuētute
te aliq̄ bone fame odore: et q̄nqz in virili
tate graciosam cōuersationē: r̄ q̄nqz etiam
ponat̄ in alicuius dignitatis honore cito
tamē post mortē marcescit: r̄ in terre humi
litate tanq̄ quid despectū abscondit. **E**gre
ditur ergo vt flos nascēdo: et conterit mo
riēdo. Unde p̄ma Petri p̄mo. **Q**uis caro se
nū et omnis gloria eius quasi flos femi. ps.
lxx xix. **M**ane sicut herba trāseat: mane flo
rebat r̄ trāseat r̄c. **Q**uarto describit
tur humane vite vāntas: qz dicit. **F**ugit
velut ymbra. **A**mbra enī est se insequeū

fugitiua: r̄ fugientium se insecutua. **E**t sic
est de vita humana. **N**li enī fugiūt r̄ mbrāz
id est vitā qui mori desiderant. **S**ed illi se
quūt eā qui mori fugiūt r̄ viuere cupiunt.
Frequēter autē accidit q̄ illi q̄ plus mori de
siderāt diutius viuāt. **N**ll illud apoc. ix. **D**e
siderabunt mori et mors fugiet ab eis. **E**t
ecōtra illi qui plus viuere cupiūt citius mo
riuntur. **P**ropt̄ea dicit Sapientie. ij. **A**m
bre transiē est tps nostrū. ps. ci. **D**ies mei
sicut ymbra declinauerūt. **Q**uinto
ponit humane vite instabilitas: qz nunq̄
in eodē statu p̄manet. **N**am sicut fluiū cō
tinue decurrit ad mare: et aliqua hora de
sistit: sic vita hoīs cōtinue ad mortē. **E**t est
subiecta humani corpis cōtinue varietatē
Et hec varietas aliq̄n est in hoie ex causa i
teriori: aliq̄n ex exteriori. **E**t interiori q̄dez
aliq̄ nādo ex causa sp̄iali sicut ex accidenti
bus aie. **N**am aliā dispositionē habz homo
quādo est iratus: qz in ira mouet calor ab
interiori parte ad sup̄ficiē exteriorē cū im
petu. **E**t aliā hz hō dispositionē quādo est
amās aut cōcupiscēs: qz tales passiōes ad
se caliditate cōtrahūt r̄ celāt. **E**t aliā dispo
sitionē habet timos vel terri: vel angustia
tus: qz trahūt he passiōes ad se impetuo
se calore. **E**t aliā etiā hz hō dispositionem
q̄n est tristis: qz tristitia cōmouet naturalē
virtutē intus r̄ extra. **Q**uqz vero accidit va
rietas in hoie et causa intrinseca corporali
puta ex humore vel cholera vel sanḡnie v̄l
phlegmate v̄n varie egritudines in corpe
generant̄: r̄ eoz cōtempamentū efficit sa
nitarē. **A**liquādo nō accidit varietas cor
poralis in hoie et causis exterioribus: siue
ex varietate tempoz: siue ex varietate etas
rum: siue ex varietate aeris: r̄ locoz: siue ex
varietate somni r̄ vigiliariū: siue ex varietate
te oij r̄ exercitioz: siue ex varietate reple
tionū r̄ extinactionū. **N**ec oia si moderata
sunt quantitate qualitate ope tēpe etoz die
faciūt ad custodiam sanitatis. sed si cōtra
riū fuerit accidit infirmitates. **U**bi loni
nus siue in sanitate siue in egritudine tāta
est varietas vt dicit p̄hs. qz nō est eadē sa
nitas in hoie vespe que fuit mane. **U**nde
Job. viij. **I**nnitesc̄ sup domū suā scz corpis
quod est vt domus aie. et nō stabit supple
in eodē statu p̄manens. **S**ed post resurre
ctionē gl̄iosum manebit co: p̄ r̄ vita hoīs
semp in eodē statu: qz erit corpa gl̄iosa
sicut stelle in p̄petuas eternitates. **U**

Tertio in auctoritate

principali ostendit vira hois q̄tu ad exitū
 scz mox est rernūlis r formidolosa scz p̄
 p̄ter iudiciū. Unde dicit. Et dignū ducit: cxi
 gente supple iusticia tua. sup huiscemodi
 scz hoien apertre oculos tuos scz ei? facta
 oia demudado r manifestado: sicut in aspe
 cu solis latebre illustrantur. Deb. iij. **Q**ua
 nuda r apta sunt si dissimulare nō vultis indi
 ca pbitat necessitas: cū omia agatis ante
 oculos iudicis cuncta cernētis. Sequitur. Et
 adducere eū tecū in iudiciū: scz disceptado
 vt cū dicit illud. Mat. xrv. **E**surim em̄ et
 nō deditis mihi māducare rē. in iudiciū. s.
 rētributōis. Eccl. vlti. **L**umca q̄ sunt ad
 ducet de? in iudiciū p omni errato siue bonū
 siue malū sit. Et tūc si cut d? Job. v. **I**bunt
 qui bona egerunt in resurrectionē vite sup
 ple cr̄ne. Ad quā nos pducatur equissim? r u
 itissim? iudex ielus. Amen.

**De vanitate r mutabilitate huma
 ne vite**

Sermo III

Homo vanitati si-

lmilis fact? est: dies ei? sicut ym
 bza p̄tereunt. ps. clix. **N**atura
 liter videm? q̄ vna magna infirmitas in
 tantū q̄nqz imutat corpus r faciē q̄ psona
 q̄ erat pinguis r pulchra efficiat maclēta r
 deformis: ita vt q̄si amississe videat imagi
 nem vel effigie p̄stinā. Et talis infirmitas
 est in aia p̄ctm̄. qz ita rāsmutat aiaz r faciē
 ei?. i. cōsuetiā q̄ illa q̄ erat piguis .i. plena
 piguedine gr̄e r colorata colore h̄tutū: eis
 p̄ p̄ctm̄ amissis efficiat turpis r maclēta et
 discolorata r q̄si i aliā imaginē r similitudi
 nē rāsmutata. Et de hoc habet figura Da
 niel. iij. in nabuchodonosor rege sup quē
 p̄p̄tā sua venit sentētia dei: ita vt cor
 ei? ab humano cōmutaret r daret ei cor fe
 re. i. bestie. qz scz videbat ei q̄ ipse haberet
 figurā r imaginē sicut ym? bestie mōstruo
 se. vt i parte anteriori eēt fact? sicut bos:
 r in posteriori sicut leo. **U**n d̄r ibide q̄ ser
 mo. i. sentētia cōplet? ē sup nabuchodono
 sor: r ex hoib? abicit? est: feniū vt bos com
 edit: r roze celi corp? ei? infectū est. donec
 capilli ei? in similitudinē aqlarūz crescerēt:
 r yngues eius q̄si auiū. **U**bi attēde malas
 mutandōes q̄s facit p̄ctm̄ mortale in hoie.
Nā p̄tio ab hoib? cūct. i. q̄ viris iustis: q̄

sunt vera mēbra ecclie separaf. qz. s. tollit
 ei charitatē q̄ vnit mēbra ecclie. **S**cdo vt
 bos feno velsit. qz p luxurie vicijz r gulez
 carnalib? delectatōib? pascit. **N**ā ois caro
 feniū. vt d̄r Esa. xl. **T**ertio roze celi inficiat
 id ē suggestione diaboli decipit: q̄ dact euz
 intantū errare vt bona videant ei mala et
 mala bona. **Q**uarto semp in capillis. i. in
 cogitationib? r ambitōib? auget. **Q**uinto
 p rapacitatē auaricie: yngues q̄si rapacius
 auiū habere videt. **E**t sic p̄z quō hō p̄ p̄ctm̄
 q̄ si. in aliā figurā seu effigie spiritualit? imu
 tatur. **E**t ista etiā facta ē in hoie. i. in huma
 na natura: deformis r pessima mutatio per
 p̄ctm̄ p̄moz parētuz: qz hō q̄ creat? fuerat
 filis h̄tati. i. deo q̄ est p̄ma r pura h̄tatas: fa
 ct? ē p̄ p̄ctm̄ filis vanitati. et h̄ ē qd̄ d̄r i h̄bo
 p̄posito. **H**ō vanitati filis fact? ē. s. p̄ p̄ctm̄
 q̄ p̄tio vt dicit glo. filis erat h̄tati. **I**n q̄b?
 qd̄ ē h̄bis hois p̄ p̄ctm̄ corrupti conditio ex
 trib? declaratur.

Primo quidem ex materie vilitate: cum
 dicitur homo.

Secundo ex culpe mutabilitate. cum sub
 dicitur vanitati similis factus est.

Tertio ex vite instabilitate: quia dies ei?
 sicut ymbra p̄tereunt.

Innuit ergo p̄mo vilitas materie de q̄
 fm̄ corp? hō format? ē in eo qd̄ d̄r hō: qz hō
 d̄r ab humo. i. a terra humida. de q̄. s. p̄mo a
 deo corp? p̄mi hois ē formatū. **L**icet em̄ hō
 creat? r formatus sit a nobilissimo artifice
 deo: tamē corp? hois formatū fuisse d̄r de vi
 li r infima materia. s. de limo terre. vt p hoc
 inducat hō ad cordis humilitatē. **D**e? em̄
 sicut dicit apls rēperant. qz ex vna pte de
 dit ei nobilissimā formā. s. aiam rōnale per
 quā etiā p̄feret celesti corp̄: in q̄ntū cele
 ste corp? ē inaiatū. **E**t ideo etiā sup celū lo
 cabit ex gl̄ia aie ei? post resurrectionē. **S**z
 ex alia pte de? fecit hoiez de viliissima mate
 ria. s. de terra. vt. s. ex nobilitate aie sp̄etis
 infimis ad supna rēdat. r ex vilitate corp̄is
 ab hūilitate non recedat. **E**t ideo d̄r **S**en. ij.
 Formauit de? hoiez de limo terre. **U**n q̄b?
 verbis tria considerare debemus.

Prio artificis bonitatē: qz formatū de?
Scdo operis p̄petatē: quia hominē.

Tertio materie vilitatē: qz de limo terre.

Circa p̄mū attēdeduz ē q̄ cū oē agēs
 agat sibi. fil e: r de? bon? fir: imo fūme bon?
 no pōt ab eo p̄cedere: vel formari op? nisi
 bonū. **U**n d̄r **S**en. i. **A**udit de? aicta q̄ feces

¶ Sermonū funebriū

rat et erat valde bona. Et hoc contra illos hereticos q̄ dixerūt corp^o hoīs vel q̄dāqz aliud corp^o esse malū. Origenes autē licet diceret corp^o hoīs eē formatū a vero et bonū deo: t̄m̄ p̄sūt ip̄m̄ et oīm̄ naturā corporalem eē malā et a deo creatā: nō qz bona sit: s̄ in penā creature spiritalis. Posuit enī origenes nō solū aīaz p̄mi hominis: s̄ etiā aīas oīm̄ hoīs ante corpā simul cū angelis creatas. Propt̄ hoc qz creditur oēs sp̄iales substantias tā angelos q̄ aīas esse eq̄les s̄m̄ nature sue cōditionē: s̄ solū distare merito vt q̄dā earū corp^o alligent q̄ sūt aīe hoīs vel celestīū corp^o. q̄dā vō in sua puritate s̄m̄ diuersos ordines remaneāt. Et sic qz aīa sit inuisa corp^o s̄m̄ cū: fuit in penā ei^o. S̄ ista positio ē erronea: qz cōtrariā sacre scripture: q̄ enarrata p̄ductioe cuiuslibz speciei create: subiūgit. Vidit de^o q̄ cēt bonū. q. d. qz vniūsdqz ideo factū ē qz bonū est ip̄z eē et fore. S̄ s̄m̄ origenē creatura corp^oalis ē facta: nō qz bonū sit ip̄z esse: s̄ in penā alterius. Et ita p̄tz qz cōtrariā sacre scripture. Itē cōtrariā vere pb̄ie aristotelis s̄m̄ cū: op̄i nōtione impossibile videt aīas esse ante corp^o vel eōtra: qz s̄m̄ cū aīa vniū corp^oū vt forma: et naturalit̄ pars humane nature. Et manifestū est qz de^o p̄mo casū instituit i p̄fecto statu nature sue: s̄m̄ qz vniūscuiusqz rei species exigebat. Aīa autē cū sit pars huāne nature: nō h̄z naturalit̄ p̄fectionē: nisi s̄m̄ qz ē corp^o vniūta. Vñ nō fuisset quiescēs animā sine corpe creati. Et idō cū d̄r. Formauit de^o homines intelligit: vt dicit q̄dā: p̄ductio corp^ois simul cū aīa. Vñ qz postea subdit scriptura. Spirauit in facie ei^o spiraculum vite: est expositiū ei^o qd̄ dixit. Formauit qz p̄ spiraculū vite intelligit aīa q̄ forma corp^ois est. Et d̄r spirare sp̄m̄ facere. Et qz factas hoīs ē id in quo op̄atōes vite magis manifestant. p̄t̄ sensus ibi existētes: p̄pterea in facie hoīs d̄r esse spiratū spiraculū vite. Sic ergo qz corp^o hoīs fuit a deo p̄ductū et aīa informatū. p̄tz qz corp^o nō in malū aīe: sed in bonū suū sibi est iunctū. Et hinc ē qz creauit. i. formauit hoies. i. corp^o hoīs de terra. Sed i. xvij. De^o de terra creauit hoies: qz terra ē elementū fructiferū. vt p̄ hoc ip̄m̄ daret̄ intelligi qz corp^o nō in malū: sed in fructū et vtilitatē aīe datū ē. Acq̄ rit enī aīa cognitiōis augmentū per sensus corp^ois: et etiā meritū p̄ corp^ois act^o. Sed sicut terra nō fructificat bona sine cultura

et custodia: ita nec terra corp^ois aīe sine cultura penitētie vel boni operis: et sine custodia rationis vel tēperantie. Sed p̄mus hō tale corp^o habebat atēqz peccaret qz erat aīe nō solū ad auxilium: sed etiā ad solariū. qz tal corp^o dederat deus ei vt esset obtēperans sine rebellionē: esset p̄pagabile sine libidine: esset vegetabile sine mortalitate: et cōplexionabile q̄tū ad p̄portionē equalē: esset etiā aīe cōfōrmē: vt sicut aīa erat innocens et tamē poterat peccare: sic corp^o talit̄ esset impassibile qz nō posset mortalitate incurrere. Et ideo poterat mori et nō mori: poterat habere sufficientiā et indigentia: poterat obtēperare et rebellare. Et hoc fuit rōne defectiue nature ex nihilo create: nec p̄ gloria gratiāqz confirmate. De dicta ergo formatione hoīs dicit Sapie. x. Vt sc̄z sapientia illū qui p̄m̄ format^o est a deo par oibz terrarū cū sol^o esset creat^o custodiuit et eduxit illū a delicto suo. ¶ Sed o debem^o in aucte inducta cōsiderare op̄is p̄petatē. qz formauit. i. p̄duxit hoies. i. parē hoīs que est corp^o: sub forma sua q̄ est aīa. quā sc̄z creādo infudit et infundēdo creauit. ¶ Sed de hoīe norandū qz secūsdū p̄bs̄ interroga tus ab adriano imperatore qd̄ esset hō: talē descriptionē dedit. Homo qd̄ est. mancipiū mortis: hōspes loci: viator transiens. Vbi breuiter tangit tria q̄ prinerit ad vitā hoīs corp^oalis. P̄rio corruptiōis necessitatē. p̄pter quā d̄r mācipiū. i. seru^o mortis. quā videt̄ seruitutē mortis. i. moriēdi necessitatē nullus effugere pōt. Vñ ps. lxxvij. Quis est hō qui viuet et nō videbit morē? Vāc etiā moriēdi necessitatē incurrit hō p̄p̄ tres causas. Vna ē ex parte nature: qz sc̄z omis hō ex ipsa natura corp^ois ē mortalis. Propter qd̄ dicit Seneca qz mors ē hōi natura nō pena. Nā oē cōpositū ex p̄tarijs necesse est resolui et corrūpi: sicut sunt corpa mixta que cōstant ex q̄tuor elementis: q̄ nō habēt eandē virtutē: s̄ p̄tarijs q̄litates. et idō sūt causa corruptiōis illis q̄ ex eis constāt. Corpus autē huānū est corp^o mixtū ex q̄tuor elementis cōtrarijs: q̄re oportet ip̄z necessario corrūpi p̄ morē. Secūda ratio est ex parte culpe. qz sicut dicit apl̄s Roman. v. Per vniū hoīem p̄ctm̄ in hunc mūdū intrauit: et per p̄ctm̄ mors. Vñ sicut p̄ctm̄ ita et mors regnat in oēs. Licet enī hō vt dicit̄ et esset ex natura mortalis: tamen deus dederat ei ex gratia remediū quo poterat non mori: s̄

Distinctionis I Sermo III

non peccasset. Et hoc remediū erat ex tribus.
Primo sicut augustinus in q. ve. et no. testa.
ex diuina gratia hūmilitate aie conferere p quā
posset corp^o a corruptione seruare. q̄ diu ipa
deo subiecta mansisset. Secūdo ex esu ligni
vite hūmilitate speciei cōseruare t fenecturē phi
benic. Et ideo Aug. in. xiiij. de ciuitate dei
cap. xxi. dicit q̄ ab^o aderat homi ne efuri
rer. por^o ne siturer: lignū aut vite ne illū fene
ctus dissolueret. Tertio ex esu alioz pomoz
in depditione hūmilitatis a calido resti
tuente. Sed peccato supueniente huiusmodi
remedijs q̄ erat ex grā est p̄uar^o: et sue natu
re mortali derelict^o. Tertia causa necessi
tatis mortis ē ex parte diuine iusticie. Nā
sicut nos videm^o q̄ in ciuitatib^o fuit statu
ta et leges municipales: quib^o postea ciues
iudicant a rectorib^o ciuitatis: ita de mun
do dedit statuta et leges suas: que suā iusti
ciam cōtinet sicut q̄s hoies ab eo iudicant.
Inter q̄ statuta vnu est generale et immobile
scz statutu de morte. de quo apls dicit Heb.
ix. Statutu est oib^o hoib^o semel mori. post
hoc autē iudicā. Vbi aduerte q̄ ē statutus
ita generale q̄ null^o hō ab ipō eximit. Vn
ab eo eximi nō potuerūt neqz alexander p
suā potentia: imo decidit in lectulū et cogno
uit q̄ moreret. i. Machab. i. Neqz salomō
vel al^o quicūqz pbis p̄p̄ suā sapientia: qz
morit^o doc^o s̄r̄ et indoc^o. Eccl. i. Neqz
sanson p̄p̄ fortitudinē nimia: imo dixit cū
se occidit. Moriat aia mea cū ph. listij.
Iudic. xvi. Neqz diues epulo p̄p̄ abūdātia
suā: imo mortu^o ē diues et sepule^o ē in infer
no. Luc. xvi. Vn null^o hō ciuitatūqz cōditio
nis aut stat^o fuerit: eximit a morte. ideo di
cit ps. Quis ē hō q̄ viuet et nō videbit mor
tem: Et sicut istud statutu ois hō iudicabit.
qz qualis q̄s hinc egredit^o: italis in iudicio
p̄sentat. vt Greg. dicit. Ergo vt dicit Eccl.
xviij. Ante iudiciū para iusticiam. s. in vita
ante mortē: vt videli ad modū citati ad iu
diciū: instrumēta tecū habeas. i. penitentie
partes. vt testes p te deponētes inuenias
et p̄sciētie bonē attestatiōes. aduocati sapi
entem tecū ducas. s. xpm suscipiedo ipm di
gite et pure in fine cōmunicādo. et sic inueni
es p̄p̄iatiōē. Vn sup dicit secūdus pbis
in iudicta respōsiōne. q̄ hō ē hospes loci
in quo voluit ondē durarionis b̄nitatē.
Et sicut hospes manet paruo tēpore i hospi
ti locuta quoz modico tēpore viuit hō in
mundo. Vnde iob. xiiij. Vomo nar^o de mu

liere b̄nē viuens tēpore et. et Eccl. xxi.
Transi hospes. q. d. Nō hic sistas. quia hic
non est patria: sed via. Vnde dicit q̄ pas
tres prime etatis nolebāt edificare domos
sed habitabant sub arborib^o. quia videbaf
eis q̄ modico tēpore haberent hic viueret
cū tamē respectu nostri diuissime viuerent
quidā vltra septingētos: et quidā vltra nō
gentos annos. Heb. xi. Conitentes qz pe
regriini et hospites sūt sup terrā. qui em̄ hec
dicant significant se patriā inquirere. Itey
dicit dicit^o philosoph^o q̄ homo est viator
transiens. Stult^o autē esset ille viator: q̄ ha
beret facere longā viam in modico tēpore
si ad quodlibet hospitū veller dedinare ad
manendū ibi. Vic viator: est homo q̄ habet
facere longā viam. sicut illud Iuce. xix. Vos
mo quidā nobilis abiit in regionē longin
quā acipere sibi regnū. Nam cōp̄ctit nobi
litati hominis vt a tēporalib^o abeat in regio
nem longinquā. vbi bona eterna sunt ten
datur regnū celozū acquirat. Sed quādo
infelix homo ad istas creaturas dedinat.
vt in eis per affectū maneat: tūc est viator
stult^o. Viere. xiiij. Quasi viator: dedinās ad
manendū. Tercio in a. cōtōritate indu
cta p̄siderare debem^o materie vilitate qz for
manit homines de limo terre. Vbi aduerte q̄
formauit de corp^o hois de limo terre multi
plici ratione. Primo ratiōe sensibilis: quia
scriptura sacra loquens de principio
productiōis mundi: non facit mentionem
nisi de illis elementis que magis percipi
untur sensu scilicet terra et aqua. Vnde quīs
corpus hominis cōpositū sit ex quatuor ele
mentis: tamē vt ostendatur esse ex istis ele
mentis magis sensibilibus dicit ipm esse
de limo terre: in quo est mixtio aq̄ et terre.
De aere autē et igne nō facit scriptura mētiōē
qz ipa nō p̄cipuis a rudib^o. qz ipa scriptura
a principio rudi pp̄lo tradebat. Vn rei m̄ hū
tate corp^o hūmāni ex oib^o quatuor cōstat ele
mētis. s. terra aqua aere et igne: quoz hū
militates et p̄p̄tates manifestant in quatuor hū
morib^o. Nā virt^o ignis manifestat in chol
lera q̄ ad modū ignis calida ē et sicca. Vire
aque manifestatur in phlegmate. qd frige
dum et humidū est. Sed aeris p̄p̄tates ma
nifestatur in sanguine qui calidus et humi
dus est. Sed terre p̄p̄tates tenet melan
cholia: que frigida et sicca est. Hec autē que
data sunt corp^o faciunt ad instructionē
aie. vt scz dicit aia habere elementa sua scz

¶ Sermonū funebriū

prudētie claritatē p aere: te impantie me-
diocritatē p aqua: iustitie puritatē p igne
fortitudinis stabilitatē p terra. Et sicut
alij dicūt. vti tur mēs homis p igne intelles-
tus subtilitatē: p aere sciētie puritatē: p
aqua ingenij volubilitatē p terra animi sta-
bilitatē. Deby etiā mens hūana ad silitudi-
nem corpis hēe humores suos, vt pro san-
guine vtatur dulcedine: pro cholera rubea
amaritudinē: p cholera nigra q melanco-
lia dicūt cōtristationē: p phlegmate mētis
cōpositionē. Dicunt em phisici sanguineos
esse dulces: cholericos auaros: melācholi-
cos tristes: et phlegmaticos corpe cōposi-
tos. Et sit dulcedo in cōtemplatiōe: amari-
tudo de pcti recordatiōe: tristitia p cōpassi-
one: cōpositio p emēdationē. Scda ratio
quare corpus humanū dicūt de limo terre
formatū plusq de alijs elemētis est ppter
equalitatē cōplexionis: ppter quā in cor-
pore hois alia elemēta min⁹ abundant in
cōpositionē corpis humani sm substantiā
Nam corpus humanū inter oia alia corpa
est magis reductū ad mediū r ad equalita-
tem cōplexionis. Et necessariū est quia hō
cognitionē aie colligit a sensibus: quorum
oim fundamentū est sensus tactus: cuius
organū cps esse remotū a cōtrarietate qua-
litarua elemētorū: quoz est pceptiuus in-
quātū scz potest p reductionē ad mediū: r
p equalitatē cōplexionis p quā est quasi in
potētia ad extrēmitates dictarū qualitatū
vt possit esse ipariū pceptiuū. Et ideo cor-
pus hois opz q habeat equalitatē cōples-
tionis. Ad quā cōstruendā supiora elemē-
ta scz ignis r aer pdūant in eo sm r rutes.
qz vita pāpue consistit in calido quod est
ignis: r humido qd est aeris. Inferiora hō
elemēta scz aqua r terra abūdant in ipō hz
substantiā: alias nō possz ibi eē dicta equa-
litas mxtionis: nisi ipa inferiora elemēta
que sunt minoris r rutes sm substantiam
in ipō abūdauerit. Et ppterea dicūt corp⁹
hois de limo terre formatū. qz lim⁹ vt dictū
est terra est aq pmixta: vt scz ex his ani-
ma dicit q si ex terra corpis aliqua immu-
ditia contrahit p aquā penitētie continue
abluat. Unde ps. lxxvij. postq dixit. Infi-
xus sum in limo pfundi: scz p pcti cōiqui-
nationē: statim addidit. Veni in altitudinē
maris scz p abluatiōē. Tertia ratio ppter
quā formatus d: homo de limo terre: p
pter cōformitatē limose terre ad hominēz.

Nam terra limosa ē immūda. Et sic ipsum
corpus de limo formatū: r cū libidine cōce-
ptum: inducat aie pcti originali s cōinqua-
tionē. Item terra limosa est lubrica, r cor-
pus ex ipō limo terre formatū inducit anis-
me peccādi lubricitatē. i. pzonitatē r inidi-
nationē i q pni sūt sensus hois ab adolese-
tia sua ad malū. Itē terra limosa est ifectū-
ua ppter exhalatiōes corruptas: sicut ptz in
paludibus. Et sic corpus inficit a iam mul-
tiplici passione. Et ex oib⁹ his hz hō hūilita-
tis materiā. Et ppter hoc dicūt Sapie. r.
De⁹ eduxit illū scz hoiem de limo terre. E

¶ Secūdo i auctoritate

pncipali describit cōditio homis ex culpe
mutabilitate. qz vanitati silis factus ē sup-
ple p pctm. Et ratio est: qz vanū pprie dicit
tur quod nō pertingit ad finē suū: sicut me-
dicina que nō valet ad sanitatē dicūt data
in vanū. qz scz sanitas est finis ad quē me-
dicina datur. Finis autē ppter quez homo
cōditus est est vita eterna. Phobie. ij. Vita
illā expectam⁹. s. tanq finē nostrū: quā de⁹
datur⁹ est bis d fide suā nūq mutā ab eo.
S; ab isto fine assequēdo impedit hō per
pctm: qz nihil iniquarum pctō intrabit in
illā scz vitā beatā. Et ideo p pctm efficitur
homo silis vanitati. i. rei oim inutili quā-
tū ad vltimū finē. Unde homini in peccā-
to viuētī nihil quod facit valet ad illū finē
consequēdū. S; iterū aduertēdū ē qz qz
vanitas plerūqz i sacra scptura p mutabilis-
litate accipit: sicut patz Ro. viij. vbi dicit
apls q vanitati creatura subiecta est non
volēs. i. mutabilitati sm glo. cū ois homo
hic viuēs sit subiect⁹ mutabilitati sm omis
spēs motus. q sunt generatiō r corruptiō r
augmētatiō: dimmutiō: r sm locū muta-
tiō: r alteratiō. iō ois homo hic viuēs dicit
esse vniuersa vanitas. ps. xxviiij. Verūm
vniuersa vanitas ois homo viuēs: qz scz
in oi hoie hic viuētē inuenit ois mod⁹ vani-
tatis. i. mutabilitatis. ¶ Consequit
etiā distingui quadruplex modus vanita-
tis in qbus cōprehēdi videt vniuersa vani-
tatis mudi huius. Nam vt dicit Hugo de
sancto victore.

¶ Mutabilitatis,
¶ Mortalitatē,
¶ Curiositatis,
¶ Iniquitatis.

¶ Vanitas mutabilitatis inuenit in oib⁹

rebus naturalib⁹ q³ sunt in eis mutaciones contrarie. Et illud qd p vna mutatione pfi-
cit per alia mutatione contraria inanes-
cit qd acquirit rei per generatione inane-
scit per eius corruptione. Et qd p augmen-
tum pfiat per diminutione contraria defi-
cit et inanesat. Et qd per vna alteratione m-
acquirif: puta per calefactione p aliam con-
traria tollitur. s. per frigectione. Et similit^r
accidit in motu locali. q: sicut res p accessu
ad locum conaturale conualescit: sic accedes
ad locu contrariu deficit. Unde vapores ali-
qui qui hic infer⁹ multiplican^t ad regione
ignis vel etheris ascendentes: deficiunt et co-
sumunt. Quia ergo huiusmodi vanitatis
mutabilitatis contrarietas in omnib⁹ corpo-
ribus naturalib⁹ reperit que sunt sub celo:
ideo dicit Eccl⁹. iij. Audi in omnib⁹ vanitate
et afflictione animi et nihil pmanere sub so-
le. Unde qz homo hic viuens sub sole mul-
tum habet de ista vanitate mutabilitatis et
dicit esse vniuersa vanitas. i. pertinere ad
vniuersam vanitate. quia scz participat illa
vanitate. i. mutabilitate: que in vniuersis
reperit rebus sub sole. Sed aduertendus e
hic qd homo non solu s^m vitam naturalem
subijcit huic vanitati. i. mutabilitati et con-
trarietati: sed etia quodammodo quoad vita
spirituale. Quia sicut generatur per bap-
tismi gratiam: ita corumpit per mortale cul-
pam: per qua scilz inanesat ois gratia q est
per baptismum acquisita. Unde ille qui post
baptismu se conseruat innocente a peccato
mortali siue cordis siue operis: dicit no ac-
cipere in vanu aiama sitas. s^m illud ps. xxij.
Innocens manib⁹ et mundo corde qui non
accipit in vano aiama suam etc. Sic accipiet
benedictione a dno et misericordia a deo sa-
lutari suo. Itē sicut vita spiritualis augetur
per pfectu bonoz operu et pseuerantia: ita
immutat et inanesat per ociositate et negli-
gentiam. Unde in via dei no progredi: res-
gredi est. sicut Bernardus dicit. Et ideo de
ociosis et negligentib⁹ dicit in ps. lxxvij. De-
fecerunt scilz in vanitate. s. ociositatis dies
eorum. Item sicut vita spiritualis alteratur
in bonu per penitentia: ita in malu per rec-
dium in culpa. et tunc inanesat quicquid
boni homo fecit scz optum ad ipm. Sed ta-
men non propterea perditur: sed relinquit
alio iustis quib⁹ non laborauerunt in illo.
Unde dicit Eccl⁹. iij. Domini ocioso ques-
ta dimittit. et hoc quoqz vanitas et magnu

malum. Similiter optum ad similitudinem
morte localis. de quibusda d^r ps. cvj. qd asce-
dunt vsqz ad celos et descendit vsqz ad aby-
sos. Ascendunt ad celos scz p i⁹ perbia se in-
aniter extollendo: sed descendunt vsqz ad
abyssos scz in maxima abiectioe vel infer-
nalem damnatione cadendo. Unde dicere
possunt illud Neeemie. i. Vanitate supple su-
perbie seducti sum⁹. Secunda vanitas est
mortalitatis. et hec inuenit in omnib⁹ ani-
malib⁹: quoz scz vita finalit per morte ina-
nesat et deficit. Unde hec vanitas est in ho-
mine. quia est animal no solu rationale: sed
etia mortale. Et ideo optum ad morte corpo-
ris non differt homo ab animalib⁹ ceteris.
Unde dicit Eccl⁹. iij. Sicut morif homo
sic et illa mortif. Similit^r spirant oia et nis-
hil habz homo iumentis amplius. Luncta
scz aialia subiacent vanitati. i. mortalitati:
qz optum ad vitaz ista oia inanescere facit.
scz et fortitudine et pulchritudine et diuitias
et cetera temporalia oia. Tertia e vanitas
curiositatis. et ista specialiter inuenit in ho-
minib⁹. et hoc tripliciter. Primo quoad scien-
tie studiu. sicut quado per studiu min⁹ vti-
le retrahunt a studio qd eis de necessitate
incumbit. sicut de quibusda dicit Hierony.
Sacerdotes inquit dimissis euangelis et
prophetis videm⁹ comedias legere et ama-
toria bucolicoz versu verba cantare. Itē
quado studet homo discere ab eo a quo no
licet. sicut pres de his qui aliqua futura a de-
monib⁹ perquirunt: que est no solus vana:
sed etia superstitiosa curiositas. de qua dicit
Aug. lib. de vera religione. Nescio an philo-
sophi impedirent a fide. vicio curiositatis
in persecutadis demonib⁹. Item quado ap-
petit cognoscere veritatem circa creaturas
no referendo ad debitū finem. scz ad cogni-
tione dei. Unde etia Aug. dicit in lib. de ve-
ra religione. In consideratioe creaturaru no
est vana et peritura curiositas excercenda:
sed gradus ad imortalia et semp manentia
faciedus. Item quado aliquis studet ad co-
gnoscendu veritate supra pprii ingenij fas-
cultate. quia per hoc homines de facili in er-
rores labuntur. Unde dicit Eccl⁹. iij. Altio-
ra te ne quesieris: et fortiora te ne scrutatus
fueris. Sequif. Et in plurib⁹ operib⁹ eius
no eris curiosus. Et subditur. Adulus em
supplantauit suspitio illozum: et in vanitate
detinuit sensus illozum. Secundo inuenit
vanitas curiositatis in hominibus quoad

¶ Sermonū funebriū

delectationem sensuū, sicut patet precipue in visu. Et hec curiositas aspiciēdi delectabilia nō solū frequenter est vana et inutilis: inmo etiā est noxia, quia facit perdere tempus: et impedit etiā a meliorib⁹. Unde Augustin⁹ in lib. confessionū. Nam currens temp post lepore iam nō spectro: cū in circo sit aut in agro: si casu transeam: abstrahit me fortassis ab alia magna cogitatione: aut ad se cōuertit illa venatio. Et nisi iam mihi demonstrata infirmitate mea cito amouear vains abcedo. Et simile est de his qui diuitiū stant ad aspiciendū ludū scaoz, vel alearum et similia. Sed maxime noxia est curiositas aspicientiū mulieres ornatas et pulchras, quia qui viderit mulierem ad concupiscendū eam iam mechur⁹ est eam in corde suo. Matth. v. Et etiā vana et nociua est curiositas in inspectione spectaculorum incipit per hanc homo fit prou⁹ ad vicia: vel lasciuie vel crudelitatis per ea q̄ ibi representant. Unde Job. ch. v. dicit qd adulteris et inmercandis constitunt tales inspectiones. Item vana et viciosa curiositas est qd aliquis intendat ad cōsiderāda vicia peccatorū ad despiciendū vel detrahendū, vel saltem inutiliter inquietando. Aug. Curiosum gen⁹ ad discutiendū vicia alienarū de studio ad corrigendū sua. De omnib⁹ ergo talib⁹ curiosis dicit potest illud Dier. ij. Ambulauerunt post vanitatē: et vani facti sunt. Contra qd petebat psalmista dicens ps. cxvij. Auerte oculos meos ne videant vanitatē. Tertio vanitas curiositatis ē circa cultū ornat⁹ corporis: et curiosariū vestiū sicut faciūt mulieres vt appareāt pulchiores, cum tamē dicat Proverb. xxxi. Fallax gratia et vana est pulchritudo. Quarta vanitas est vanitas iniquitatis, que inuenit in peccatorib⁹ sive in cogitationibus. sicut illud ps. xcij. His sūt cogitationes hoim: quonia vane sunt. Sive in affectib⁹: vt quādo quis inordinate diligit temporalia que vana sūt. Qd patet, quia illud dicit vanū qd nō prebet premiū laboranti: qd non dat fulcimentum innitenti: qd nō prestat plenitudinē continenti. Et huiusmodi sunt temporalia, p quibus acquirendis multi laborat auarus et tamen nullū bonū premiū assequit ex eis. Et de hac vanitate dicitur Eccl. ij. Quid proderit homi de vniuerso labore suo: et fictione spirit⁹ qua sub sole cruciatus est? Sancti dies eius laboribus et erūnis pleni

sunt: nec per noctē mente requiescit. hoc nōne est vanitas? Et iterum in eodē cap. iij. Vanus est et secundū non habz nō filium non fratrem: et tamen laborare nō cessat: nec sariantur oculi eius diuitijs: nec recogitat dicens. Qui laboro et fraudo animā meam bonis: In hoc quoz est vanitas et afflictio pessima. Secundo vana sunt temporalia, quia non dant fulcimentū innitenti. Unde Prover. xi. Qui confidit in diuitijs suis corruet. Et ratio est, quia sicut dicit Gregori⁹. Qui labenti inuititur: necesse est vt cum lasbente labatur. Unde temporalia decipiunt quia eo tempore hoim deserunt: quo maxime indiget fulcimentū. ps. iij. Et quid dicitur vanitatē supple tempo: alii: et quere mendaciū scz deceptionis cor. sicut decipitur dormiens in somno. Job. xxvij. Dives cū dormierit nihil secū afferet: aperiet oculos suos et nihil inueniet. Tertio temporalia vana sunt, quia non prestant plenitudinem p̄meti siue habēti ea. Unde Eccl. v. Auarus non implebit pecunia. et qui amat diuitias fructum non capiet ex eis: et hoc ergo vanitas est. Item vani sunt peccatores in suis locutionib⁹. ps. xi. Vana locuti sunt vnusquisqz ad primū suū. Item habent vanitatem in suis operib⁹, sicut illud Dier. li. Opera eoz vana sunt et risu digna. Quia ergo omnes supradicte vanitates reperiunt in homib⁹ hic viuētib⁹: recte p̄beta dixit ps. xxxvij. qd vniuersa vanitas omnis homo viuens, non quia in quolibet viuente sint vniuersę vanitates: sed quia in omnibus id est inter omnes sunt vniuersę vanitates. B

¶ Tertio in auctoritate principali describitur humana conditio ex instabilitate: cū dicitur. Dies eius sicut vmbra pretereunt. Notandum qd q̄to dies est maior: tanto vmbra corporis ē minor. Qd fit quia tunc sol est in celo altio: et capitib⁹ nostris proximior. vnde corpus minus lumini opponit: et ita fit vmbra minor. et si sol sup nos directe esset nulla vmbra penit⁹ apparet. Contra autem q̄to dies est minor: tanto fit vmbra maior. Qd fit. qz tūc sol est a nobis remotior: sicut quando est in oriente vel in occidente. Sic etiā in hominibus accidit qd quāto dies prosperitatis vel dignitatis est altior: tanto vmbra vite fit breuior. sicut illud Eccl. x. Omnis potēs

Status brevis vita. Quod accidit vel ex iniuria ambitioſoꝝ: quia plures inuident magis q̄ panis. et ideo frequentius inuaduntur et occiduntur ab emulis. Vel ex immoderantia. quia ſcily alijs immoderatus diuitijs perfruntur quibus abundare poſcunt ppter qd̄ citius infirmantur et moriuntur. Vel etiam hoc contingit ex diuina prouidentia. vt oſtendar dignitates et potentias mūdi plus eſſe contemnendas q̄ appetendas ſicut dicit Petrus rauennas de breui vita ſummorū pontificum: reddens rationē quare parum viuunt cōmuniter: cū ſint in ſummō gradu dignitatis. Unde tales precipue dicere poſſunt illud Sapientie. ij. Umbra tranſitus eſt tempus noſtrum. Contrario autem quib⁹ deficit dies prosperitatis temporalis prolixior umbra videtur. Et tales dicere poſſunt illud. Hieremie. vi. Uenobis quia dedinauit dies. quia longiores facte ſūt umbrae veſperi. Sed tam inceſſabilis et breuis eſt cōmuniter humane vite decurſus. q̄ omnes dicere poſſunt illud Job. viij. Sicut umbra dies noſtri ſunt ſuper terram. Sed tamen illi qui bene et virtuoſe vixerūt cum de iſta umbra exeunt: ad eterne vite lucem domino perducente perueniunt. ſm̄ illud Job. xij. Producit in lucem umbra mortis. Ad quā lucem nos perducatur lux vera que illuminat omnē hominē uenientem in hunc mundū: Chriſtus ieſus benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

De calamitate humane vite preſentis ſeculi. **S**ermo III

Anteq̄ comedam ſuſpiro. et q̄ſi inundantes aque: ſic rugit me⁹. Job. iij. Null⁹ ſcit melius deplorare vel enarrare calamitates vel dolere alicui⁹ q̄ ſciat ipſe q̄ ſuſtinet. Et rō eſt. quia ille ſcit meli⁹ et efficacius aliqua enarrare: qui magis expertus eſt illa. Ille eſt qui ſolum audiuit vel legit et non per experientiam ſenſit: non ita plene vel efficaciter narrat. Unde dicitur Ecclēſtaſtica. xliij. Qui nauigant mare enarrant pericula ei⁹ ſcily tanq̄ experti de illis. Quia ergo beatus Job expertus eſt maximas hui⁹ vite miſerias et dolores: optime ſciuit eas enarrare. ſicut pater in uerbis propoſitis. vbi enarrās amaritudines et miſerias proprias: totius tamen humane vite cōmunes calamitates

deſcribit: cum dicit. Ante q̄ comedam ſuſpiro etc. Quod fecit Job ille beatus vt et nos huic vite miſerias exemplo ſuo patienter feramus: et vt de amiſſione tam calamitoſe vite minus doleamus. Oſtendit ergo beatus Job q̄ quātum ad ſe pena ſua cito incipiebat ſcily mane ante q̄ comederet. et q̄ amaritudinem anime ſue ingerebat. ideo dicit ſuſpiro. Quia ſicut riſus eſt ſignum gaudij: ſic ſuſpirium eſt ſignum amaritudinis. ſicut dicit ſanctus Thomas ſuper loco iſto Job. Sed quia iſta pena ſua continue augebatur: aſſimilauit eam aque inundanti. Et quia finaliter uehementiſſima erat: faciebat eum rugire. Et ideo dicit. ſic rugitus meus. **A**nte q̄ dicitur ergo et bis vobis q̄ preſens vita hominis ex tribus cauſis eſt multū calamitoſa.

Primo ppter defectū rei deſiderate: cum dicitur. ante q̄ comedam.

Secundo ppter affectum rei expectate: ideo dicitur. ſuſpiro.

Tertio ppter reſeſſum rei peramate: cū additur. et quaſi inundātes aque etc.

Circa primū notādum

q̄ ſicut nos videmus homo ieiunus vel habens defectum cibi ante q̄ comedat fame cruciatur. Comēſtio autem totaliter in vīta preſenti ſatiatiua non eſt. Vbi non ſatiatur oculus viſu: nec auris impletur auditu. et vbi auarus non impletur pecunia. Erit autem in vita futura ſcily in gloria vite eterne. ſm̄ illud ps̄. xvi. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Et ideo in vita preſenti eſt homo quaſi famelicus: et vt patiens cibi defectum. Quis figura habetur in illo filio prodigo: qui exiſtens in aliena regione egens et fameſcens et defectum cibi patiens. ſicut pater Luce. xv. dixit intra ſe. Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus etc. Mercenarij iſti ſunt ſancti qui pro adipiſcenda merce de eterna multum laborauerunt. quia vnus cuiſq̄ propriam mercedem accipit ſm̄ ſuum laborem. Et iſti nunc exiſtentes in domo patris: vbi manſiones multe ſunt. id eſt diuerſi beatitudinis gradus: abundant panibus: id eſt refectione et fruitione bonorum eternorum. Unde Luce. xiiij. dicitur. Beatus qui manducabit panem in regno dei. Sed illi qui hic viuunt ante quā ad illas refectionem perueniant quaſi

¶ Sermonū funebriū

fame perire dicuntur, qz scz desiderijs estiuant que minime adimplent. s̄m illud **Dee** tui. Comedent et nō saturabunt scz in p̄senti. **Sed** aduertendū q̄ lz in p̄senti vita non possit haberi refectio ad satietatē que erit refectio glorie: haberi tamen potest refectio que est ad necessitatē: que ē refectio gratie. **Et** in prima parte p̄positi thematis adhuc notant duo. Quia p̄mo ponit p̄uēctio necessitatē: cū dicit. anteq̄. **Secundo** subdit refectio satietatis: cū dicit comedā. **Refectio** ergo gratie que p̄t haberi in p̄senti: licet nō totaliter satiet, qz qui edunt me adhuc esurient. vt dicit **Eccli. xliij.** tamen bene reficit aīam q̄ntum sufficit ad salutē. **Et** hec refectio desideranda et p̄curanda est anteq̄ homo moriat. **Et** ad hoc referri potest illud qd dicit **Luce. xliij.** Desiderio desiderauit hoc pascha manducare vobiscum anteq̄ patiar. **In** quib⁹ quidē verbis ostēditur q̄ refectio spiritualis gratie q̄ nobis est necessaria in p̄senti quattuor requirit in nobis.

Primo exigit appetitus auuiditatem: cum dicit. desiderio desiderauit.

Secundo presupponit puritatis sinceritatem: cum dicit. hoc pascha.

Tertio requirit pietatis cōmunitatē: cum dicit. manducare vobiscum.

Quarto expetit temporis celeritatē: ideo subiungit anteq̄ patiar. i. moriar.

Requit ergo primo appetit⁹ auuiditatē id est vt cuz magna auuiditate appetat. **Ad** qd insinuandū ingeminat desiderii dices. desiderio desiderauit. **Doc** em̄ exprimit desiderii ad insinuandū q̄ duplicē gratiā debz homo desiderare plusq̄ famelic⁹ desideret refectiōē. s. gratiā bene viuendi: et gratiā bene moriendi. et vniū desiderius debet esse p̄pter alterū. **Unde** debet quilibet dicere. **Desiderio** scz bene moriēdi: desiderauit gratiam bene viuendi. **Sed** q̄ntum ad desiderium bene moriēdi notandū q̄ ille dicitur bene mori cuius mors bonū terminū habz **Est** em̄ triplex terminus mortis. **Unus** est ad penam inferni. et talis est mors pessima vt v̄suario: et aliorum qui se non bene disponunt in fine. sicut dicit **Luce. xvi.** de diuitie epulone. **Mortuus** est diues et sepultus est in inferno. **Tūc** em̄ miser de palacio mūdi ducit ad carcerē diaboli: et de diuitiarū abundantia venit ad eternā penuriā: et de detijs carnis ad crudelia tormēta tororis

Alius et secūds termin⁹ mortis ē ad penā purgatorij. et ista est mors bona. qz licz purgatorij pena s̄m **Augustinū** et **sc̄m Thomā** excedat oēs penas hui⁹ vite: tamē ponitur homo in statu securo. vt scz perdi nō possit aut debeat: sed habere vitā eternā: cū sit in gratia et charitate: licz miro modo cruciet. **Tertius** termin⁹ est ad gloriā paradisi. et ista est mors optima et maxime a nobis desideranda. **Unde** apls dicit ad **Philip. i.** Desiderium habens dissolui et esse cū x̄po. **Doc** em̄ est esse cum x̄po: esse in gloria vite eterne. qz cum x̄ps apparuerit vita vestra tunc et vos apparebitis cū ip̄o in gloria. **Colos. iij.** **Abi** videlz est abundantia omnis boni: et carentia omis mali. **Sed** q̄ntum ad desiderii secundū scz bene viuēdi: sciendū q̄ sicut dicit **beat⁹ Bernardus**. **Tūc** em̄ homo bene viuūt: quando viuūt humilit̄ deo: ordinabiliter sibi: et sociabiliter p̄ximo. **Per** hec em̄ tria p̄hibetur triplex pctm̄. scz in deū: in p̄ximū: et in seipm̄. **Unde** et ab hoc triplici peccato oēm hoīem qui vult bene viuere oportet esse iustificatū. **Et** ideo hoc debz p̄mo desiderare qui vult bene viuere. s. iustificatio: nes. i. illa per que apud deū sit a pctō iustificatus. **Et** ideo ps̄. dicebat ps̄. **Concupiuit** aīa mea desiderare iustificatioēs tuas in omni tempore. vbi dicit glosa. **Concupiscētia** ē semp rei habite: sed desiderii p̄t etiā esse rei nō habite. **Stēdit** ergo glo. q̄ quadruplex est gradus tendentiū ad iustificatioēs. **Nam** qui daz valde bene per rationē cōsiderāt et cognoscunt: quomodo esset vtilē et honestū. facere iustificatioēs. i. facere iustitiam et delectari in eis faciendis: s̄ nō p̄cedit vltērius vt habeant affectū vel p̄positū faciendi. **Unde** in talib⁹ preualet intellect⁹. et sequit tardus aut null⁹ effect⁹. **Quidā** autē alij sunt qui licz nō desiderant aut p̄ponant bona facere: tamē de hoc ip̄o dolent q̄ voluntatē. i. desiderii nō habēt. **Et** concupiscūt et vellent habere desiderii et voluntatē bona faciēdi: vt parēndi inimicū suo: vel dimittēdi cubinā: vel restituēdi vsuras. et aliorum huiusmodi ad q̄ hoīes difficulter p̄ueniunt. et in hoc gradu erat qui dixit. **Locus** piuit aīa mea desiderare iustificatioēs tuas etc. **Sz** tertius grad⁹ ē eoz q̄ habēt desiderium et p̄positū bona faciēdi: s̄ nō vltēri⁹ p̄cederet: similes essent illis qui concupiscūt s̄ nō parūt. abortus vel abortu patietes. **Sz** istud nō sufficit deo. qz deus opa desiderat

id est ut bonū desiderū opere compleatur. Est ergo quadruplex gradus eorū qui habent desiderū. Scz qui opere implēt iusta vides licet opera fementur et p̄seuerant et cum delectatione animi faciēdo, **Prover. xii.** De desiderū si compleat delectat animā. et tunc est signū q̄ homo est iustificat⁹. **Sz** aduertendum q̄ nō dicit p̄pheta iustificationes meas sed tuas. Est em̄ quedam iustificatio falsa que scz queritur s̄m iudiciū hominū, sicut hypocrite querunt. De qua dicit **Luca. xvi.** Vos estis qui iustificatis vos coram hominib⁹. Est et alia iustificatio dubia que ē s̄m iudiciū pp̄riū. De qua ap̄s. i. **1. Cor. iij.** Nihil mihi conscius sum; sed non in hoc iustificatus sum. **Sz** tertia est iustificatio vera que est s̄m iudiciū diuinū, quā scz assequitur homo ex fide et bonis operibus. **Uñ** apostolus **Gal. iij.** Et fide iustificat de⁹ gētes. Et intelligitur de fide cum operib⁹. **Uñ** de **Jacobi. ij.** Videtis qm̄ ex operibus iustificatur homo. Et hec iustificatio non ad tempus esse debet; sicut peccatores ad tempus credit⁹; et in tempore temporariōis recedit⁹; debet esse om̄i tēpore. **Uñ** ps̄. cv. Beati qui faciunt iusticiā in om̄i tempore. **¶** **¶** Secundo notatur in auctoritate inducta q̄ refectio sp̄ialis gratie presupponit puritatē et sinceritatē; in hoc qd̄ dicitur hoc pascha, qz hoc pascha de quo loquebatur x̄ps agn⁹ paschalis erat, qd̄ quidē p̄pter innocentiam agni; qui scz manducabat cū azimis; puritatē mentis et sinceritatē designat: que scz debet esse in nobis vt cibo gratie refici valeamus. Et vt istam sinceritatē et puritatē. i. mundiciā a pctō habere valeam⁹; p̄ nobis in cruce immolatus est x̄pus. s̄m illud apl̄i. **1. Cor. v.** Pascha nostra tr̄ immolatus est x̄ps. Itaqz epulēmur et sed in azimis sinceritatis et veritatis. **¶** Tercio quoqz gratie sp̄ialis refectio requirit in nobis puritatis cōmunicatiōem. ad qd̄ notandū dicit in auctoritate inducta. manducare vobiscū. Sūt em̄ quidā ita auari qui cōmunicare cū alijs non volunt bona sua; ita q̄ etiā cibū corporealem nolunt cū alijs sumere; s̄ soli manducare. Neqz aliquid de his que manducant volunt pauperib⁹ erogare, sicut diues epulo qui etiā micās que de mensa cadebant; lazaro pauperi negabat. sed tñ postea i morte venit noluit ea relinquere. et tunc frequēter pauperib⁹ erogant. **¶** **¶** Unde accidit sicut de porco de quo dicit q̄ nullus hō habz de eo

bonū; nisi postq̄ occisus ē. **¶** Unde **Eccl̄. xi.** Est qui locupletat parce agendo. et hec est pars mercedis illi⁹ in eo qd̄ dicit inueni te quē mihi; nūc manducabo de bonis meis solus. Et nescit qd̄ temp⁹ pretereat illi⁹; mors appropinquet; et derelinquat omnia alijs et moriat⁹. **¶** Sed notandū qd̄ etiā pctōsi indigenti nō debz elemosyna subtrahi; maxime de necessarijs cibis. **¶** Unde dicit de x̄po **Luca. xv.** Die pctōres recipit et manducat cū illis. **¶** Quarto refectio sp̄ialis gratie requirit tēporis celeritatē. vnde dicit in auctoritate inducta. anteq̄ patiar. s. mortem. **¶** Notandū qd̄ quilibz christian⁹ anteq̄ veniat ad mortē debz generalit̄ confiteri et recipere corp⁹ x̄pi. qz per penitentiā et confessiōnem a pctō purificat. sed per eucharistie p̄ceptionē que ē cibus sp̄ialis gratie cōfortatur et roborat contra pugnā mortis. **¶** Docet guratum ē in ysaac senescente; qui dixit **Ben. xviij.** filio suo. Affer mihi de venatione tua vt comedā anteq̄ moriar. **¶** Ubi p̄ ysaac senescentē intelligere possum⁹ hoīem mortē appropinquantē. qz vt dicit **Heb. viij.** Qd̄ antiquat⁹ et senescit. p̄pe interitū ē. **¶** **¶** Vt anteq̄ moriat⁹ refici desiderat vt cibis ex venatione factis. **¶** Per quā refectiōem intelligitur sacra cōmuniō; quā p̄missa penitentiā debet moriens ante mortē requirere tanq̄ solū et viaticū terribilis itineris sui. **¶** **¶** Et recte dicit ab⁹ de venatōe fact⁹. qz scz ibi assumitur cor⁹ x̄pi qd̄ dei verbum suscepit. vt in hunc mundū exiret ad venationē aialū. i. pctōz irrōnabilit̄ viuentiū. **¶** Ad cui⁹ venationis cōplementū misit x̄ps; qui fuit venator; robust⁹ corā dño; alios venatores suos id ē pdicatores multos. sicut pmiserat. **¶** **¶** Die **re. xvi.** Mittā eis multos venatores et venabunt eos. **¶** Sed dicit cibos in plurali; qz licet in sacramēto eucharistie ex vi sacramēti sit tantū x̄pi corp⁹. qd̄ est cib⁹ viatorū; tñ ex reali cōcomitantia est etiā ibi dei verbū; qd̄ est cib⁹ beatorū in celo; sed tñ factū ē verbum dei etiā cib⁹ hoīm in mūdo existentiū; quando verbū caro factū est; et habitauit in nobis. **¶** **¶** Secūdo adhuc in p̄ma pte p̄ncipalis auctoritatis post p̄uentionē necessitatis; tangit refectio satietatis in eo scz qd̄ sequit̄. comedā. **¶** Ubi aduertendū qd̄ illa cōfessio ē satietatis q̄ famē totalit̄ expellit. **¶** **¶** Inuenit autē in hoīe triplex famēs. **¶** **¶** Una s̄m mentē. **¶** Et hec ē s̄m intellectū vehemēs desiderū sciendi. ex eo qd̄ omēs hoīes natura

¶ Sermonū funebriū

scire desiderant, prout p̄hs dicit in principio methaphi. Et ideo desiderat hō panē vite ⁊ intellect⁹ scz comedere. i. scientiā addiscere. S; q̄tūcumq; hō studeat ad sciendū in vita tamē presentē nō poterit satiari p̄p̄t defecum cognitiōis. Et eo qd̄ dicit Themisti⁹. Ea que scim⁹ minima pars sunt eoz q̄ igno-ram⁹: cum ipse intellect⁹ desideret alia scire. Et ideo dicit apls. i. Coz. xiiij. Nunc ex pte cognoscim⁹. S; em̄ omis nostra cognitio a sensu oriat⁹: nō possum⁹ in hac vita per intellectū cognoscere: nisi naturas eoz q̄ sensibus sunt subiecta. Ea autē q̄ sunt supra sensibilia naturalit cognitiōe cognoscere nō valent⁹, p̄p̄t qd̄ s̄m p̄m ita se habz intellect⁹: noster ad ea q̄ sunt manifestissima s̄m naturā suā. sicut sunt p se intelligibilia: sicut se habz oculus nictico: acis ad lumē solis. Et licz talia aliquo modo p̄ fidē cognoscimus s̄m illud Eccl̄. iij. Plurima supra sensus hominū ostensa sunt tibi: tamen etiā cognitio fidei ē imperfecta ⁊ obscura. Et p̄p̄trea etiā cibis sciētie hoīem in hac vita nō satiat: et tamē aliq̄s inflat. s̄m illud. i. Coz. viij. Scientia inflat se: eos qui de sua sciētia supbiunt ⁊ intumescunt. Et tales sunt similes demonib⁹ qui de sua scientia supbierunt. Alios vero cruciat ⁊ fatigat. sicut eos q̄ que- runt scire vt lucent. sicut medici ⁊ iuriste: ⁊ alij huiusmodi. Et q̄ro plus sciūt tanto p̄ requirunt. ⁊ ampli⁹ oportet eos laborare ⁊ studere die ac nocte p̄pter lucrū tēporaliū. Et p̄pter hoc dicit Eccl̄. i. Qui addit sciētiam addit ⁊ laborē: vel dolorē s̄m aliā litem. qz dum de scientia sua illicite lucrant: dolorem sibi acquirūt eterne damnatiōis. Nec tamē etiam in hac vita eoz desiderius satiat, siue de lucrando siue de sciēdo. ita q̄ possit ad eos referri illud Leuiti. xxvi. Comeditis ⁊ nō saturabimini. i. q̄tūcumq; agat ea que cupitis: nō tamē eritis satiati vt nō ampli⁹ appetitis. Secunda ē fames. i. desiderii pertinēs ad carnē: que scz appetit ⁊ desiderat suā delectationē scz gule vel luxurie. Et iste appetit⁹ est infatiabilis. qz licz de cibo possit impleri stomachus: nō tamē p̄p̄trea cessat gulose delectationis appetit⁹. p̄pter qd̄ dicit Prouer. xiiij. Venter impiorum infatiabilis. Et simile est de luxurioso: qui licz lassat in actu: nō tamen satiat in appetitu. Sicut legi de messalina vxore imperatoris tyberij q̄ tante libidinis fuit q̄ aliquid quando ad prostibula ibat. vt omnib⁹ se sup-

poneret. ⁊ inde redibat potius lassata q̄ satiat. Propter qd̄ differentia est inter delectationes carnis ⁊ spirit⁹. Quia delectationes spirit⁹ aiām impingunt. sicut cum homo delectatur facere que sunt vere bona. Unde Esa. ly. Comedit bonū ⁊ delectabitur in crassitudine animā vera. S; delectationes carnis euacuant animā: ⁊ nō satiat anime appetitū. Unde Esa. ix. Comedit ad sinistram ⁊ nō satiabitur. Ille comedit ad sinistram qui pascitur delectatione carnali ⁊ temporalī. Et ille qui pascitur delectatione spirituali comedit ad dexterā. ⁊ iste impinguat. Est etiā tertia fames que pertinet ad vtrūq; scz ad carnē ⁊ spiritū. ⁊ hec est appetitus pacis ⁊ quietis. Sed iste etiam appetit⁹ in vita ista satiari nō potest. qz hic homo semper est in guerra. quia scz non habet at guerram cū alio: habet tamē guerram a seipso ⁊ pp̄riam ⁊ continuā scz repugnantiam corporis ⁊ spirit⁹. quia caro concupit scit aduersus spiritū: spiritus autē aduersus carnem. vt dicitur Gala. v. et Matth̄. xvi. Spiritus quidē prompt⁹ est: caro autem infirma. Vabet etiam p̄teter hec multas alias interminabiles discordias ⁊ lites. Et interdū etiam in domo sua sicut frequēter vir cum vxore: pater cū filio: frater cum fratre: socrus cum nuru: ⁊ cuius cū ciue. Propter que oīa non est hic pax neq; requies: immo p̄pter hec mordent se inuicē ⁊ quasi comedunt homines. Unde Gala. v. q̄ si inuicem mordetis ⁊ comeditis: videte ne ab inuicē cōsumamini. Qd̄ quidem dicit quia vnus mordebat aliū detrahendo: ⁊ comedit alium de damno ⁊ no cumento eius delectabiliter se pascendo. Iste ergo sunt male comestiones que non satiant: sed poti⁹ cruciat. Unde Aggei. i. Comeditis ⁊ nō estis satiati. Sed e contra in vita beata erit comestio oēm famē. i. inordinatū appetitū ⁊ delectum excludens. quia non esurient neq; stient ampli⁹. Apocal. viij. Et erit oē desiderium implens. s̄m illud ps̄. cij. Qui replet in bonis desiderium tuum. Et ps̄. lxxiij. Replebimur in bonis domus tue ⁊ c. Tunc ergo edent pauperes ⁊ saturabuntur. S

¶ Secūdo in auctoritate

principalit ostendit calamitas vite homia per affectū siue desiderii rei expectate: cum dicitur. suspiro. Nam absentia ⁊ longa ⁊ incerta expectatiō rei ad quā homo afficitur

D

Distinctionis

multū & vehementer desiderat: & affligit & suspirare facit. Unde iustus in hac vita extensens ex longa expectatione & magno desiderio patrie celestis vehementer & frequenter suspirat. **U**bi scīdū q̄ ex duplici passione suspirat confusum procedere. scz ex dolore & ex amore. **V**omo ergo si bene considerat calamitates & mala vite presentis pronocatur ad suspiriū doloris. **S**ed si considerat gaudia & premia celestis patrie pronocatur & accenditur ad suspiriū amoris. **E**t de hoc habetur figura Iudicij. i. q̄ axa cum suspirasset sedens in asino dixit ei **C**aleph pater suus. **Q**uid habes? **E**t illa respondit. **D**a mihi benedictionē. q̄ terrā arenem dedisti mihi: iunge & irriguas aquis. **D**editq̄ caleph irriguū superius & irriguū inferius. **A**xa significat animā que sedet in asino. i. in corpore. **D**ec compuncta suspirat. scz pro dolore presentis miserie: & pro amore celestis patrie. **E**t petit a patre benedictionem scz misericordie & gratie: sciens suis meritis nō posse vel mala presentia euadere vel bona celestia possidere. **U**nde & p̄mo conq̄ritur de incolari presentis miserie dicens. **T**erram arenē dedisti mihi. i. posuisti me in mundo: qui est vt terra arenis p̄re modicitate aque. id ē paucitate gratie. **E**t hec ariditas precipue accidit p̄pter multā ingratitude hominū. **Q**uia ingratitude s̄m berardum ē ventus p̄rens: exiccans fontem pietatis diuine. rorem misericordie. & fluentia gratie. **S**unt enī hodie homines s̄m apostolum seipos amantes: ingrati: selesti: sine federe: sine misericordia. **D**ec ariditas gignit sterilitatē. id ē defectum bonozū operum. quia non est qui faciat bonuz non est vsq̄ ad vniuz. **D**einde perit a deo patre abundantiam celestis glorie: dicens iunge & irriguā aquis. **Q**uia enī terra firma ē ipsa celestis patria: vbi nō ē ḡnatio neq̄ corruptio: sicut ē in ista in q̄ habitam. **U**nde **E**ccl. i. **G**eneratio p̄terit & generatio aduenit: terra autē in eternū stat. **U**nde hanc terrā dātm̄ petebat dicens ps̄. xli. **P**ortio mea dñe sit in terra viuentium. **H**ec est irrigua aquis id ē abundās bonis. **S**en. xij. **U**niuersa irrigabatur sicut paradysus dñi. **S**ed pater scz deus dedit ei. s̄. in fine irriguū superius & irriguū inferius. id est gloria & perfectionem anime & corporis. **D**

Tertio in auctoritate

I Sermo III

principali ostendit̄ vita humana esse calāmitosa. p̄pter recessum rei peramata. i. valde amara: cui dī. & q̄ inundates aque: sic rugit̄ me. **N**az quādo hō morit̄ & recedit de ista vita: illi q̄ multū amabāt eū: remanent in calamitate luct̄ & tristitie. **U**bi norādum q̄ in luctu q̄ fit sup̄ mortuos p̄mo videm̄ hūidari lachrymar̄ fieri: & iō dicit q̄ inundates aq̄. s̄ lachrymarū. **I**te audis lamē tantū rugit̄. iō subdit. sic rugit̄ me. i. q̄ p̄ me moriēte aut mortuo fiet. ad ostēdēdū interiorē gemitū & dolorē. s̄m illd̄ ps̄. xxxvij. **R**ugieba a gemitu cordis mei. **U**bi sciēdū q̄ aliq̄ antiquoz dixit q̄ p̄ mortuo: te hoīs nō debz fieri luct̄: s̄ gaudij solennitas. sicut narrat **V**aleri lib. ij. q̄ ges trachie puicie celebrabat diē natiuitat̄ hoīs cuz sc̄tur: diē mortis cū hilaritate. **E**t hoc vt dicit sapienter facebant. quia remota dulcedine mūdi que multa cogit homines turpiter facere et pati: beatio: inuenitur finis vite hominis q̄ eius intū. **N**am intū est venire ad miseriam: sed finis ext̄e de miseria. **S**ed diuina scriptura indulget & concedit q̄ fiat luct̄ p̄ mortuos. **U**nde **H**ieremie. ix. **Q**uis dabit capiti meo aquam: & oculis meis fontem lachrymarum? **E**t plorabo diē ac nocte interfectos filie populi mei. **E**t cōceditur rōnabi liter iste fletus. **P**rimo quidē ad mitigatiōnem doloris: ex eo q̄ lachrymarum effusio mitigat interiorē dolorē. **N**am dolor interior clausus magis augetur & cruciat̄: sed dum exterius exhalatur per lachrymas magis mitigatur. **U**nde beatus **A**ugustinus de se refert. q̄ cum esset de morte cuiusdam amici sui valde contristat̄: in solis lachrymis inueniebat aliquantulā requiem. **S**ecundo conceditur lachrymarū fieri ad ostēsiōnē cōpassionis. sicut dñs. sicut sup̄ lazari mortuū: siue p̄ cōpassiōe soroz̄ ei' sc̄ntiū: siue forte p̄ cōpassiōe ipsi' lazari: cui' aīa in inferno erat. vt q̄dā dicit. **A**ult tū scriptura q̄ fieri iste siue luct̄ debeat esse tēperat̄. vñ dī **E**ccl. xxij. **M**odici plora sup̄ mortuū. **U**ñ etiaz narrat **V**aleri' vbi supra. q̄ lycij id est illi de puincia lycie q̄n debebāt facere luctū p̄ mortuo: etiā virti inducebant vestes muliebres. vt ex deformitate habit' cōmōtici' vellēt deponere stultū merore. **S**z maxime pōt̄ & debz dolor & luct̄ tēperari: q̄ ille qui mortuus est bene dispositus obiit: de quo sperari possit q̄ bene s̄m deum mortuus sit. **Q**uic enim scdm̄ rationem

Sermonū funebrū

potius esset de eo gaudendum q̄ lugendū. Unde domin⁹ ad passionem vadens dixit discipulis. **Job. xliij.** Si diligeretis me gauderetis vtiq̄. quia vado ad patrem. scz eterne vite: gaudia ⁊ gloriāz possessurus. Quā nobis concedat. qui in altis habitat. Iesus dominus benedictus. Amen.

De tediositate humane vite presentis seculi.

¶ Sermo V

¶ Redet animam me

Quam vite mee. vsq̄z ibi. Indica mihi cur me ita iudices. **Job. x.** Triplex opinio fuit apud antiquos de humane vite prolongatione. Et prima opinio fuit grecorum qui dixerunt q̄ vita humana prolongabatur ratione amoris. Et ratio eorū erat talis. Nisi homo amaret nunq̄ operaretur si non operaretur deficeret. ex quo concluderent q̄ amor est causa prolongationis vite. Secunda opinio fuit egyptiorum qui dixerunt q̄ vita prolongabatur ratione delectationis. Et ratio eorum erat talis. Quia homo non potest viuere sine delectatione. sicut patet in melancholicis: qui nullam delectationem habentes interdum occidunt seipos. Tertia opinio est christiano rum: qui dicunt q̄ vita prolongatur ratione pacis ⁊ pacis. siue sit concordia naturalis ex temperantia elementorum ⁊ humorum in corpore q̄tum ad vitam humanam naturalem: siue sit concordia civilis ex unitate civium in civitate q̄tum ad vitam civilem: siue sit pax ⁊ concordia charitatis q̄tū ad vitam spirituale. Patet q̄ in omnibus his concordia est causa conseruationis et prolongationis vite. ⁊ discordia est causa contrarij. Unde quantum ad vitam corporalem videmus q̄ in bellis ⁊ prelijs ⁊ guerris plurimi occiduntur ante tempus ⁊ terminū vite naturalis. Unde christus mandauit discipulis suis. In quacūq̄ domū intraveritis primum offerite pacem. i. Petri. iij. Qui enim vult diligere vitam ⁊ videre dies bonas ⁊c. sequitur. Inquirat pacem ⁊ sequatur eam. Perumq̄z tamen videmus q̄ hominibus accidit q̄ habent condiciones ita contrarias his predictis q̄ vite prolongatio non est eis amabilis: sed potius eam oprant q̄ritus finire. Et hoc in verbis postis exemplo sui beatus iob ostendit de vita sua dicens. Redet animam meam vite mee ⁊c.

¶ Et ostendit primo q̄ vita sua non erat sibi amabilis: sed odiosa ppter tediosū ⁊ ideo dicit. Redet animā meā vite mee.

¶ Secundo q̄ nō erat ei delectabilis: sed penosa ppter dolorem intrinsecū: ideo dicit. Loquar in amaritudine ⁊c.

¶ Tertio q̄ non erat pacabilis: sed timorosa scz ppter diuinum iudicium: ideo dicit. Noli me condemnare.

¶ Et quia hic raro inuenitur viuens qui nō experiatur similia: potest hic viuens communititer dicere. Redet animam meam vite mee. ¶ Et breuiter in his verbis ostēdit q̄ presens vita hominis habet quatuor condiciones: ppter quas magis contemptibilis q̄ diligibilis esse videtur: ⁊ magis esse appetendum q̄ cito finitur: q̄ diu conseruetur.

¶ Prima quia ppter miseriam est onerosa: ideo dicit. Redet animā meam ⁊c.

¶ Secunda quia ppter culpā est grulosa: ideo subdit. Dimitte aduersus me eloquij meū.

¶ Tertia quia ppter penā est dolorosa: ideo subiungit. loquar in amaritudine ⁊c.

¶ Quarta quia ppter iusticiā est formidolosū subinfert. Dicā deo. Noli me pdenare

¶ Circa primū aduertendum q̄ frequēter accidere videtur q̄ illud qd per se est appetibile ⁊ amabile: efficiat de per accidens aliquib⁹ tediosum ⁊ odibile. s.

ppter aliquid annexū. Sicut appetibile ⁊ amabile est hominib⁹ discere ⁊ scire. ex eo q̄ omnes homines natura scire desiderant. vt dicit pb⁹: ⁊ tamē pigri ppter laborē studij: sine quo discere non possunt: contemnunt ⁊ refugiant sciētia atq̄ doctrinā. Unde Proverb. i. Sapientia: als scientiam: atq̄ doctrinam stulti despiciunt. Et merito vocantur stulti: qui ppter modicū laborē refugiant tantū bonū q̄tū est scia. Itē gulosus quādoq̄ cibū sibi appetibile: ⁊ de se delectabile refugiat ⁊ dimittit rōne ppietatis ⁊ infirmitatis: quā talis cibus induceret. Vñ Job. vi. Nūquid potest aliquis gustare qd gustatū affert mortem: ⁊ sic de multis alijs. Similit ergo quia vita sit nō solum hominib⁹: sed etiā oib⁹ animalib⁹ chara ⁊ amabilis. Pp̄ qd Boetius dicit q̄ omne animal vitā tucri laborat: mortē p̄nitēq̄z deuorat: ppter miseriam tñ quas habz plerūq̄ aēnas: efficiat sapiētib⁹ veris contemptibilis ⁊ tediosa. pp̄ qd dicit Sap. ij. Exiguū ⁊ cum tedio ē temp⁹ vite nostre.

Distinctionis I

Sermo V

In quibus quidē verbis ostendit q̄ temp⁹ humane vite quadruplici rōne ipam vitāz contemptibilem reddit.

Ut p̄mo quidēz ratione breuitatis, quia exiguum est.

Secūdo rōne grauitatis, q̄ cū tedio est.

Tertio rōne varietatis, q̄ tps est.

Quarto ratione paupertatis, quia vite nostre est.

Dabz ḡ tps vite nre breuitatē, q̄ exiguum est. Tempus em̄ aliquoz sciendorū etiā t̄ si in se esse longum: tamē dicat esse breue et exiguum respectu multoz et magnoz que fieri opz in ipō. Et ita tempus hūane vite q̄tūcūqz ostendat eē longū: exiguum tñ est respectu quattuoz.

Primo respectu pagendi itineris.

Secō respectu diluendi criminis.

Tertio respectu expectandi muneris.

Quarto respectu vitāe pigritudinis.

Que oīa concurrūt vel expedienda sunt in ipō de curū humane vite.

Primo dico respectu itineris. quia cum aliquis habet facere longū iter: et assignat ei terminū breuiter d̄: habere tps exigū. i. modicū. Iter aut̄ quod habet homo facere longissimū est. q̄ de terra infima ad celum sup̄ueni. i. de vita tp̄ali ad eternā tñ puenire opz. Cuius itineris tāca est lōgītudo. q̄ra est distantia meritorū tēpaliū ad p̄mīa eterna. De qua claret q̄ maxima est. q̄a nō sunt cōdigne passiones huius tps ad futuram gl̄iam que reuelabit̄ in nobis. Roma. viij. Propterea etiā dictū est hēlyc. iij. Re. xij. Grandis tibi restat via. Terminū autē assignatus huic itineri valde breuis est: q̄a vsqz ad finem vite hoīs. q̄ breui tpe finit̄. Juxta illud Job. xiiij. Breues dies hominis sunt. Unde Seneca dicit. q̄ tps est p̄ctus quo viuimus respectu eternitatis ad quaz p̄gimus. Eccl. i. viij. Numerus dierū hoīs vt multū centū anni: quasi gutte aq̄ maris deputati sūt. Et sicut calculus arene: sic erigui anni in die eui. Et quo ḡ taz breuis est terminū t̄ tam longū iter: nō est p̄ negligētiam seu perociū standū: sed sollicitē p̄ gressum boni opis sine intermissione currendū Sic currite vt comp̄edatis inquit ap̄lus i. Cor. ix. Secūdo tps hoīs est exigū respectu diluendi criminis. Nam qñ aliquis homo ex aliquo crimine vnū magnū d̄m̄ offendit: per longū tempus nitit̄ eū placare p̄ amicos vel cōsanguineos: cum multīs

precibus t̄ cū multis numeribus: vt vit̄ postest eum placare. etiā si solum semel ipsum offenderit. Unde absoluit post occasionem fratris sui amon: post longū temp⁹ vit̄ postuit placare regem dauid p̄ Joasiet p̄ mulierez thecūtē. vt habet. ij. Re. xiiij. Quāto ergo magis requirit magnū tps t̄ multuz studium t̄ multa sollicitudo ad placandum illum qui est rex regū t̄ d̄ns d̄stantiū: quē totiens t̄ tam grauit̄ t̄ in persona pp̄ria blasphemādo ipm̄ t̄ perierandoz in suis suis eum ledendo. i. derahēdo: t̄ in amicis suis scz sanctis eoz. festiuitates nō colēdo et quod peius est ipos blasphemando t̄ in ecclesijs offendēdo: t̄ in alijs locis notis: t̄ sacramētū sui corporis t̄ sanguis in igne et irreuerēt̄ suscipiēdo. Et tamē tanta est stulticia nostra q̄ nec vnā diē integrāo lunus mittere vel exp̄dere ad satisfaciendum vel ad pacandū de tot offensis et tam grauibz. Et nulluz studiū t̄ ulla sollicitudo nobis est ad hoc faciendū: sed temp⁹ expectamus horā mortis. Et illud quod nos ligauimus in multis annis soluere volum⁹ in ictu oculi. Et ideo q̄ hec faciūt om̄s sunt vel ceci vel stulti. t̄ nullo modo ex parte sua habēt aliquid p̄ quod veniā impetrare vel saluari possint: nisi abundantia diuine pietatis t̄ mie suppleat. Que quidē diuina misericordia tāto facilius adest: q̄to quis hūilius penitet: t̄ magis miserū t̄ erigū se fatetur t̄ recognoscit. Et p̄pterea d̄ Sapie. vi q̄ eriguo t̄ humli concedit misericordia. Tertio d̄: tempus hominis esse breue siue eriguum respectu expectandi muneris. si consideremus altitudinē muneris. i. remunerationis celestis. Videmus em̄ t̄p̄aliter q̄ si aliquis vult vnā modicā p̄bendam vel redditū ab aliquo prelato vel d̄no impetrare: multū temp⁹ seruit t̄ p̄ se t̄ p̄ amicos et per cōsanguineos: t̄ aliquādo exponit se morti: vt possit seruire illi: t̄ vt inclinet euz ad dandū sibi quod petit t̄ querit: et tamē etiam si obtineat nescit q̄to temp⁹ debeat possidere: quia frequēt̄ homo h̄mōi post q̄ multū laborauit t̄ multas exp̄sas fecit ad habendā vnā p̄bendam: accepta vna possessione subito morit̄. t̄ sic perdit laborem et exp̄sas. Si ergo mittit homo multū tps ad habendā vnā p̄bendam vel redditū sic trāstoria: nos q̄to magis oz q̄ mittamus multū tps ad habendā p̄bendam celestē: in qua sunt oīa bona: t̄ q̄ est p̄petua

Sermonū funebrū

et eterna que nunq̄ deficit nec pdi potest.
Unde aliter facit deus q̄ dñi temporales: qz
quādoqz p̄ longo seruitio dant exigua p̄e
mia. Et sic d̄: **Ecl̄i. xi.** Exigua dabit et ml
ta impropabit. Sed deus ecōtrario etiam
pro seruitio exigui tempis. sicut d̄: **Iacobi**
p̄mo. dat oibus affluēt et nō improp̄erat
Quarto d̄: tempus hoīs exigui rōne vi
sand: pigritudinis. i. p̄pter pigritiam et ne
gligentiam nostrā. qz homini negligentī et
pigro etiā multū tempus ad operandū vi
detur esse exigui. Nos aut̄ pigri et negligē
tes sumus ad operandū bene: et ambulādū
in via dei: et ad pficiendū de h̄rute in h̄rute
sicut opz facere volentē ad regnū dei p̄ue
nire. Et talis negligentia accidit i nobis qñ
qz ex infidelitate: et quādoqz ex tepiditate
sue frigiditate: qñqz ex cupiditate: qñqz
ex malignitate seu infirmitate: quādoqz ex
nostra stoliditate. Et idō dicit **Sap. nono**
Homo infirmus: et exigui t̄p̄is: et minor ad
intellectū. Et d̄: homo infirmus p̄pter frag
gilitatem: et minor ad intellectū p̄pter stoli
ditatem: et exigui tempis. siue respectu iti
tibilis rōne grauitatis: qz cum t̄dio est.
Quia possunt assignari q̄tuor cause qua
re scz vita hoīm est eis penosa et t̄diofa. si
cut corporāl̄ videmus qz quattuor genera
hoīm vident̄ affici t̄dio siue pena. **Primo**
quidē murmur vel clamorē nimū vel str̄i
dorē audietes. sicut dicit glo. sup **Mat̄h**
xv. qz discipuli dixerūt xp̄o scilz de muliere
chanaea. **Dimitte eā.** qz clamat post nos
tāq̄ t̄dio clamorē ei carere cupietes. Sic
sp̄nāl̄iter t̄dio afficiuntur. quia vndiqz mur
mur audimus. **Nam si homo bon⁹ esse ap̄
petit vel bene viuere conat̄: audit murmur**
et sentit rebellione a mūdo a carne et a de
mone. **Si hō malus et pctōr remurmurat**
cōscientia sua. Et frequēt̄ etiā de se audit
hoīs murmurātes. Et omnes h̄mōi mur
murationes ingerūt t̄dia hominū. **Ecl̄i**
xxix. **Quoqz vba t̄dij et murmurationum**
scz mūd⁹ vel demon vel caro quoad bonos
vel cōscientia siue pximus quoad malos.
Secōdo afficiunt̄ t̄dio multa aduersa et cō
traria patiēt̄es: sed homini quasi toto t̄pe
vite sue cōtingunt aduersa siue cōtraria: si
ue sint infirmitates corporales: siue sint filio
rum vel cōsanguineorū mores: siue sint ho

rum p̄secutiones vel tyranorū oppressio
nes: siue sint alij euentus infortunati vel cas
uales: vt de pditionibus rerū suarū et hui
usmodi. Quia hec aduersa ita grauat̄ ani
mam vt nō videatur ei possibile tot et talia
tolerare. **U**nde etiā apl̄ us sic grauat̄. **ij.**
Cor. p̄mo. dicebat. **Supra modū grauat̄**
sumus supra h̄ritem nostrā: ita vt tederet
nos etiā viuere. **T**ertio afficiunt̄ t̄dio m̄
mis longū laborem tolerātes: siue sit labor
longi t̄m̄ij: siue longi exercitij: vel lōge ex
pectationis: siue etiā sit longi itineris. Et si
gnificat sp̄nāl̄iter t̄dij accidit in labore
penitētie. **X**imus figura habet **Rume. xxi.**
vbi dicit qz tederet cepit popl̄m itineris ac
laboris. locutusqz cōtra dñm et moysen ait
Tur eduxisti nos d̄ egypto vt moretemur
in solitudine: deest panis: non sunt aque.
Sed ad subleuationē h̄mōi t̄dij valet con
sideratio laborū: quos parit̄m mūdani pro
assequēda aliqua mercede aut lucro t̄pali.
Unde **Ch. yfostomus.** **Sequi viā laborios**
sam si existimant: siue desidia est acusat̄io.
Si em̄ tempestates pelagi nauis: yulnera
militibus. glacies et frigo: aagri cultoribus
leuia et portabilia sunt p̄pter spem p̄mij
temporalis: multo magis cū celū placet mul
tū debz sentiri piculū. **M**axime em̄ laborēs
mitigat ad benignū finem venire. **N**e aspi
cias qz q̄ via aspera est: si quo ducit nec aliā
aliqui qz lata est: sed vbi desinit. hec ch: yfo
stomus. **Q**uarto afficiunt̄ t̄dio multa dis
plicentia vidēt̄es: sicut vir iustus qñ videt
fieri iniusticiā et nō potest obuiare: et vir ca
sius qñ sentit fieri turpia et inhonestā: t̄m̄
nō valet cohibere. et vir sanct⁹ qñ videt fie
ri multa peccata et nō potest corrigere vel i
pedire: et vir sapiēs qñ videt multos erran
tes et non potest eos dirigere. **V**ir⁹ figura
habet in salomone q̄ dicit **Ecl̄i. ij.** **T**eduit
me vite mee vidētē vniuersa mala eē sub
sole: et cunctā vanitatē et afflictiones spūs.
Sic atrediant̄ sancti viri et zelatores aiarū
cōsiderantes vniuersa mala et vitia derico
rū: et cunctā vanitatē seculariū laicorū: et af
flictionē spūs hypocritarū hoīm. **D**
Tertio ostendit̄ in auctoritate inducta qz
vita humana cōtēpibilis ē rōne varietat̄.
Et hoc p̄pter tempus cui salicis subiecta est
quod scilz tempus cōtinue et successiue va
riatur. **E**t sic etiā ipsa vita humana variat̄
p̄ quattuor tempa que sunt quattuor t̄pa
etatum ipsius hominis.

Prima est etas puerilis
Secunda iuvenilis.
Tertia senectus.
Quarta decrepita etas.
Et in qualibet harū etatū sunt multe va-
 rietates: etiā multe miserie accidūt. Sed
 advertendū q̄ tempus datū est homini ad
 exercitiū virtutum. Et ad hoc nos videntur
 inducere etiā ipsius temporis qualitates. In-
 ducit em̄ nos tempus ad exercitiū iusticie
 et sua cōmunitate. Pertinet em̄ ad iusticiā
 cōmunitatē seruare sine psonarū acceptōe.
Nam autē cōmunitatē iusticie tps p̄cipue
 seruat: quia nihil est cōmūnis .i. oibus
 equalit̄ est cōmune. Unde nequissimi sunt
 vsurarij: q̄ illud quod deus fecit cōmune
 vsurpare nituntur: dum tēpus alij vēdunt.
Sunt autē quidā qui nihil cōe esse vellēt vt
 cupidi. Alij dō etiā cōmunita q̄nq̄ distribu-
 ant: tamen amore pecunie vel p̄sone distri-
 butionis et iusticie equalitatē non seruant.
Quos omnes redarguit tēpis cōmunitas
 et equalitas. Et ideo dicit dñs in ps. lxxiij. Cū acce-
 pero tēpus ego iusticias iudicabo. Et econ-
 tra de his qui iusticiā faciūt ipse ps. cy. di-
 cit. Beati qui custodiūt iudiciū et faciūt ius-
 ticiam in omni tēpore. **S**ecundo inducit
 nos tempus ad actus fortitudinis. Pertinet
 em̄ ad virum fortē: nō ocio vel ignavia
 torpescere: nec ppter difficultatē aliquā ab
 opere virtutis desistere. Sed etiā aliquando
 remitti cōtingat cōtinue reminiscere. Que
 omnia tempus ostēdit. Nam temp⁹ nunq̄
 quiescit: sed cōtinue et vitissim cursum suū
 pagit. In quo scz docet nos pigririā et ocio-
 sitatē vitare. Ad quā etiā nos sollicitat tps
 p̄ciositas. Nā sic dicit aug. Nihil ē tpe p̄cio-
 sius. Q̄ de oi possessioe sil duo haberi p̄nt.
 si duo momēta tēpis sil haberi nō p̄nt. Cū
 tempus recuperatōne nō recipit. Et ideo p̄ci-
 a nobis per ociū nō debet. Unde Ap̄lus
 Gal. vi. Duz tempus habemus operemur
 bonum. Ad quod etiaz sollicitat nos ipsius
 temporis breuitas: quia lz de se sit longum
 nobis tamen est valde arctum. Unde p̄ma
 Corinb. septimo. Tempus breue est. Et iō
 sollicitate et nō pigre opandū est. Item tem-
 pus si in hyeme senescit: in vere renouat.
 Et si homo quādoq̄ renouat: continuo re-
 nouetur. Ephe. q̄nto. Redimētes tps et.
Tertio tempus nos inducit ad actus pru-
 dentie. Est enim prudentia: vt in sexto eibi

corum dicit. recta ratio agibiliū. Pertinet
 enim ad prudentē ea que agit: agere men-
 surate s̄m mensurā debite rationis. Et hoc
 instruit tempus: quia tempus est mensura
 rerum mutabilium: vt vult doctrina philoso-
 phorum. Unde quia omnis actio hominis
 est cū motu et tempore debet prudēs in ope-
 ribus suis se tempori conformare. vt scilicet
 omnia faciat cū debita mēsurā. Ad quod si
 gnificandum dicit Auce. xij. Fidelis suus
 et prudens quē cōstituit domin⁹ sup fami-
 liam suam et. Item prudēs videt ille qui
 tempora bene scit disp̄sare. Unde Seneca
 Si prudēs sit anim⁹ tuus: tribus tempori-
 bus dispensetur. Presentia ordina: futura
 provide: preterita recordare. Item ex lon-
 ginitate temporis videtur prudentia cau-
 sari: quia in multo tempore homo multavi-
 det et experitur ex quibus prudēs efficitur.
 Unde Job duo decimo. In antiquis est sa-
 pientia. et in multo tempore prudentia.
Quarto tempus inducit nos ad vsū tē-
 perantie: que maxime necessaria est ad con-
 seruationem salutis et gratie sp̄ialis. Quod
 etiā tempus idicat. quia moderato tempo-
 re in suis qualitatibus tempore corpori ni-
 hil est salubrius. Unde dicit Hippocrates ē
 amphorisis. Temporibus moderatis si
 tempora temporaliter se habuerint: boni
 erunt status. et maxime bone enūciationis
 sunt egritudines. Et hoc quidē corporalit̄
 et spiritualiter accidit de medio obtempe-
 ramento delectationum. quia confert tem-
 perantia ad salutem anime et corporis: et
 imtemperantia nocet. Unde dicitur Ecclē-
 stes tertio. Tempus sanandi scilicet p̄ tem-
 perantiam. et tempus occidēdi scilicet per
 imtemperantiam. **Q**uarto ostēditur
 in auctoritate inducta vita humana esse
 cōtemptibilis ratione paupertatis. vnde sub-
 ditur. vite nostre. Pauperes em̄ in hoc mū-
 do sunt cōtemptibiles. Sed vita nostra hic
 pauperrima est. Nam multū paup̄ est qui
 nihil a se habet: sed totum expectat ab alio.
 Homo autē a se nullū bonum habet: nec tē-
 porale nec sp̄iale. Unde p̄ma ad Thimo.
 sexto. Nihil em̄ intulimus in hunc mūdum
 haud dubium: quia nec auferre quid possu-
 mus. scz de temporalibus. Unde homo tam
 temporale q̄ sp̄iale recipit a deo: nec ē suū
 sed dei. Strulus autem est qui superbit
 gloriatur de eo quod nō est suū. Unde apo-
 stolus. i. Corinthiorū quarto. Quid habes

¶ Sermonū funebriū

homo quod nō accepisti? Si autē accepisti quid gloriaris quasi nō accepis? Et nota q̄ multi paupes si possent libēter fierent diuites. Sed homo q̄ritūq; habeat vitam paup̄culam potest si vult effici diues. sc̄z si timeat deū. abstinēdo videlz ab eius offensis: et obediēdo ipsius mādaris. Unde thobias dicit. **Tho. iij.** Pauperē quidē vitam gerimus: sed multa bona habebimus si timuerimus deū: et recesserimus ab oī peccato et fecerimus bene.

¶ Secundo in auctoritate

te p̄ncipali offendit q̄ vita humana p̄pter culpā est querulosa. vnde ait. **Dimittas aduersum me eloquiū meū.** Ille em̄ q̄ ex culpa sua patit̄: de seipso cōquerit̄. Et sic homo q̄ ex peccato suo incidit in passiones et tribulationes: debet dimittere aduersum se eloquiū suū. i. conuerti de seipso: et seipm̄ accusare. i. culpaz suam. Sed nota q̄ in iudicio mūdi qui seipm̄ accusat et culpā suam confitē: damnat̄. Sed in iudicio dei q̄ culpaz suam confitē: absoluit̄ et liberat̄. quia sc̄lz apud p̄ssimū iudicē est impetratio venie ipa recognitio culpe. Unde debet homo ru pro freno verecūdie: dimittere aduersus se eloquiū suum. sc̄z in cōfessione de omnibus se accusando: et remittec̄ eiz absoluet̄ a deo s̄m illud ps. **xxi.** Dixi cōfitebor aduersum me in iusticiā meā domino: et tu remisisti impietate p̄cā mei. In q̄b; v̄bis adūte q̄nc̄p̄ aditiones q̄s debet habere cōfessio anteq̄ cōsequat̄ quis remissione p̄cōr̄ a deo.

Prima est vt sit p̄meditata. vnde p̄mit̄ tit. **Dixi. s. i.** corde meo. p̄fitebor sc̄z ore. **U**n̄ debet homo p̄mo cōfessionē dicere i corde sc̄z p̄meditādo et rememō: adō p̄cā q̄ debz p̄fiteri. **U**n̄ **Esa. xliij.** s̄m aliā litterā. **D**ixi tu por̄ iniquitates tuas vt iustificeris.

Secūda est q̄ sit patula. videlz alteri sc̄z sacerdoti. Et hoc est q̄ cōfitec̄ x̄bo. et ideo dicit cōfitebor. **Iacobi. v.** Cōfitemini alterutrum peccata vestra etc.

Tertia est q̄ sit accusatoria et nō excusatoria. iō dicit. aduersus me. i. s̄ me. ps. **Pecm̄ meū cōtra me est semper.**

Quarta est vt sit p̄p̄ria. et ideo dicit. iniusticiā meā non alienā. Et d̄z narrare iniusticiā nō iniusticiā suam iactādo se de ea. ps. **In iusticiā meā non abscondi.**

Quinta est vt sit secreta. quia debet fieri d̄no id est vicario d̄ni. Unde sacerdos que

p̄ confessionem scit nō scit vt homo fit deus. Vel debet fieri d̄no ad satisfactiōne nō mūdo ad ostentationē. ps. **cxviii.** Cōfitebor d̄no nimis in ore meo.

¶ Tertio in auctoritate

p̄ncipali offendit q̄ vita humana p̄pter penam est dolorosa. vnde subdit. **Loquar t̄ amaritudine anime mee.** Et notanter dicit loquar. quia ille q̄ ē in amaritudine anime debet loqui deo p̄ deuotam orationē. et sic conuertet ei amaritudinē i dulcedinē. **C**ur̄ figura apparet in anna p̄mi **Regū p̄mo.** q̄ cum esset amaro animo orauit ad d̄nz sc̄lz largiter. Et postea exaudita fuit et dulcorata: vt it̄i patet. **M**ulū et̄a valet ad dulcoranduz amaritudinē anime: memoria crucis et passionis d̄ni. **Q**uius figura ps. **Exo. xv.** vbi d̄: q̄ d̄nz offēdit illi sc̄z moysi lignū quod cum misisset in aquas amaras: i dulcedinem verse sunt. **I**stud lignū p̄figurabat crucem x̄pi. **B**ernardus. **V**idētes amaritudines domini nostri: facilius portabitis vestras. **N**em nota q̄ anima i vita ista tāto pl̄ sentit de mūdi amaritudine: q̄to pl̄ habet de terrena affectione. Et ecōtra tāto plus percipit de celesti dulcedine quāto plus est purgata a terreno amore. **C**ur̄ et̄ empli est in aqua. **N**am aqua marina que mixta est grosso terreo et combusto amara est et salsa. Sed aqua dulcis mixta ē aereo et purgata magis a puluere terreo. **Q**uasi autēz grossum terrenū et combustū ē amor terrenorum qui animā reddit terrea p̄ assimilationes. **Q**uia anima vt dicit **V**ugo de sancto **V**ictore. in illius rei similitudinē quam diligit transformatur. **U**tem reddit eam grossam et hebetem quoad cōtemplationem sp̄ualium: et cōbustam quoad affectionem temporalium. vt sc̄licet temporalia nimis ardēter diligit. **D**oc ergo amore d̄ni anima respigit̄: et afflictioe et multiplici frequēter amaricatur. **S**ed si fuerit anima aet̄ni id est spirituali amori cōiuncta: et a terreni amoris puluere purgata: tunc celesti et spirituali dulcedie cōpluries erit plena. **E**t propterea dicitur **P**rouerbiozum **vigēsi mosēptimo.** Anima saturata sc̄licet terreno amore repleta: calcabit fauim. i. sp̄ualium rerum dulcedinem. **A**nima vero esuriciens sc̄licet iusticiam vel vebemēter appetens celestia et̄a amarū sc̄lz huius mundi cursum p̄ dula sumet.

Quarto i auctoritate

Principalis ostendit vita humana esse formidolosa propter divinam institutionem dicitur. In quibus verbis tanguntur duo que sunt etiam viris sciamarine formidabilia.

Salict sententia damnationis. Et iudicium districti examinis.

Quantum autem ad primum dicitur, dicitur deo scire non me excusando modo excepto es opponendo sed humiliter et pie supplicando, noli me condemnare. Est autem sententia ultime damnationis metuenda, quia postquam data esset nullo posset tunc remedium relevari aut remoueri. Non enim poterit per appellacionem, quia ibi locum non habebit, quia crime cuiuslibet notorium erit scire per confessionem propriam, quia cuiuslibet conscientia confitebitur proprium scelus. Item per evidentiam facti, quia omnia facta hominis ut dicit hieronymus, quasi in quadam tabula picta demonstrantur. Item erunt notoria per presumptionem violentam, quia scire eo ipso quo fit abutit ad sinistram. Ex hoc enim presumet quod sunt damnandi, sicut de bonis e contrario eo ipso quod erunt ad dexteram presumet quod sint saluandi. Non etiam poterit subleuari per supplicacionem. In humanis enim iudicijs cum sententia fertur a principe non habet appellare, sed supplicare. Sed supplicaciones ibi et preces non valerent, etiam si beata virgo apostoli martyres confessores hereticos et omnes sancti celestis curie intercederent. Proinde, vi. Non acquiescet cuiuscumque precibus. Item non poterit remoueri per querelam falsam, ut si dicatur quod illa sententia est lata per falsa instrumenta iudice circumuento, quia ille iudex non poterit decipi neque circumueniri, cum sit veritas et sapientia dei. Unde contra ipsius sapientiam nihil valebunt loquacitates aduocatorum aut sophismata peritorum, aut argutio versutorum. Non etiam poterit relevari per integram restitutionem, ut scire ad primum statum restituantur. Debet, vii. Impossibile est eos qui semel sunt in uniuersum, et lapsi sunt rursus renouari ad penitentiam, et lapsi scire per finale impenitentiam. Ibi enim condidit aduersus impios eterne damnationis sententiam. Unde ibi nullus homo damnatus poterit se iustificare aut diffiteri quod damnatio sua non fit iusta. In Job ita. Si iustificare me uolueris, meum odena bit me. Sed aut quod est valde formidabile est discussio districti examinis que ipsam sententiam precipit, de qua subdit, Iudi

ca mihi cur me ita iudices, i. fac mihi nota culpam per qua debeo iudicari, ut possim eam corrigere ante examinem. Nam illa discussio que ibidem fiet erit ita exacta et de totis talibus quod nullus apparebit iustus, propter quod dauid preueniens rogabat deum dicens, ps. cxxij. Non intres in iudicium cum seruo tuo domine, quia non iustificaberis in conspectu tuo omnis uiuus. Augustinus in libro confessionum. Et etiam laudabili uite hominum, si remota misericordia discutiatur eorum. Rogabimus ergo etc.

De fragilitate humane vite. Sermo. VI

Que est vita uestra

Quo vapor ad modicum patens. Iacobi, iij. Sicut dicit Valerius Maximus lib. ij. ca. i. Naturalis dulcedo uite multum homines turpiter facere et pati cogit. Et iteligit de dulcedine uite corporalis et carnalis. Propter cuius scire amoris homines inordinat appetunt delectabilia carnis, et refugium etiam difficilia et penosa. Et ideo propter appetitum delectabilium cadunt in peccata luxurie et gula. In quibus homines multa turpiter agunt et patiuntur, et sic propter dulcedinem uite corporalis refugium homines difficilia et penosa. Et quia etiam virtutes circa ardua et difficilia sunt, ideo etiam per hoc retrahuntur ab operibus virtuosioribus. Et propterea talis dulcedo habet delectabilia vitae deatur dum habet: tunc cito transiit et ad amaritudinem in fine perducit. Cuius figura habetur Apocalypsa. x. vbi dicitur, Accepi librum de manu angeli et deuoravi illum: et erat in ore meo tanquam mel dulce, et cum deuorassem amaritas est uenter meus. Iste liber est uita carnalis siue voluptas carnis, et in hoc libro scripta est lex concupiscentie: que suadet delectabilia carnis, unde primo dulcedinem et post amaritudinem, et ideo est illa meretricis de qua dicitur Proverbia, v. Fauus distillans labia meretricis: et nitidius oleo guttur eius. Nouissima autem eius amara que si absinthius. Nolens ergo beatus iacobus nos a fallacia dulcedine carnalis uite retrahere et eas nobis correptibili reddere, describit nobis ipsius uilitatem et fragilitatem in uerbis propositis dicens, Que est uita uestra etc. In quibus quidem uerbis tria facit.

Nam primo inquit humane uite propretatem: cum petit. Que id est qualis est uita uestra.

Secundo ostendit ipsius fragilitatem, quia vapor est id est uapori similis.

Sermonū funebriū

Tertio subiungit ipſius breuitatē: q̄a ad modicum parens, i. apparens.

Circa p̄mū aduertēdū

ē q̄ nō itēdit in̄gredere de q̄litate ſiue d̄ pro p̄tate vite p̄ſiālis ḡſe vel gl̄ie, quia illa ſic eſt a nobili & glorioſo p̄ncipio ſc̄z a ch̄iſto ita etiam ip̄a facit nos apparere & nobiles et glorioſos, ſim illud **X**llo. iij. Cum autē x̄ps apparuerit vita veſtra: tunc & vos app̄parebitis cum ip̄o in gl̄ia. Vita veſtra id ē cauſa vite veſtre, apparebitis in gl̄ia. ſicut apparēt ſole qui eſt cauſa illuminationis: apparēt ſim tū cum eo quectiq̄ ab ip̄o illuminata ſunt. Intēdit ergo beatus iacobus inquirere de qualitate vite noſtre corporalis. **D**oc ergo qd̄ beatus iacobus inquit: ſc̄z q̄ talis ſit vita noſtra corporalis: inuenimus q̄ beatus **J**ob per quandā ſimilitud. nē p̄ op̄tiam oſcēdit ſc̄z **J**ob ſeptimo caplo dicens, **M**emēto quia uent⁹ eſt vita mea. In quibus uerbis facit tria.

Primo implozat diuinā benignitatē, q̄a loquēs deo dicit. **M**emento.

Sc̄do allegat vite breuitatē. quia uent⁹ eſt. i. uento ſimilis.

Tertio inuit mortalitatē: cū addit, vita mea

Circa p̄mum norandū q̄ quīs in deo nō ſit obliuio: nihilominus dicit memorari alicuius: quādo eum benigne reſpicit faciēdo ei miſericordīā & ei indulgēdo cōmiſſa peccata. **U**nde glo. exponit hic. **M**emento id eſt me tranſeuntē benigne reſpice, q̄ſi dicat. ex quo vita mea eſt uētus id eſt uelociter tranſit ut uētus: ergo benigne reſpice me tranſeuntē: quia poſt tranſitū vite non erit amplius locus ueniē. **D**uobus eſt modis neceſſariū eſt homini ante trāſitū hui⁹ vite q̄ dñs memor fit eius: & benigne reſpiciat ip̄m. **P**rimo ad remouendū malus ſc̄z dimittendo culpam & relaxādo penā. **Q**uorum p̄mū p̄tinet ad dei miām ſc̄z peccata dimittere. **S**ecundū uero ad dei bonitates et clemētīā ſc̄z penas relaxare. **S**ed poſt huius vite tranſitū quātū ad eos qui ad infernum uadūt: non habet locū miſericordīā. **U**nde de damnato homine d̄ **J**ob. xliij.

Obliuſcat eius miā. **E**t de omnibus damnatis dicit ex parte dei. **S**ec p̄mo. **O**bliuione obliuſcat eoz. ſ. nō faciēdo miām ut remittatnr culpa neq̄ mortalis neq̄ uenialis: quia uenialis culpa quādo eſt cū mortali nunq̄ dimittit ſine ea. **E**t ideo ita pu-

niētur damnati in eternū pro peccat⁹ uenialibus ſicut p̄ mortalibus quoad t̄ps durationem: ſ. nō quoad pene equalitatē & acerbitatē. **S**imilr in inferno nō habet locus bonitatis dei clemētīā: per quam illa pena aliquādo alleviet: uel interpoſet: uel terminetur. **E**t ideo nūc petēdū eſt ſicut petebat p̄s dicens. **S**c̄dm miām tuā memēto mei tu, p̄pter bonitatē tuāz domine. **N**am ſim miām uolebat ſibi indulgeri peccata. **E**t p̄pter bonitatē eius petebat ſibi relaxari tormenta. **S**c̄do modo eſt neceſſariū homini q̄ dñs memor fit ei⁹ & benigne reſpiciat ip̄m ad conferendū ei bonū ſiue gratie ſiue glorie. **U**nde dicendū eſt deo illd̄ **N**emē. v. **M**emēto mei deus meus in bonū. **E**t poſſet etiam exponi in bonū ſc̄z quod eſt neceſſariū ad ſuſtētationē vite, & quod etiam eſt neceſſariū ad ſalutē anime. **I**tem adhuc debet petere q̄ dñs memor fit eius ad p̄ducendū ip̄m ad bonū glorie ſc̄z ad regnum celoz. **A**d quod nullus p̄ducī potuit ante ip̄ſius x̄pi aſcenſionē. **E**t ideo **L**uce xliij. uñs ex latronibus petiuit a ch̄iſto dicens. **M**emēto mei domine dū ueneris in regnū tuū. ſc̄z ut p̄ducas me ad ip̄m cur̄ aſcenderis illuc. **S**c̄do beatus **J**ob allegat in auctoritate inducta vite breuitatē & em̄: cum dicit. uētus eſt vita mea. i. uento ſimilis. quāſi dicat: ſicut uētus cito tranſit et deſinit: ſic et uita mea. **A**t tendendū t̄p̄ eſt q̄ uita humana aſſimilat uento in. iij. **P**rimo quoad mortū: quia motus uenti nō eſt rectus ſed tortuoſus, uel p̄ modū aſcenſus uel deſcenſus. **N**am vna ſufflatio aſcēdit & alia deſcēdit: ideo nō eſt motus continuus ſed interruptus: quia in omni motu reflexo op̄z intercedere quietē: ſicut probat p̄s in libro p̄ſicoz. **I**tem vna ſufflatio ē fortior: ſc̄z deſcēdēs: & alia debilior: ſcilicet aſcēdēs. **E**t hec oīa competūt hūiane vite. **N**am homo in corpe uiuēs nūc aſcēdit p̄ augmentū ſc̄z in iuuetutē nūc deſcēdit per diminutionē nature & ſtutis ſicut in ſenectute. **E**t fortior eſt homo in iuuetute q̄ in ſenectute. **N**am iſte due etates inuicē non continuant: ſc̄z intercedit etas iuuilis. **I**tem homo in corpe uiuēs nūc aſcēdit p̄ p̄ſentatē: nūc deſcēdit p̄ aduerſitatē: nūc aſcēdit p̄ honorē & gl̄iaz: nūc deſcēdit p̄ humiliatōne et ignominia. **I**tem nūc aſcēdit uiuēs: nūc deſcēdit mortis. **E**t idcirco non debet homo nec de ſue iuuetutis florēt: nec

de sue prosperitatis fauore; nec de sue exalta-
 tois honore. nec de sue vite vigore vel glori-
 a sup̄bire. Sed debet post ascensum semp̄
 mere fortiozem descensum et vite et fortune
 hunc motum varium et contrarium ad modum
 venti; typus erat Job q̄ dixit. Eleuasti me
 et quasi sup̄ ventum ponens efflissi me valde
 Job. xxx. Secundo assimilatur humana vita
 modo vitam humanam abscondit. Prima est
 defectus siue abscissionis ventisq̄ etiam suo
 modo vitam humanam abscondit. Prima est
 int̄sum frigus; q̄ terra vehem̄ter astrin-
 gens vaporē; eleuari ventum non sinit.
 Secunda est int̄sum calor qui vaporē eleua-
 tum cōsumit. Tertia est magna pluuia que
 aerem infrigidās vaporē generat et tantum
 descēdere facit q̄ nō potest subito a calido
 eleuari. Item terrā et poros cōstringit sup̄-
 ficiei vt nō possit alius vapor eleuari ad au-
 gendā veti materiā; q̄ est vapor secus ter-
 restris. et omnis vapor cito deficit; nisi cō-
 tinuo aggeneret. In istis aut̄ significatur
 tres cause etiā mortis hoīs. quia i iusto frigore
 intelligit malitiā transgressionis; quia
 frigus signat malitiā peccati. vnde assimi-
 latur vento frigidus qui dicitur aquilo. de q̄
 Eclesiasticus. xliij. Frigidus vētus aq̄lo flauit.
 et gelauit cristallus. Nam quasi flat⁹ vent⁹
 frigidus aq̄lonaris est vita hoīs male opand⁹
 in quo peccati malitiā frigiditates inducit:
 dum calorē charitatis et eludit. Vnde Die-
 remy. vi. Sicut frigidā facit cisterna aquā
 suam; sic frigidā fecit malitiā suam. Et ab
 hoc frigore cristallus gelatur. q̄ p̄cti mali-
 tia anima indurat. Hoc q̄ frigus est peccati
 malitiā quod mortē inducit. Sicut illud Apli
 Roma. v. Per vnū hoīem p̄ctm̄ in hūc mū-
 dum intrauit et p̄ctm̄ mors. In intento
 vero calore accipit distempantia cōplexio-
 nis que est naturalis causa hūane ifirmita-
 tis et mortis. sicut p̄cipue in febrib⁹. An
 vita hoīs sic distempantia assimilatur vēto v̄-
 ri. Job. xxvij. Toller eum vētus vr̄s id est
 vita distempata p̄ febrē ardentē vel aliam
 ifirmitatē. toller eū sc̄z hoīem de numero
 viuētū per mortem. Sed p̄ pluuia desup̄
 cadentem; intelligit iustitiam diuine ordina-
 tionis. Propter quā dicit apl⁹ Hebr̄. ix.
 q̄ statutum est obus hoīb⁹ semel mori
 Et hoc est pondus sc̄z corruptionis corp⁹
 quia corpus quod corrumpitur aggrauat
 aiām. quod p̄ d̄ns deus impositū vēti d̄. i.
 in hac vita viuētibus. Sicut illud Job. x. vij.

Qui fecit ventis pō d̄ns. Unde hūc statuto
 dei oꝝ q̄ oēs obe diāt. Mar. viij. Vēti et ma-
 re obediūt ei vt p̄ vētos itelligamus vitā ius-
 torū. et p̄ mare vitā p̄cōꝝ q̄a v̄riq̄z finalit̄
 obediūt legi mortis. Vnde Marci q̄rto.
 Cōminatus est vento. et dixit mari. Tace
 obmutesce. Et cessauit vētus. Vel p̄ pluuia
 desuper percutientē terram intellige occisio-
 nem hominis violentiaz dum vn⁹ ab alio
 sup̄patus pcutitur et occidit. Vnde etiā ex diu-
 no iudicio l̄ occulto multoties accidere p̄-
 bas. Vnde ipse deus dixit. Diere. xvij. Si-
 cut ventus vr̄ens dispergā eos coram in-
 imico. Tertio in auctoritate inducta oñ-
 dit b̄t̄is Job suā mortalitatē; cū dicit. vita
 mea. s. mortal. Vñ vita nihil est nisi p̄tinuus
 curs⁹ ad mortē. Et iō recte assimilatur tele q̄ te-
 xit⁹ in qua filii filo addit vt post texturam
 succidat. Et sic in vita hoīs dies diei addit
 vt postea moriat. Et quāto magis textura
 p̄cedit itāto successioni p̄p̄inquoꝝ existit.
 Et sic etiā quāto vita vlt̄erius p̄cedit itāto
 plus appropinq̄t mortē. Vnde Ecl̄. xxxvij.
 Precisa est velut a texetē vita mea. Et tñ i
 hoc differt. q̄z tela nō succidit at̄q̄ textu-
 ra cōpleat. sed vita frequēt̄ in ip̄o p̄ncipis
 cipio tollitur. Et ideo subiūxit. Dum adhuc
 oꝝ d̄rer succidit me. E

Secundo in auctori-
 te p̄ncipali oñdit b̄t̄is iacob hūane vite fra-
 gilitatē i eo qd̄ dicit vapor est. i. vapor i silis
 Vapor em̄ res fragilis est. Et artēdēdū q̄
 vita hūana est corp̄al si p̄sideret ex pte ma-
 terie. i. corp⁹ est valde fragil. s. si p̄sideret
 ex pte forme id est ex pte aie; aut ex pte siue
 efficiētis cāe res est valde nobil. Et ad ista
 duo pōt referri qd̄ d̄ Sapie. vij. Vapor i
 quit est virtus oipotētis dei. Abi quidē cō-
 siderāda sunt tria que faciūt ad vitā huma-
 nam. Apparet quidē in homine.

Primo quidē vaporis typus in corp⁹
 p̄ditione. ideo dicit. q̄ vapor est.
Scdo ostendit dei virtus in aie creatione
 vnde iud̄. virtutis dei.
Tertio manifestat oipotētē effectus in
 v̄riusq̄z vnione. iō subiūgit. oipotētis dei.
Quartum ad p̄mū sciēdū q̄ vita ex pte
 corp⁹ assimilatur vaporē triplici rōe. Et p̄mo
 ratione durationis; quia vapores parū du-
 rant in aere; cito resoluunt. sicut apparet
 p̄cipue in vaporib⁹ nebule. Itē hoies parū
 viuūt i mūdo; et cito moriunt. Ezechie. viij.

Sermonū funebrū

Vapor nebule de thure confurgebat. Per
thrus quod deo offert: intelligit cor hominis
quod deo dari debet. Prover. xxij. Prebe
mihi cor tuū. de hoc confurgit vapor nebu-
le. i. pfectus vite. Prover. iij. **Q**uoniam custo-
dia ferua cor tuum: quoniam ex ipso vita pcedit.
Sed tamē vapor nebule facit & cito resol-
uitur. quia scz vita hoīs facit & finit. **U**nde
Sapie. ij. Tranſiet vita noſtra tanq̄ vesti-
gium nubis: & ſicut nebula diſſoluetur: que
fugata ē a radijs ſolis. **E**t iſti diuerſi radij
ſolis ſunt diuerſe occaſiones mori. **S**ecundo
aſſimilat vita humana vaporū rōne eleua-
tionis. **S**icut enī. phatur in lib. 20 de crepus-
culis. **V**apores nō aſcendūt in aere vl. ra-
tria militaria. vel ſaltes diſtinguunt tres re-
giones aeris in quibus eleuant vapor: es.
Quarū vna eſt calidiſſima. ſ. ſup̄ma ppter
ignis vicinitatē: alia frigidiffima. ſ. media.
tertia temperata ſz inſima. **V**ales aut̄ ſūt
tres etates quibus humana vita deduct̄.
Quarū p̄ma eſt augmentatiua q̄ ſz durat v-
t̄ ad. xxi. annū ſm augmentū longitudo.
ſimp̄l̄r aut̄ vſq̄ ad. xxv. et hec ſm quodda-
eſt calidiſſima. **S**ecunda etas eſt ſtatiua. et h-
ē a. xxi. vl. xxv. āno vſq̄ ad. xxxv. vl. xl. ānū
ſi ſit homo bone complexionis. **E**t hec ſm
aliquos eſt magis temperata etas q̄ p̄ma q̄c
quid aliqui in contrariū dicant. **T**ertia eſt
etas defectiua ſz ſenectus: abinde vſq̄ in
finem. & hec etas eſt frigida. **S**ed ſicut qui-
dam vapores reſoluūt in p̄ncipio ſue ele-
uationis. ſicut in p̄ncipio aeris. ſ. in tempa-
to. ſicut patet in nebulis. q̄ ſz in media ſi-
cut pz̄ i nubib⁹ & alijs vaporibus humidis
quādoq̄ nō in ſup̄mo: ſicut pz̄ in vaporib⁹
ſiccis. Ita etiaſ de hoīb⁹ accidit. q̄ q̄dam
moriunt̄ in adoleſcentia. quidam in virili
etate. q̄dā nō in ſenectute. vnde mors etati
nō parat̄. **E**t ido ambroſius dicit. q̄ mors
in ſenibus eſt in ianuis: iuuenibus i ſolijs.
Unde dicit tres etates velut tres beſtieya-
porē igneum ſpirātes ſunt id eſt conſum-
p̄bilitatem vite. **S**apie. xi. **I**gnoras be-
ſtias vaporē ignei ſpirātes. **T**ertio aſſi-
milatur vaporū rōne diſtinctionis. **D**iſt̄ in-
guitur enī triplex vapor: ſz ſiccus & terreus
humidus & aquo⁹: & tertio ex vtroq̄ mixt⁹.
Solum enī terra & aqua ſunt vaporū abilia
elementa. In his igit̄ tribus vaporib⁹ tres
modos accipere poſſumus hominū male vi-
uentium. **Q**uoz ſcilz quidam ſunt terreū p
auariciam: quidā aq̄ui p luxuriā. & quidā

ex vtroq̄ pmixti per ſuperbiā. **N**am multi
ſup̄bi ſunt qui idcirco ſtatus & dignitates
querūt vt terram poſſideāt: & etiā volupta-
tibus aſſuunt. **E**t bine eſt q̄ in ſacra ſcrip-
tura tria genera vaporū cōmemorantur. ſ.
vapor ignis qui ſignificat carnis luxurias.
Eccli. xxxviii. **V**apor ignis vter carnes ei⁹
ſz per accenſionem libidinis. **I**tem vapor
ſumi qui deſignat ſuperbiā: q̄ vapor ſumi
ab igne cito aſcendit & cito deficit. **S**ic ſup̄-
bus ab igne ambitionis aſcendit in altum
dignitatis. ſed tamen cito deficit p̄ morteſ
vel p̄ deiectione. **I**ohelis. ij. **D**abo id ē dari
pmittam ignem ſz ambitionis. & vaporē
ſumi. ſ. aſcenſum ſup̄bie cito deficientem.
Unde ps. xxxvi. **I**nimici vero dñi mor vt
honorificati fuerint & exaltati: deficientes
quēadmodū fumus deficient. **I**tem vapor
nebule qui parū a terra eleuatur & terre cō-
tinuatur: auaritiā ſignificat & cupiditatem
terrenoz: que multū mentem hoīs occupat
et retrahit a diuinis. **I**n cuius figura **L**e-
nitici. xvi. **N**ebula vapor eoz optebat ora-
culum. **Q**uaculū eſt mēs humana: que ofo-
nib⁹ & diuinis cōreplatoib⁹ dymācipari ali-
quando intantuz operit & offuſcat ab auar-
ritia & cupiditate terrenoz: vt a diuinis et
ſp̄ialibus totaliter retrahat. **Q**uarto vi-
ta humana aſſimilat vaporū rōne reſolutio-
nis. **D**iuerſi enī vapores diuerſe ſimode reſ-
ſoluunt. **E**t ſimilr diuerſi hoies diuerſimo-
de moriuntur. vel etiā ſp̄ialiter a vitijs di-
uerſis abſorbentur. **N**am quidaz vapores
ſunt qui reſoluūt et cōuertunt in ignem. ſi-
cut illi qui aſcendunt ad ſup̄emā aeris re-
gionē: que d̄ regio eſtus: & ibi incendunt̄
et ab igne cōſumuntur. **V**ales ſunt multuz
ad ſtatum dignitatis eleuati: qui vel incen-
duntur igne iracundie & ſeuicie: ſicut nero
qui fuit crudeliſſimus & iracundus. **U**l igne
auaritie ſicut de anthiogo. **S**eneca dicit
q̄ fuit rex auariſſimus. **U**l igne concupi-
ſcentie & luxurie ſicut de ſardanapallo nar-
rat **H**erodotus q̄ fuit rex aſſyrioz luxurioſiſſi-
mus. **Q**uidam nō vapores ſunt qui reſolu-
untur in aerem ſue ventum. **E**t iſte ven-
tus quādoq̄ eleuatur in altum. & generat
in aere vel in mari tempeſtatem. **E**t talis
eſt vita quorūdam in quietoz qui ſemp̄ in
iurgijs & litigijs & ſeditionibus delectant̄
et pacem vident̄ odio habere. **S**icut d̄: q̄
alexander cuidam querenti quare mūdum
ita iuſtoret: et in pace ſtare non poſſet.

Respondit. quonia pax esset sibi guerra si
 adesset. Quia doq; vero vetus p foramina
 r cauernas terre ingressus; facit terremot'
 qui facit terra tremere. Et sic quorundaz vi
 ta aliquado ita tyrannica est r terribilis. q
 faciunt alios tremere r se firmere. Et in hoc
 quasi ponunt beatitudinē suā vt potētes re
 putent r terrore habeant. sicut dicit Gene.
 de alexandro in lib. de beneficijs. q summū
 bonū dncebat terrore esse. ignorās q ignas
 uia quocq; aialia terrore habentur ob virus
 malū. sicut scorpiones r serpentes r huius
 modi. Alij autē sunt vapores qui in altū ele
 uati efficiunt nubes. Et talib' assimilatur
 vita iustoz. qui a terrenis sunt p affectū ele
 uati r separati. Et ideo ad velocit eundem
 ad deum apti sunt r expediti. Unde Esa. lx.
 Qui sunt isti q vt nubes volāt? r. Et ideo
 sicut ex nubib' sunt pluuie r fulgura. sine sa
 gitte r tonitrua: ita ex talib' sunt doctrine
 correptiones asperere. r quādoq; manifesta
 miracula. Tales enī nubes habēt int' ignes
 um vaporē. i. feruorē spūs ex quo pueniūt
 talia. Sed aduertendū q quidā vapores
 nubū sunt: qui qñ eleuati trahūt quādoq;
 scāi paleas pilos ligna vel lapides. Prop't
 qd postea qñ talia pluuie: nō est qz hec fue
 rint in nubib' generata: s; cū eis eleuata. Et
 similit' sunt quidā cupidī q volunt oia rape
 re: scāi trahere. S; sicut nubib' resolutis
 oia talia cadunt: ita qñ huiusmodi hoies p
 mortē resoluunt: necesse ē hec oia decidere
 r hic remanere. S; iterū notandū q vita
 sancti viri assimilatur vaporī odorifero qñis ē
 vapor incensī. qz deo reddit odorē deuotio
 nis: r hoib' dat odorē bone opinionis. Cū
 Eccl. xxiiij. Quasi liban' nō incensus vapor
 rati habitacionē meā. Liban' grece vocat
 arbor thuris: que aliqñ p vim nō incensa: sed
 sponte ex seipā incensum sine thus emittit.
 Et tale thus colligit in vere: r tale thus h
 vaporē magis odoriferū. Et ideo liban' nō
 incensus significat aiaz sancti viri r deuoti q
 nō coacti: s; sponte vult bene viuere r vir
 tuose operari. Ergo aiam. i. habitacionē
 corporis sui vaporat. i. viuitificat vaporē odo
 rifero. i. vita laudabili a deo r homib'.
Secundo ostendit in aucte inducta q hu
 mana vita ē ex virtute dei. vnde dicit esse va
 por virtutis dei. Nā ipā vita corporis ē ab
 aiaz: que sola virtute dei creatur. Anima enī
 rationalis nō est forma ex materia virtute
 generāns educta: s; pot' virtute diuina crea

ta r infusa. Cū etiā pbs dicit q intellectus
 fit in hoie iussu dei. i. aia intellectiua in cor
 pore. Et ideo Eccl. xvij. dixit de'. Omnes
 aie mee sunt. i. iure creatōis. Et subdit. Et
 aia patris ita r aia filij. Ad ostēdēdū videlz
 q filij nō hz aiaz rōnale a patre generatē: s;
 a deo create. Et sicut aia rōnalis a solo deo
 creat in vita naturali: ita r a solo deo saluat
 in vita spūali: q inchoat p fidē. id. i. Cor. i.
 dī' bis q salui sūt. i. nobis virt' dei ē. **T**er
 tio ostēdit in aucte inducta q in hūana vi
 ta apparet opus oipotētē dei. id. dī' esse va
 por oipotētis dei. Nam vita hūana resultat
 ex vnione aie r corpis. in qua videlz vnio
 ne manifestat oipotētia dei. i. q sup oēm
 naturā de' possit. Nāz corpō q naturas tā
 distantes cōiunxit. s. aie nobilis r rōnalis r
 corporis vilissimi r corruptibilis: ostēdit de'
 esse oipotētis. i. sup oēm naturā potētias
 habēs. tam. s. spūalē: cuiusmodi est natura
 aie rōnalis: q etiā corporalē sicut ē natura
 humani corporis. Cū sicut dī' Job. xxxij. In
 spiratio oipotētis dat intelligentiā: q corpo
 rī vniū vt forma. Cū ipē de' oipotētis ē. de q
 dicit' Gen. ij. Formauit igit' dñs de' hoies
 de limo terrē r inspirauit in faciē ei' spira
 culū vitē: r fact' est hō in aiam viuētē. qz
 vitūq; habet ab oipotēte deo. s. aiaz r corp'
 Sicut. ij. Machab. vij. mater illoz septem
 fratrū pie cōfessa ē dicēs. Filij mēscio qualis
 ter in vtero meo apparuistis. neq; em ego
 spūi donauī vobis r vitā. r singuloz mēbra
 nō ego ipā cōpegi: sed ē mūdi creator: q for
 mauit hois naturatē. Patz ergo q de vtro
 qz debz oipotētē deo seruire. vt ei ex tora
 aia diligat: r corp' hostiā deo viuētē exhibeat.
 Sed heu multi cōtrario r aiaz p mas
 licia: r corp' p luxuria poti' exhibēt diabo
 lo q velint dare ei q potest r corp' r aiam
 perdere in gehennam. **¶**

Tertio in auctoritate
 principali ostendit beat' Jacob' humane
 vite brenitatē. quia est ad modicū parens.
 Ubi aduertendū c. r q est quedā vita in ho
 mine q non ē apparens: r ista ē vita aie p
 cipue post corporis mortē. Unde apostolus
 Col. ij. Mortui enī estis r vita vestra abs
 condita ē. Et rō est qz sicut dicit' i. Reguz
 xvi. Domines vident q foris parent. i. que
 apparent exteriorib' sensib'. qz ois nostra
 cognitio oritur a sensu: sed anima precipue
 separata non subijcit sensib' exteriorib'. r

Sermonū funebrū

ideo non est apprensus. Unde sicut dicit in
p̄ma canonica Job. ca. iij. Nondū apparuit
quid erim? s̄ post separationē aie a corpo
re. Sed alia ē vita s̄z corporis: et ista est pa
rens. i. apprensus exteriō: ib̄ sensib̄. Et dif
ferunt iste due vite. q̄ prima est perpetua.
S̄m illud Sap. v. Iusti autē in perpetuū vi
uent. Sed alia s̄z corporalis durat ad mo
dicū temp̄: ita vt post̄ debeat dici appa
rens q̄ existens. Nam hō breui vīcēs tem
pore: ad modicū temp̄ videt: et postea mor
ritur. et vita ei ampli non apparet. Unde
Job. xiiij. Adhuc modicū et mūdus me tam
nō videt. Hypocrite etiā qui viuunt solum
ad apparitiā: qui extermīnant facies su
as vt hoib̄ appareant ieiunātes: et oīa ope
ra sua faciunt vt videant ab hoib̄: et qui si
miles sunt sepulchris dealbatis: que foris
apparent hoib̄ speciosa: et intus sunt plena
cadaverib̄ mortuor. Mat̄. xxij. Tales
in q̄ p̄tūcūq̄ eleuent in mūdo in honori
bus vel dignitatib̄: modico tamē tempore
durant. S̄m illud Job. xiiij. Eleuati sunt ad
modicū et nō subsistent. Sed norandum q̄
quīs vita hūana ad modicū temp̄ appare
at: tamen dei iuuante gratia in isto modico
tempore potest homo sic laborare q̄ habes
bit eternā quietē. Formica enī modico tem
pore in estate congregat tantū q̄ hyeme in
de pascit et viuūt. Et sic debet homo facere
in isto modico tempore quo viuūt: ita vt possit
facilit̄ dicere illud Eccl. li. Modicū labora
ui et inueni mihi multā requiem. s̄ in vitam
eternā. Ad quā nos p̄ducit piissim⁹ iesus x̄c

De labilitate eorū que pertinent ad hu
manam vitam. **Sermon VII**

Transierūt omnia
illa tanq̄ ymbra: et tanq̄ nunci⁹
p̄currēns: et tanq̄ nauis que
pertransit fluctuante aquā: cui⁹ cū p̄terierit
rit: nō est vestigiū inuenire. Sap. v. Sene
ca in q̄dā epla dicit q̄ nihil ē qd̄ in trāstu
profit. Et ponit de hoc tria exēpla. Primus
in cibis. quia nō prodest cibus. nec accedit
compositi: qui statim sumpt̄ emittitur. Secū
dum exemplū ponit in plantis. quia nō con
ualefcit planta que sepe et cito transfertur.
Tertius exēplū in libris. quia ille s̄ holaris
qui nunc istus libzū: nunc illum legere vult
et in nullo ingeniu figit: parū vel nihil cum
difficultate addiscit. Sic bona presentia et
temporalia: quia transitoria bona sunt. vt

delitie diuitie et honores et similia: ad eter
nam beatitudinē consequendā hominō p̄
sunt immo frequent̄ impediunt. Unde dñs
de diuitijs dicit Mat̄. xij. q̄ facili⁹ est ca
melū per foramē acus transire q̄ diuitē in
trare in regnū celoz. De delitijs vero dicit.
Luc. vi. Ne vobis diuitijs qui habetis cō
solationē vestram. De hono: ib̄ vero dicit.
Luc. xvij. Qui se exaltat humiliabit. Et
ideo volens nos sapiens ad cor contēptus
inducere dixit et ostendit in verbis p̄positis
quomodo transitoria sunt et pene nulla: di
cens. Transierunt oīa illa s̄z temporalia bo
na tanq̄ ymbra x̄c. **¶** In quib̄ quidem
verbis ostendit̄ triplex humane vite defe
ctus s̄m tres circūstantias quas hoies cō
munit̄ appetūt circa vitā suā. Appetunt
quidem communit̄ homines habere.

Vitam quietam.

Vitam letam.

Et vitā plenā. i. abundāte bonis.

Sed ostendit̄ in verbis p̄positis q̄ econ
trario contingit.

¶ Primo quidē habent hoies de bonis tem
poralib̄ nullam quietē: idē dicit. Transie
runt omnia illa tanq̄ ymbra.

¶ Secundo leticiam modicā. quia tanq̄
nunci⁹ p̄currēns.

¶ Tertio abundantiam noctuam siue peris
culosam. quia tanq̄ nauis x̄c.

¶ Primo dico q̄ appetūt

hoies habere vitam quietā. p̄pter hoc enī
conant̄ hoies adimplere appetit⁹ suos. q̄
appetit⁹ q̄d̄ nō implet̄ impellit et inque
tat animū. Et idē satiatio et impleto appetit⁹
intercedunt hoies in aīo habere quietē. S̄z
ista bona presentia nō possunt satiare neq̄
quietare appetitū q̄tūcūq̄ habeant: p̄p̄
duas rōnes que tangunt̄ in verbis p̄positis.
Primo quidē q̄ sunt trāstoria: ideo dicit.
Trāstierunt oīa illa. Secūdo q̄ sunt vana. q̄
tanq̄ ymbra: que cū sit res vana nō pōt sa
tiare. Manifestū est enī q̄ cib⁹ q̄ nō mane
ret in stomacho vel corpe s̄ statim emitte
retur: nō satiare appetitū famis. Et sic ista
bona cū nō maneant s̄ trāst̄: at oīa: nō sa
tiant appetitū cordis. q̄ appetit hō illa nō
solū attingere s̄ tenere et possidere. Itē cum
mor⁹ opponat̄ quieti: in re mota et trāscūte
nō pōt esse quies. S̄z posses dicere. verum
est q̄ ipsa res q̄ mouet et trāst̄: nō pōt quie
scere dñi trāst̄: vel mouet: s̄ bene pōt aliq̄s

in ea quiescere, sicut patet de homine dormiente in nave semper eunte, et de puero dormiente in amabilibus exagitantis. Sic etiam quod ista bona sunt transitoria, in portu nihilominus habere hoc quiete in illis. Sed dicendum quod illud quod est in re mota per seipsam movetur: si per se movetur non quiescat, sicut si homo ambularet per navem: tunc enim non quiesceret, non tantum propter motum navis, sed etiam propter proprium motum. Sic etiam est in proposito, quod scilicet vita hominis in istis temporibus quiescit non potest, non solum quod ista transitoria sunt, et sicut umbra, sed etiam quod vita transitoria est, et velut umbra. Et hoc ratione temporis cui subiacet, sicut et cetera naturalia, quod scilicet ipsum tempus est humane transitorium, est velut umbra. Et hoc est quod dicitur Sapientia 1. Umbra transiens est tempus nostrum. In quibus quidem verbis ostenditur quod vita nostra propter tempus cui subiacet habet tres defectus.

Primo defectum vanitatis ratione umbræ, quia umbra est.

Secundo defectum instabilitatis ratione transitus, quia transiens est.

Tertio defectum brevitatis, propter tempus, quia brevis est scilicet tempus nostrum.

Habet ergo primo humana vita vanitatem ad modum umbræ, quod umbra habet apparentiam et non existentiam. Umbra enim transiens dum movetur et transire videtur quasi esse quodammodo res viva: et tamen in rei veritate est res mortua: imo nihil est nisi defectus luminis ex obstaculo corporis. Sic vita humana licet dicatur vita, tamen potius est mors quam vita, quod plus est illud quod deest de vita, puta perire, vel futurum: quam illud quod adest scilicet presens momentum. Et dicit ecclesia, Mediam vitam in morte sumus, quod cum mors sit periculis vite, illud presens quod habemus de vita, est medium inter duas privationes vite, scilicet perire et nondum habere, scilicet future, id est per se, et huius. Homo vanitati similis factus est dies eius, sicut umbra perirent, hoc etiam assignari alia quadam plexione quod scilicet vita humana umbræ assimilatur. Prima quidem est, quod umbra facit homines timidum. Nam videmus quod homines qui sunt in obscuritate natura liter timet. Et ita corrigunt de vita homines dum est in mundo isto, quod quodammodo sunt desperati, et periculis timet in morte et sententia diuinam. Et id est de Proverbia 1. Pavor his qui operant malum. Item si homo sit iustus et sanctus dum vivit semper timet ne perdat gratiam quam habebat, et ideo dicebat propter per se, lxxij. Amor et tremor venere sunt super me et conturbaverunt me tenebre. Quia tamen mors talis assimilatur umbræ vocatis, quod de no-

cte timet homo de modica umbræ que appareret. Et sic sancti viri de modica culpa timent ne perdant gratiam. Isa. xvi. Ponere quasi noctem umbræ. Secunda ratio est, quod umbra facit hominem frigidum. Unde videmus quod de nocte homo sentit maius frigus quam de die, quod in die lucet sol qui est causa caloris. Item in ardore estatis ponit se homo sub umbræ ut res frigescat. Isa. iij. Erunt in umbraculum dies ab estu, viri de umbræ infrigidat. Et ita contingit spiritualiter de homine in vita ista presentem, quod habet parum de calore amoris divini. Et hoc est quod ponit nimis amoris sui in mundo isto. Et qui diligit mundum non est charitas patris in ipso, sicut dicitur, i. Job. ij. et ideo est totus frigidus. Unius figura habet et Ione iij, quia ionas quodammodo fuit sub umbræ hedere non sentiebat estum. Et sic homo infrigidatus amore huius vite non sentit estum, scilicet feruorem charitatis divine. Tertia ratio quare vita presens assimilatur umbræ est, quia facit homines somnolentum, quod in umbræ facile homines dormiunt. Job. iij. Sub umbræ dormiunt. Sic homines in vita ista sunt somnolenti, negligentes et pigri et tardi ad spiritualia opera. De hoc habet figura i. helya. iij. Regum. xix. Qui obdormiunt in umbræ a iuniperi. Et apparuit ei angelus domini dicens. Surge comede. Grandis enim restat tibi via, et surrexit, comedit et bibit et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem dei oreb. Helyas ergo qui dormit sub umbræ iuniperi significat hominem negligentem pigrum et remissum: qui dormit quiescit et delectatur in umbræ rerum temporalium: que non refrigerant ab ardore avaricie seu a severitate divine iusticie, sed mentem pungunt et lacerrant eam. Arbor enim illa umbram quasi nullam habet, et sic refrigerium non prestat sed est pungitiva. Sed tali homini sic dormienti, sic pigro, sic negligenti, tunc apparere angelus et excitat et sollicitat eum ut ambulet: quando inspirat et dat ei bonum propositum ut recedat a malis: et incipiat facere bonum et prosequatur, et sic tandem pervenit ad montem dei oreb, id est ad altitudinem paradisi et celestis regni. Quarta ratio quare vita presens assimilatur umbræ est: quia umbra facit hominem ignarum. Sicut videmus quod in umbræ noctis non videt homo nec discernit colores nec personas agnoscit. Ita etiam spiritualiter homo vivens in mundo isto, quod de deo vel de alijs rebus cognitionem non habet:

¶ Sermonū funebrū

saltem perfectā: sed nec de statu suo pprio, qz nescit hō vtrū amore an odio dign' sit, vt dicit *Eccl's. ix.* Nescit hō finē suū, vt ibidem dicit, q̄ dura est ⁊ terribilis cecitas hoīs ⁊ tenebrositas q̄ q̄niamqz hōmo sit bon' nescit tamē pp̄ hoc an debeat ire ad paradisum, Et e contra, q̄niamqz hōmo sit desperatus ⁊ malus, nescit tñ pp̄ter hoc an sit itur' ad infernū. Prop̄ hoc etiam peccato: habz obliuionē ⁊ ignorantiam sui p̄ius ⁊ nō confitē, ⁊ ita vadit ad infernū. Unde sapiens loco pallegato subim̄xit, Unde et corda filioz hoīm replent malicia ⁊ contēptu in vita sua, ⁊ post hec ad inferos deducunt. Et *Breg.* Vac animaduersione p̄citur peccato: vt moriens obliuiscat sui: qui dum viueret oblit' ē dei. Et hec ē tenebra ⁊ ymbra mortis, de q̄ dicit *Job. iij.* Obscurēt eū tenebre ⁊ ymbra mortis. ¶ **S**ecundus defect' humane vite qui tangit' in auctoritate inducta: est defect' instabilitatis rōne scz trāsīt', qz dī q̄ est ymbre trāsītus, Bran sit' em̄ tēporis vite nostre velox est ⁊ cōtinuus. Et qz temp' datū est nobis ad bene operandū, deo iste transt' tēporis mox nec nos ad cōtinuē ⁊ sollicitē beue operadū. Consiueuerunt em̄ tria genera hominū continue ⁊ sollicitē transire, videlicet.

Cursores quousqz veniant ad terminū. Hostes fugientes quousqz inueniant tutum locū, in quo possent recipi secure.

Poma in nauī portātes qz, s. festinat' trāsire atēqz poma icurrāt putrefact' oīs detrimētū

Est autē hōmo in mundo vt cursor in via vt ad patriā tendat celestē. Sicut ergo cursor ad terminū intentū tendēs morā in via nō facit: sic ⁊ nos facere debem'. Ille em̄ velociter currit qui feruent' deū diligit, qz dicit *Bernard'*. Qui amat vehemēt' currit velocius ⁊ puenit citi'. Sed ille in via moras facit qui inordinate in istis tēporalib' affectum ponit, ⁊ tunc nō vadit qz deū nō diligit, i. *Job. ij.* Qui diligit mundū nō est charitas patris in eo. *Ambro.* Sicut nullus sine via puenit ad qd tendit: ita sine charitate ⁊ que via dicta est ambulare nō possunt homines: sed errare. Cursor etiā cū magno desiderio expectat' ab his qui sperāt bona nostra recipere. Sic illi qui sunt in patria viderant bona noua audire de nobis qui sum' in mūdo. Et qñ aliquis pcurrit ⁊ puenit alios ad vitā eternā: qz cū magno desiderio expectabat': cū magno gaudio recipit. Nō

vt dicat nona de nobis, quia ipsi oīa sciunt quecumqz scire volunt. Quis enim Aug. dicat in lib. de cura p mortuis agenda. qz nesciūt mortui quid faciūt viui ⁊ eoz filij. Intellegendū est hoc de cognitione naturali aīarū separatarū. S; beati cognoscunt ea in versu bo: in quo cognoscunt oīa que prinēt ad p̄fectionē beatitudinis eoz. Et ideo necessarium ē q̄ oīa q̄ desiderant scire cognoscāt, s; recipiūt ad se veniētes cū gaudio, vt quiescāt ⁊ letent cū eis. Ergo festinem' ingredi in illā requiē. ¶ **S**ecundo qui fugit hostē p̄sequente q̄dū nō videt bonū presidū vel locū securū ⁊ tutū in quo recipiat vt sit defensus ⁊ tut' ab hoste: oīa alia loca fugit ⁊ habet ea suscipere nec sinit in eis. Nos autē habem' hostes crudelit' nos p̄sequentes, s; demones: qui nulli volunt parere: sed oēs quos eperint volunt eternalit' perdere: et nō videm' in mūdo aliqd bonū refugij in quo possim' esse securi. Quia in oīb' bonis tēporalib' diabol' conat' nos capere, s; in diuitijs p̄ auariciā: in delitijs p̄ luxuriā: in honorib' ⁊ potentijs p̄ supbiā. Et ideo nō debem' in eis fugere p̄des affectionū: s; potius fugere ad loca celi tutora, exēplo *Dauid*: qui licz esset in locis firmissimis in mōte ziph: qui mons opacus erat, vt haberetur i. *Reg. xliij.* tamen fugiēs Saul: ascendit de monte ziph: ⁊ habitauit in locis tutissimis engaddi, vt habet in eodem lib. cap. xliij.

Tertio illi qui portant poma in mari i nauī festinant transire: atēqz poma corum pantur vel putrefcāt. Naues sūt aīe nostre poma q̄ portant sunt bona pposita ⁊ bone voluntates: que cito deficiūt miā velocit' trāsēant ad cōplementū operis. Et istas tres similitudines p̄dictas ponit beatus *Job. ca. ix.* dicens. Dies mei velociores fuerūt cursorē fugerunt ⁊ nō viderunt bonū: p̄anserunt quasi naues poma portantes. Sed videre qz delatores pomoz raro et ipis comedūt. Sic de multis habentib' bona pposita ⁊ voluntates tē. Dicunt autē dies vite hoīs esse velociores cursorē, qz cursor aliquādo sinit ⁊ aliquādo quierē interponit: puta qñ quiescit vel dormit: vel quando sinit in alijs locis ad comedendū vel bibendū. Sed tempus vite nostre sine interpolatione alicui' more continue labitur. *Job. vij.* Dies mei velocius transierunt. ¶ **Q**uare tela succiditur. In succisione em̄ tela filium post filium succiditur. Et in decursu vite dies post die

elabitur. Et quandoq; tota vita succidit. et ideo veloci. Fugit autē dies precipue hominibus ociosis qui nihil operantur boni. Et ideo de diebus suis non vident aliquid boni: huiusmodi enim multo tempore vixerint ociosi: nulli tamen boni inde consequuntur. Unde talium vita assimilatur terre sterili: que nulli boni fructus gignit. ideo **Viere. xvij. di.** Erunt quasi myricæ in deserto: et non videbitur ei venerit boni: sed habitabit in siccitate in terra saliginis. **Naues autē poma portantes reddunt quod de et circumfundit odore exteri.** sed tamē intus leue pondus portat. et ideo a vento vel fluctibus iactantur facilius. Unde significat vitam hypocritarum: qui foris odore quidē sanctitatis emittunt: sed intus carent potestate virtutis et veritatis. Et ideo a vento supbie et fluctibus vanitatum varie iactantur. **Matth. xliij.** **Nauicula in medio maris iactabatur fluctibus.** **tertius defecit** est. quia humana vita in auctoritate inducta ostendit habere breuitatem propter tempus. quia scilicet tempus non strum. id est tempus vite nostre breue est. Et hoc fecit de misericorditer: ex compassione quadam boni. Quia quoniam aliqis est in multis miseris ut paupertatis infirmitatis et aliarum aduersitatum: magna gratia quod cito transeat. Unde **Zulli** dicit. quod omnia breuia tolerabilia esse debent etiam si magna sint. Sed vita hominis in mundo isto est subiecta multis miseris malorum ut manifestum est. Et ideo de gratia dei est quod breui tempore duret. sicut illud **Job. xliij.** **homo natus de muliere breui viuens tempore replet multis miseris.** Sap. ij. **Exiguus et cum tempore est tempus vite nostre.** **E**

Secundo ostendit in auctoritate

toritate principali quod homo in bonis vite presentis habet leticiam modicam. quia bona temporalia sunt tanquam nuncius percurrere. Appetit enim homines habere vitam letam. quia si homo viuere cum tristitia et melancholia: vita eius nec esset bona neque perfecta. Unde sicut dicit sapiens. **homo sine delectatione et leticia viuere non potest.** alioquin melior est mors quam vita amara. **Ubi videmus** quod homines tristes et melancholici desiderant multotiens mortem: et nonnulli pro tristitia occidunt seipos. Et propterea dicitur **Prover. xvij.** quod animus gaudens etate floridam facit: spiritus tristis eradicat ossa. Sed sapiens in auctore proposita assimilat leticiam mundi nuncio percurrenti. id est cursum velocius transiit. Et ratio est. quia quando homo expectat

bona noua de aliqua causa: expectat ea cum gaudio magno. Et quando iam cursum rediit et dicit sibi illa noua que expectabatur: tunc inde aliquid gaudium et delectamentum recipit. **Postea illud gaudium et delectamentum superuenientibus alijs negocijs cito transit.** Ita est de leticia mundi. Unde **Aug.** loquens de leticia mundi dicit quod non habita et expectata animi cruciat: habita non satiat: et perdit non delectat. Itē leticia mundi habet admixtionem pene et tristitiae: unde non minus cruciat quod delectat. Sicut appetens delectationem carnis antequam assequatur desiderio affligitur et labore habendi fatigatur. Et dato quod assequatur non satiat: si amplius desiderat. et quandoque ex zelo typia alteri habetis eam plurimum torquet. Et preter hec postquam delectatio transiit habet remorsum conscientie: et multotiens timorem verecundie si sciret. Et ideo dicit **Boetius.** **Qua mane felicitatis dulcedo: multis amaritudinibus resperata est.** **Ubi** figura habet. **ij.** **Regum. xvij.** quando scilicet occiso **absalone** et desbellato eteratu suo: **achimaas** percurreret ante **chusi** fuit nuncius percurrere. Unde **speculator** ait. **Contemplo** cursum prioris quasi cursum **achimaas** filij **sadoch.** et ait rex. **Aur bonum est et bonum nunciu portans venit.** Et postea **ueniens** ait. **Benedictus** dominus deus tuus: qui concludit homines qui leuauerunt manus suas contra dominum meum **regem dauid.** Sed post leticiam de victoria **securus** est **chusi** qui annuntiata morte **absalonis** conuertit regem ad luctum et tristitiam magnam. Unde postea subdit **ibi.** quod **constristatus** rex ascendit cenaculum porte: et **fleuit** **Sic** vere accidit de leticia mundi. sicut dicitur **Prover. xliij.** **Risus dolore miscbitur: et extrema gaudij luctus occupat.** **F**

tertio in auctoritate

principali ostendit quod vita humana habet quandoque abundantiam noxiam et periculosam. Desiderat enim homines in hoc mundo habere abundantiam diuitiarum. et propterea faciunt usuras: furta et rapinas: et alia lucra illi cita. de quibus contingit sicut de navi in fluctibus et tempestate magna posita: que si sit nimis onerata: nisi alleuietur et ipso onere submergitur. Sic etiam homo oneratus multis diuitijs et lucris: nisi alleuietur per restitutionem et elemosynarum largitionem submergitur in infernum. Unde dicitur in auctoritate principali quod est tanquam nauis que pertransit fluctuante aqua: cuius cum per-

Sermonū funebrū

transierit non est inuenire vestigium. **Ubi**
In vase scilicet nauis potes notare pauper-
tatem, quia tanquam nauis.

In itinere cōtrarietatem, quia pertransit
fluctuantem aquam.

In fine obliuioſitatem, quia cū pertransie-
rit non est inuenire vestigium.

Circa primū notandū est quod quia quedam
regiones sunt que habent penuriā de quibus
busdam rebus necessarijs et preciosis: que
abundat in transmarinis partibus, **C**ontra
huiusmodi paupertatē et indigentiam inueni-
te sunt naues: in quibus huiusmodi res possunt
per aquam. i. mare intermediū deferri.

Regio ergo abundans rebus necessarijs et
preciosis est vita sanctorum. sed regio penuriosa
et deficiens est vita peccatorum et imperfe-
ctorum. **R**es autē preciose sunt virtutes et
merita sanctorum: quibus virtutes per studiū scē-
tę cōtemplationis et imitacionis trāsferre debemus
ad nos in nauibus operū nostrorum. vt abūdet
eis nostra regio. i. nostra vita defectuosa.

Ubi figura habetur. ij. Paralip. ix. vbi legi-
tur quod naues regis salomonis ibant in thar-
sis: et deferrebant inde aurū et argentū: et ebur
et symias et pauos. **N**auces regis christi sunt
anime nostre. **T**harsis autē interpretatur
exploratio gaudij: et significat cōtemplatio-
nem gaudij quam habent sancti in celo pro
merito suarū virtutum: quas virtutes cōte-
plando et considerando deferunt. **D**eferunt
etiā inde aurum id est exemplū charitatis.
quod admodū enim aurū omne aliud metallum
in virtute excedit: ita charitas omnē aliam
virtutē. **E**t aurū terre illius id est charitas
sanctorum qui sunt in celo optimū est. quia in
in summo gradu amoris diligunt deum: et se-
mū. et propter hoc sunt ipsi in summa pace.

Quia charitas que est inter beatos non permittit
aliquā discōrdiā: nec aliquā iram vel aliud
mortale vitium. **E**t cum sit amor pure spi-
ritualis excludit omnē amorē immūdi cō-
cupiscentie carnalis luxurie vel gula. vnde
excludit omnē causam discōrdie. **H**oc aurū
apostolo paulo ita charum fuit quod potius vo-
luisseſt omne malū sustinere quam ipsum perdere.
Et ideo dicebat **R**oman. viij. **Q**uis nos se-
parabit a charitate christi: **T**ribulatio an-
gustia etc. **E**t merito. quia quicumque non
habet de isto auro est pauper et miser: et qui-
cumque habet est diues. quod de omnibus lucrat. di-
ligentibus enim deū omnia cooperant in bonū. **P**ro-
pter quod **A**poc. ij. dixit xps aie fidelis. **S**ua-
deo tibi emere a me. dādo scilicet quicquid ha-

bes. et exteriora pro charitate proximi: et interi-
ora pro charitate dei: me inquit in quo habes
perfecte et consummate charitatis exemplū:
aurum ignitū. i. charitate feruentē. vt locus
plures fias. i. plenus omnibus virtutibus et bonis
spiritualibus: quod charitas patiens est: benigna
est etc. i. **C**or. xij. **S**ecundo deferunt inde ar-
gentū. i. exemplū patientie. **Q**uē admodum
enim argentū inter omnia alia metalla. i. inter
omnes virtutes hoc habet quod percussus dulci
sonat. **S**ic homo patiens afflicti et percussus dul-
citer sonat tantū laudes deo: et dulcia verba
primo. quod verbum dulce multiplicat amicos
et mitigat inimicos. **I**te ad modum argenti
quod asperius tractat tanto magis resplendet. i. splendet virtutis. quod virtus in infir-
mitate proficitur. **U**nde istud est argentū igne
tribulationis examinatum. vt dicit ps. **A**rgen-
tum igne examinatum. **T**ertio deferunt inde
ebur. i. exemplū castitatis. **N**am elephas de
cuius ossibus est ebur dicitur quasi concupis-
centiā non habere. **E**t pānus quos post dēti
elephantis dicitur non cōburi si ab igne tan-
garur. **E**t ita continentie virtus conseruat ani-
mā ab ardore libidinis: que accendit in car-
ne. **E**t nota quod per continentie mundiciā effici-
tur aīa throni dei. **I**n cuius figura **S**alomo
vt habet. iij. **R**eg. x. fecit thronus de ebore
grandē. **Q**uarto deferunt symias: que imi-
tantur non solum figurā: sed etiā opera homi-
gesticlando ea. **U**nde significat imitationē
operū christi vel sanctorum qui secuti sunt eū. si-
cut paulus qui dicebat. i. **C**or. xi. **I**mitato-
res mei estote: sicut et ego christi. **Q**uinto dese-
runt inde pauos. i. exempla prudentie. **P**auo
enim precipue femina prudenter occultat
oua sua. vt non dissipent ei. **S**ic debet homo
prudens occultare bona sua. ne a supbia vel
vana gloria dissipent. **I**te christus est pauo qui
habet terribile vocē in cōminacionibus peccatorum
dicens **M**att. xxij. **E**t vobis scribe et pharisei
hypoците qui clauditis regnū celorum etc.
Item et vobis diuitibus qui habetis cōsolationē
vestrā. **L**uce. vi. **E**t tribulacionē habebit
in iudicio quādo dicit. **M**att. xxv. **D**i-
scidite a me maledicti etc. **U**bi pauonis pē-
na est pulcherrima precipue in cauda. i. ei-
us querelatio virtuosa. quā seque imitari debemus
Unde **E**zech. x. **O**mnis corpus eorum. i. omnia
vita sanctorum ad modum caudę pauonis. i. ad
modum exempli cōuersationis christi. quod nobis
post se imitandum reliquit. **S**i ergo debemus
nauigare in celū: debemus nauem bonis mer-
cibus onerare id est de quolibet sanctorum ce-

-fu aliquid accipere, vt ab apostolis exēplis
 patientia martyrib' exēplū fortitudinis:
 a doctōrib' exēplū prudentie: et a xpo et su-
 is imitatorib' exēplū cōuersatōis gratio
 se. **S**ecundo in itinere nauis possum' con-
 siderare cōtranetate quā patitur hūana vi-
 ta in decursu presentis vite, quia pertransit
 fluctuante aquā. **T**anq' aqua fluctuans est
 hū' mūdi decursus, per quā oportet trāsire
 nauē nostrā, i. vitam vel aiām nostrā. **A**ssi-
 milatur autē mūdus aque fluctuanti. **P**rio
 quia in tali aqua fluctus mutuo se collidūt.
Et sic in isto mundo supbi homines et poten-
 tes mutuo se inuadūt et ledūt. **E**t hec est di-
 uina sententia vt mutuo se eiciant et expel-
 lant. **E**ccli. xxx. **D**omouit illos quasi fluct'
 maris. **A**iros potentes q' yrans migrare se
 cit' et vagati sunt in gentib' alienis. **S**icut
 multoties accidit in plebisq' locis propter
 partialitates etc. **S**ecundo in tali aqua flu-
 ctus nunc sursum nunc deorsum, mutuo se
 impellunt. **Q**uia in mundo aliquādo hoies
 exaltant. **S**m illud ps. cxi. **E**xaltati sunt flu-
 ctus eius. **A**lii vero deiciunt. **P**salmō eodē.
Ascendunt vsq' ad celos et descēdunt vsq'
 ad abyssos. **E**t aliquādo confringunt. **J**ob
 xxxviii. **I**bi confringens tumentes fluct' tu-
 os. **Q**uasi enī mare fluctus suos confringit
 cum mundus ipse leuicis prentes et super-
 bos opprimit. **T**ertio aqua maris fluctuās
 spuma et ventū gignit. **E**t similiter mūdus
 gignit spūmā iniquitatis et vēnū vanitatis
Unde dicitur in epistola iude. **N**i sunt flu-
 ctus feri maris: despumātes suas confusio-
 nes. **E**t **J**acobi. i. **S**imilis est fluctui maris
 qui a vento scz vanitatis: mouetur et arcū-
 fertur. **Q**uarto q' talis aqua fluctus nauces in
 periculo ponit. **N**am enī vite nostre vel aie
 nō sine magno piculo transit p' fluct' rētatō-
 nis et tribulatiōnū. **J**ob. xxx. **P**edes meos
 subuertentur et oppellerūt. **S**. demones vel
 hoies psecutores: vel casus infortunati: q'si
 fluctib' rētatōnū. s. vel psecutiōnū vel infor-
 tunior' nemitis suis. i. subtilib' v'io. **D**issipa-
 uerunt ignera mea etc. **S**z nota q' nauis in-
 tales fluct' periclitati succurrendū ē. **P**rio
 per oneris pctōz depositiōnē: qd fit in ve-
 ra contritiōne. **A**p'ls **H**eb. xii. **D**epōnētes
 omne pondus: et circūstans nos peccatum:
 per patientiā curram'. **S**ed multa miseri pos-
 tuis volum' submergi q' deponere onus aut
 pondus peccati. **S**ed cōtra h' dicit **J**one. i.
Absuerunt vasa que erant in nauī in mare

vt alleuiaret ab eis. **D**ec sunt vasa iniquita-
 tis que projicere oportet. **S**ecundo succur-
 rendum est per aque protectionē. quia aliq'
 quādo fluct' projicit aquā in nauim: quā
 enacuare et eicere oportet. **E**t hec ē pctōz cō-
 fessio. **T**h. enoz. ij. **E**ffunde sicut aquā cor
 tuū. ita q' nō remaneāt in vase cordis neqz
 color: sicut fit quando effunditur lac. **C**olor
 peccati est similitudo pcti. et hoc est cogitā-
 tio pcti. **I**te neqz odor. sicut quādo effundī-
 tur vinū. et hic odor ē memoria pcti. **N**eqz
 sapor de substantiā id est de actu pcti. sicut
 remanet de oleo. **P**s. **E**ffundite coram illo
 corda vestra. sequit' effectus bon'. **D**eus ad-
 uito: noster in eternū. **T**ertio succurrendus
 est per anchorę fixationē. per firmā scz spem
 de diuino auxilio vel de celesti premio. **V**es-
 bre. vi. **F**irmissimū solatiū habem' qui cor
 fugimus ad tenendā ppositam spem. quā
 sicut anchoram habem' aie turā ac firmā.
Hec enī spes ē que facit deū per orationem
 excitari dicendo. quare obdormis dñe? **E**t
 hoīem periclitantē a mundi fluctib' libera-
 ri. sicut dicit **M**att. viij. q' mor' magnus
 fact' est in nauia: vt nauicula operiretur
 fluctib'. ipse vero scz xps dormiebat. **E**t cū
 accessissent ad eū discipuli suscitauerunt eū
 dicentes. **H**ic salua nos perim'. **E**t sic sur-
 gens imperauit ventis et mari. et facta ē trā-
 q' liras mag'. **T**ertio i fine navigatio-
 nis nota obliuiscibilitatē. q. s. qz pterierit
 nauis vite nostre: nō ē inuenire vestigiū. i.
 mēoria. **N**ā postq' hō mortu' ē: cito obliu-
 onī tradit'. **P**s. xxx. **O**bluioni dat' sū tanq'
 mortu' a corde. **E**ccl. i. **N**ō est pctōz mēoria
 scz p hystorias et scripturas q' narrāt gesta
 eoz. **S**z dicēdū q' p dicit ille auctes loquū-
 sū q' cōter illo accidit. qz. s. mortui cōter
 cito obliuioī tradunt'. **E**t hoc accidit ob ho-
 minū infidelitatē: et dilectiōis fictionē. et p-
 pter vehemētē cupiditatē ad ea q' pntia sūt.
 qz obvehemētā cupiditatē pntiū: obliuiscūt
 absentū. **S**ap. v. **T**anq' mēoria hospitiū vni'
 diei pterentiū. **I**te accidit ppter opriū illoz q'
 mortui sūt vanitate et vite breuitatē. **S**ap. ij
Nomē nostrū obliuionē accipiet p rps. et ne-
 mo mēoria hēbit operū nroz. **P**s. ix. **P**erire
 mēoria eoz cū somitu. et sic q' cōter accidit.
Un illi mortui te qd' h' mēoria p scripturas
 paucissimi sūt et q'si nulli respectu eoz de grū
 opib' nō ē mēoria. **E**t dicēdū ē q' nō ē in-
 uenire vestigiū. id est memoria vel nomen
 de eis quoz vita pterijt scz q' eis p'ofite
 d iij

¶ Sermonū funebrū

vel obste. Nam q̄d̄iū uiuebant in mundo: memoria vel nomē bonū poterat eis p̄desse: vel malū obesse. vt dicit p̄bs. i. ethicoꝝ. nunc autē ecōuerso. Nam quicquid dicatur de ip̄s̄ siue bonū siue malū: eoz̄ stat̄ vel cōditio p̄pterea in nullo mutat. q̄z nō redundur ad eos. put sunt in seip̄s̄: sed solus put uiuunt in memorijs hoim. Unde siue in bonum siue in malū eoz̄ habeatur memoria: p̄pterea cōditio eoz̄ circa felicitatē nō mutatur: vt scilz p̄pterea felices sint vel infelices. vel ecōuerso. Vel possem⁹ intelligere q̄ vestigiū vite hois sit occupatio vite sue. Et istud vestigiū inuenit̄ et apparet dum hō uiuit. q̄z apparet in quo hō occupat vitam suam: siue in faciendo egregie aliqua arte: siue in docendo excellentē aliqua scientiā: siue in acquirendo lucra copiosa: et cetera talia. Sed postq̄ p̄terierit nauis. i. homo vel vita eius: nihil ampli⁹ apparet. q̄z ois eius operatio cessat circa talia. Unde ampli⁹ nō inuenit̄ in cathedra docens: vel in apotheca operans: vel mercationes vendens aut emens. Ita vt ei morienti veraciter dici possit illud p̄phete. Vestigia tua non cognoscet sc̄z post mortē. Vel posset intelligi de vestigio dei: qd̄ est creatura corporalis vel tēporalis: in qua vestigiū dei. i. quedā imp̄fecta eius representatio inuenit̄. S̄z in creaturis sp̄ialib⁹ et intellectualib⁹ vbi ē representatio dei p̄fectio: dicit̄ esse similitudo vel imago diuina. Dū ergo hō manet in vita corporali: vestigiū dei. i. creatura corporalis et tēporalis inuenit̄ apud eū: inq̄ntū ip̄e h̄z et possidet de bonis tēporalib⁹. S̄z postq̄ p̄terit nauis. i. vita hois: nihil taliū apud se inueniet. Vñ est hō s̄lis dormienti q̄ somniat se inuenire diuitias. Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil sc̄cū afferet: aperiet oculos suos et nihil inueniet. s. post mortē. Et ps̄. lxxv. Dormierūt somnū suū et nihil inuenierūt oēs v̄ri diuitiarū in manib⁹ suis. S̄z sim sententiā beati Gregorij. Si diues res suas dum uiuebat dedisset misericorditer pauperibus: etiam postq̄ per mortē p̄terierit eoz̄um vestigia sc̄z eterna premia inuenisset in celo. Sim illud ad thes̄. xij. Da pauperib⁹ et thesaurum habebis in celo. Ad quem thesaurum nos perducit piissimus iesus christus qui diues est in misericordia. Amen.

¶ Explicit distinctio prima: que egit de cōtemptu presentia vite.

¶ Incipit secūda distinctio: in qua agitur de morte siue de morientibus: et de mortis conditionib⁹: cuius sunt sermōnes nouem.

¶ De mortis necessitate ¶ Sermo I

Saturū est hominib⁹ semel mori et post hoc iudicij. Ap̄l̄i paul̄ doctoris gentiū ad 1° bre. ix. sunt verba. Videmus in ciuitatib⁹ q̄ diuerse ciuitates habent diuerse statuta: que leges municipales dicuntur. Deus autē tres p̄ncipales ciuitates dicit̄ habere in vniuerso. Una ē in sup̄moꝝ que ciuitas celestis nuncupat̄. que sub noie hierl̄m in scriptura significat̄. de qua Gal. iij. Illa autē que sursum ē hierl̄m. Alia vero est in infimo. s. infernalis: que noie babilonis designat̄. Unde Apoca. xvij. Ne ue ye ciuitas illa magna babilon. Tertia est media sc̄z terrestria: que ē viatorū et peregrinātiū. ad 1° bre. xij. Nō habent̄ hic manētē ciuitatē: s̄ futuram inquirim⁹. In ista ergo suis ciuitatib⁹ tē diuerse statuta posuit. Nam in ciuitate celesti: posuit statutū vite. vt sc̄z ciues eius semp viuāt: et nūq̄ moriantur. ita sc̄z q̄z vita eoz̄ sit gaudioſa et perpetua. Et rō est. q̄z videm⁹ naturalit̄ q̄ illud qd̄ esset cōiunctū solū: nūq̄ haberet defectū luminis. Et illud qd̄ esset cōiunctū igni nūq̄ haberet defectū caloris. Et illud qd̄ semper esset cōiunctū vene vel fonti nūq̄ haberet defectū humoris. Similit̄ etiā in sanctis et bonis q̄ sunt in ciuitate celesti. q̄ em̄ semp cōiuncti sūt deo: q̄ est fons et p̄ncipiū vite et gaudij: et nūq̄ possunt separari ab ip̄o: non pōt in eis vite et gaudij vñq̄ eē defect⁹. vñ ps̄. xxxv. Corréte volup̄tā tue potabis eos qm̄ apud te ē fons vite. Et q̄z talis fons ē filii dei. s. x̄ps̄. ido ip̄e dixit de aiab⁹ b̄tis. Ego vitā eternā do eis. Job. x. Est ergo illa ciuitas eterna et gaudioſa. q̄ ē solū iustoz̄ et amicorū et familiarū. s. angeloz̄ et hoīz̄. S̄z in ciuitate infernali: q̄ est ciuitas rebellū. i. deſmonū: et p̄dicoꝝ. i. maloz̄ xp̄ianoz̄ nō seruariū fide baptisimū: et publicoz̄ hostiū. s. infidelū et paganoz̄: ē aliud statutū a deo. s. vt semp viuāt et semp moriant̄. Semp em̄ viuunt vita nature: et semp moriunt̄ morte gehēne. Vñ ps̄. xlvij. Sicut oues in inferno positi sunt: mors depascet eos. q. d. sicut oues pascunt herba: et herba pasta iterū reuiuiscit vt iterū pascat: sic pena damnatoꝝ